דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם למרחב

יום שלישי, י"א באייר תשמ"ו, 20 במאי 1986 • גליון 18813

היום 12 עמודים • המחיר 73 אג', באילת 63 אג'

היום בדבר

- לפי השמאל – חג'י
- מחיר רפואת חינם – רפאל רייס
- הבריטים, בן־גוריון ו„אף שעל" – אורי שחר
- מדוע יצאו הבריטים את הארץ – דליה שרון
- כלכלה, בורסה, כל העולמות

מזג האויר

מעונן חלקית. גובה הגלים מ־60 עד 120 ס"מ.
הטמפרטורות החזויות
ירושלים: 14–26, רמת הגולן: 15–28, נהריה: 16–25, צפת: 13–26, טבריה: 15–30, נצרת: 14–28, עפולה: 12–28, שומרון: 13–27, תל אביב: 16–25, לוד: 13–27, יריחו: 18–35, עזה: 16–24, באר־שבע: 13–28, אילת: 20–34.

רקנאטי לא מתפטר, לא חוזר ולא מודיע איך ינהג

היום מסתיימים 30 הימים שהקציבה ועדת בייסקי • ההחלטה אם לפטרו למועצת המנהלים של דיסקונט

מאת דרור שרביט, סופר „דבר"

רפאל רקנאטי אינו מתפטר כנדרש על ידי ועדת בייסקי. היום מסתיימים 30 הימים שקצבה הועדה להתפטרותו מרצון אך הוא אינו מקבל את „המלצתה". רקנאטי ממשיך לשהות בניו־יורק וגם אינו מתכוון לחזור היום לארץ או אף להודיע כיצד נהג.

מחר עוברת המלצת הפיטורים למועצת המנהלים של בנק דיסקונט ואי־די־בי. את ההחלטה כיצד לנהוג ברפאל רקנאטי יצטרכו לקבל בין היתר ד"ר יהושע רוטנשטרייך, פרופ' אברהם פרידמן, פרופ' יאיר אורלנר, דן טולקובסקי, עוזי נתנאל, המכהנים כנציגי ציבור בדירקטוריון וכן מנהלי הבנק ומקורביו ככנו גיסר, אליהו כהן, גדעון להב, חיים קרסו, אודי וליאון רקנאטי.

לנציגי המשפחה והמקורבים בבנק רוב במועצת המנהלים ויש כבר הצופים שכמה מנציגי הציבור במועצת המנהלים ייאלצו להתפטר בעוד 30 יום אם עמדתם לא תתקבל על ידי המועצה ורקנאטי ישאר בתפקידו.

בקרב משפחת רקנאטי דוחים את כל העצות למנות מישהו אחר במשפחה במקומו של רפאל רקנאטי. לדעת המשפחה רפאל רקנאטי הוא המתאים ביותר לעמוד בראש הבנק ולכן אין סיבה להחליפו. דוברי המשפחה מדגישים כי דו"ח בייסקי הוא בגדר של המלצות בלבד ואין חובה לקבלן.

אשר לסמכות הנגיד לפטר מנהל בבנק, אפשרות המומלצת בשלב שלישי על ידי ועדת בייסקי עד לשינוי חוק שיאפשר פיטורים סוטאליים, מציינים הגורמים הקרובים למשפחה כי הסמכות הנוקנית לנגיד הינה רק למצב בו נשקפת סכנה ליציבותו של הבנק. סכנה כזאת, הם אומרים, אם היתה, הרי היתה באוקטובר 1983 וכיום אין סיבה לנקוט באמצעי זה. נראה כי בענין זה עשוי רקנאטי אף לנהל מאבק משפטי גלוי עם בנק ישראל, אם הבנק יאחז באמצעי הפיטורים, כנדרש על ידי המלצות ועדת בייסקי.

אשר לשלב הרביעי – שינוי חוק על ידי הכנסת שיאפשר השעיה מחולטת של מנהלי בנקים, אומרים מקורבי המשפחה, כי ספק אם הכנסת תאשר חוק שנועד להענ"ש באורח רטרואקטיבי.

הרופא שטיפל בנפגעי הכור

גם בלי ויזה קיבלו הרוסים בחמימות את ד"ר רייזנר מישראל

(ע.) – המדען הישראלי אשר השתתף יחד עם עמיתו האמריקאי בטיפול בנפגעי הכור הגרעיני בצ'רנוביל, סיפר אתמול כי שניהם הגיעו למוסקווה בלי אשרות, אך בידיעה שהשלטונות הסובייטיים מצפים לבואם ומודעים לעובדה כי הוא ישראלי. לדבריו נתקבל בחמימות רבה על ידי ד"ר ביקיסין ממשרד הבריאות הסובייטי.

המדען הישראלי, ד"ר יאיר רייזנר, חוקר בכיר במחלקה הביופיזית במכון ויצמן אשר חזר שלשום לארץ, דיבר במסיבת עתונאים בבית סוקולוב בתל אביב. יחד עימו השתתף במסיבה דיקן הפקולטה לביופיסיקה במכון, פרופ' נתן שרון אשר ד"ר רייזנר הוא כתלמידיו לשעבר.

ד"ר רייזנר ועמיתו האמריקאי ד"ר רוברט גייל השתילו במוסקווה מח עצמות ל־13 מנפגעי האסון הגרעיני בצ'רנוביל (ידיעה מפורטת קרא בעמ' 2).

כדי להגן על כבוד הרמטכ"ל

בוועדת חו"ב יוצע היום לא לדון בדו"ח ולד

מאת סופרת „דבר" בכנסת

כדי לשמור על כבוד הרמטכ"ל שהתנגד לדיון בדו"ח של ולד על מצב צה"ל בעקבות מלחמת לבנון, תועלה הבוקר בועדת חוץ ובטחון הצעה שלא לדון בדו"ח ולד בנפרד אלא לכלול את הדיון בו במסגרת טיפולה של ועדת משנה לתכנון אסטרטגי לטווח בינוני וארוך.

היום יופיע שר־הבטחון יצחק רבין בפני הועדה וימסור לה סקירה שוטפת. קרוב לודאי שדו"ח ולד לא יידון בועדה. חבר הכנסת אהרון נחמיאס מהמערך יעלה בשבוע הבא במליאת הכנסת את פרשת דו"ח ולד ויציג כמה שאלות לשר ולרמטכ"ל.

רפול: דו"ח של טכנוקרט

הרמטכ"ל הקודם, ח"כ רפאל (רפול) איתן, אמר אמש בשיחה כי דו"ח ולד הוא „דו"ח של טכנוקרט שאינו חש את שדה הקרב".

רפול כפר בנכונות הממצאים המתייחסים לשל"ג וקרא באזני המאזינים פסקה מתוך הדו"ח שבה נאמר בין השאר כי המנגנון הצבאי הבירוקרטי „הופך את הקצינים לזונות".

רפול אמר כי די בפסקה זו כדי שהציבור יוכל לשפוט על מידת הרצינות של הדו"ח.

200 יוצאים לטקסי ה„הילולה" במרוקו

מאת עמרם גבאי וטובה צימוקי, סופרי „דבר"

כ־200 מיוצאי מרוקו בישראל, ובהם ארבעה חכ"ים: רפי אדרי, יצחק פרץ, מאיר שטרית ואהרן אבוחצירה, יוצאים הבוקר לביקור במארוקו אשר במהלכו יפגשו עם שרידי הקהילה היהודית ולקראת סוף החודש יעלו לרגל לקברו של רבי חיים בן דיואן ליד קזבלנה, שם תיערך בל"ג בעומר הילולה גדולה.

קבוצה שניה אשר אף היא תערוך ביקור במארוקו, תצא בעוד שבוע ותצטרף לקבוצה הראשונה.

סופר „דבר" מציין כי באחרונה נערכה בישראל חגיגה גדולה ליום הכתרת המלך חסן שצולמה בקלטת וידיאו ותוגש במהלך הביקור למלך חסן. כן ניטע יער בהרי ירושלים לזכרו של מוחמד ה־5 אשר נודע ביחסו האוהד כלפי היהודים.

„יד ושם" קיבל מארכיון או"ם 347 תיקים של פושעים נאציים

מאת סופר „דבר" בארה"ב

וושינגטון (מיוחד ל„דבר"). – מוסד „יד ושם" קיבל אתמול מארכיון נציבות פשעי־המלחמה של האו"ם, לבקשת ישראל, 347 תיקים של פושעים נאציים. „אנשי צמרת במנגנון ההשמדה" של יהדות אירופה, כהגדרת מנהל המוסד יצחק ארד.

לאחר סיור בארכיון וקבלת התיקים, שבהם נזכרים גם שמות של כ־2000 נאצים נוספים, אמר ארד, כי המידע הרב הצבור בתיקי הארכיון יכול להוסיף רבות לחקר השואה. בתיקים שכבר נמסרו לישראל מצויים דו"חות על אנשי ס"ס, משרדי־ממשלה שעסקו בהשמדה ונציגי המשטר הנאצי בארצות־כיבוש.

ארד ושגריר ישראל בנימין נתניהו ייפגשו בעוד שבוע עם מזכ"ל האו"ם פרז דה־קויאר, לדיון בכללי־החסיה של ארכיון נציבות פשעי־המלחמה, שאותם מסרב הארגון להסיר. אתמול אמר נתניהו כי בזכות כללים אלה, נבחר קורט ואלדהיים למזכ"ל האו"ם וכי כיום אין צידוק לאי־הסרתם.

„דקל הזהב" בקאן לסרט הבריטי המשימה

קאן (ע"צ וע"ר). – הסרט „המשימה" של הבמאי הבריטי הצעיר רולנד ג'וף – זכה אתמול בפרס „דקל הזהב" לסרט הטוב ביותר, בפסטיבל הסרטים של קאן.

הגולה הסובייטי אנדריי טארקובסקי, שבו בחרו המבקרים, זכה בפרס השני, „פרס חבר המושבעים המיוחד" על סרטו „הקרבן".

הסרט „המשימה", על טבח האינדיאנים בידי הקולוניאליסטים הספרדיים והפורטוגזיים בדרום אמריקה במאה ה־18, הוא רק סרטו השני של ג'וף, שהתפרסם בסרטו „שדות הקטל". המבקרים טענו, כי הבחירה היא בעיקרה מסחרית ולא איכותית.

הבמאי האמריקאי מרטין סקורסזה זכה בפרס הבימוי, על סרטו „אחרי העבודה", המתרחש ברובע סוהו בניו־יורק.

ברברה סוקווה ממערב גרמניה ופרננדה טורס מברזיל זכו יחדיו בפרס השחקנית המצטיינת בפסטיבל ה־39 של קאן, על משחקן בסרטים „רוזה לוכסמבורג" ו„אל תאהב או אהב אותי" לעולם".

מישל בלאן מצרפת ובוב הוסקינס מבריטניה זכו יחדיו בפרס השחקן המצטיין, על תפקידיהם בסרטים „חליפת ערב" ו„מונה ליזה".

חרף מאמצי הנציג האמריקאי אברהם סופר

הצדדים בשיחות טאבה בהרצליה לא הגיעו להסכמה על נוסח השאלה לבורר

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

משלחות ישראל ומצרים למו"מ על טאבה לא הצליחו אתמול להגיע להסכם על נוסח השאלה שתוצג לבוררים. זאת, למרות המאמצים הרבים שעשה יו"ר המשלחת האמריקאית, השופט אברהם סופר, לגשר על פערי העמדות בין הצדדים במחלוקת זו.

המצרים עדיין דבקים בעמדתם שעל הבוררים לדון רק בקביעת מיקומו של הגבול כפי שהיה בפועל עד יוני 1967. הם אף טוענים שישראל הכירה בחוקיותו של קו גבול זה בעת החתימה על חוזה השלום בין שתי המדינות.

לעומת זאת הישראלים תובעים כי הבוררים ידונו במיקומו הנכון של הגבול במטרה לאפשר לישראל להציג, במהלך תהליך הבוררות, את טענתה כי לפי סימון קו הגבול ב־1906 נכללת טאבה בשטח מדינת ישראל.

בעיה נוספת שעדיין לא באה על פתרונה היא קביעת המכאניזם שלפיה יגשו הבוררים לפתור בתחילה את הסכסוך על טאבה בדרכי פישור ולא על ידי פסק בוררות שתוצאותיו מחייבות מראש את שני הצדדים.

(סוף בעמוד 2)

„תביאו את גסטון מלכה והכל יהיה מושלם" – צעקו בוועידת המרכז הליברלי

המייסדים לא העבירו הרכב ההנהלה • צ'יץ' מאיים לא לעמוד בראש הרשימה

מאת עליזה ולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

לשעה קלה, לקראת נעילתה, דמתה אמש ועידת היסוד של המרכז הליברלי לוועידת „חירות" האחרונה. עשרות צירים האשימו את נשיאות הועידה במעשה מרמה, התגודדו סביב שולחן הנשיאות ושיבשו את ניהולה התקין. בסופו של דבר ננעלה הוועידה בלי שנבחרה למפלגה הנהלה.

העילה לשיבוש מהלך ועידת היסוד של המפלגה, שחרתה על דגלה סגנון חדש בפוליטיקה, היתה ערעורה של קבוצה גדולה של צירים על הרכב ההנהלה שהציגה הוועדה המתמדת. בהנהלה המוצעת, בת 27 חברים, היה למייסדי המרכז הליברלי רוב, 16 חברים.

בגלל ריבוי המתנגדים להרכב המוצע לא התאפשר לאמוד את מחנה המצדדים מול מחנה השוללים והיה צורך בספירה של הידיים המורמות לכאן ולכאן. כשהודיע יו"ר הישיבה, יחזקאל הרכלך, כי בעד ההרכב המוצע הצביעו 199 צירים, ואילו נגדו הצביעו 175, התחוללה באולם מהומה ועשרות צירים טענו, שהתוצאה אינה נכונה.

„אלה אנשי מתנה יצחקי, שניסו להשתלט על המפלגה". נשמעו האשמות באולם. לתמיהת סופרת „דבר", מאין הוודאות שיש כאן התארגנות של קבוצה מסויימת, השיבו אחרים, כי במשך כל היום שמעו את ההסתודדויות וההתכנונים של המהלך. „תביאו את גסטון מלכה והכל יהיה מושלם", צעקו אחדים, ואחרים דיברו על „סקנדלים כמו בחירות".

צ'יץ': לא אעמוד בראש הרשימה

שלמה להט (צ'יץ') היה נסער וצעק לעבר אחד המוחים נגדו „זה הכל פטנטים של המפלגות המקומיות והמצטרפים מקרוב, ע.ו.ז. אם זה יימשך אני אוריד את המועמדות שלי ונראה אתכם רצים לבד". אחר־כך חזר על איומו גם מעל הבמה. „אם ינסו להשיג פה רוב עם צעקות, אני לא משחק. לא אעמוד בראש הרשימה ולא בתחתית הרשימה, ואז נראה את מי שצעק כאן איך הוא יראה ברחוב, ומה הוא יקבל ברחוב".

אחרי ששככה הסערה הציע הרכלך לדחות את בחירת ההנהלה לישיבת המועצה, שהרכבה אושר קודם לכן בוועידה. בהצבעה על ההצעה החדשה שוב הסתמן מחנה מתנגדים גדול, ובלי שנספרו הקולות הודיע הרכלך, כי יש רוב להצעתו.

גם בחירת המועצה הארצית של המרכז הליברלי לא התנהלה על מי מנוחות. הוועדה המתמדת ביקשה להביא רשימה מוסכמת של הרכב המועצה, ובגלל לחצים של קבוצות שונות וסניפים אזוריים למינויים

(סוף בעמוד 2)

במאמץ לעקוף הארגונים היהודיים

רייגן – לפגישה עם קבוצת־יהודים „חליפית" בעניין העיסקה עם סעודיה

מאת אמיר אורן, סופר „דבר" בארה"ב

וושינגטון (מיוחד ל„דבר"). – במאמץ לעקיפת הארגונים היהודיים ולאבטחת אגפיהם של הסנאטורים החוששים מגמול יהודי על תמיכה בעסקת־הטילים עם סעודיה, ייפגש הערב הנשיא רייגן עם כ־45 „יהודים־אמריקאים", המנהלים ועדות־פעולה פוליטיות בחוגי ארה"ב.

הפגישה תיערך ביוזמת סנאטורים רפובליקאים, העומדים לבחירה מחדש וזקוקים לתמיכה כספית וציבורית של הוועדות האמורות (פא"ק) במדינותיהם. הסנאטורים הודיעו לבית הלבן, כי ירשו לעצמם לשנות את הצבעתם מהתנגדות לעסקת־הטילים לתמיכה בה, רק אם תאותת להם הקהילה היהודית שהיפוך ההצבעה לא יגרור ענישה אלקטורלית.

לאחר שפעילי הארגונים היהודיים הארציים נאחזו באבלות מותו של מנהל מועדון הנשיאים יהודה הלמן לחמוק מפגישה עם רייגן אתמול, הגו כמה סנאטורים רפובליקאים ועימם פעילים יהודיים בכירים במפלגה הרפובליקאית את רעיון „הקבוצה השניה". רייגן יביע בפניהם על ביטול העיסקה כחר ...

בשבועיים נוספים של נסיון למנוע התגברות על הווטו, בשוב הסנאט מפגרתו.

עוד 7 סנאטורים

ביקור בהיכן בקונגרס הערב אתמול שאם האומץ הצעת הפשרה בדבר השמטת טילי הקרקע־אוויר „סטינגר" מהעסקה הנוכחית, עשויים בהכרעה סנאטורים לשנות הצבעתם ולהתמך בבכירת־הנשק. רייגן זקוק להעברת שבעה סנאטורים לפחות מבמחנה מתנגדי העסקה להומכיה. עד כה הסכימו רק שני רפובליקאים להפוך ממתנגדים לתומכים – צ'יק הכט סנאטור יהודי מנוואדה והמודע ג'ון איסט מצפון־קרולינה. בנ... לפי־דיווחו של הסברון הקיצוני ג'סי הלמס. אך הכט מעוניין בהיפוך מקבוצתו ומתנה את השינוי בהצבעתו בהצטרפות סנאטורים נוספים.

מקורות בקונגרס טוענים, כי הכט הוא הוגה „הרעיון האגרסיבי" של העדות היהודים בפני ברירה בין נאמנותם לנשיא לבין תמיכתם ב„ישראל", שהוצבע לראשונה פומבית בפני יו"ר ועדת החוץ ריצ'ארד לוגאר. המקורות מייחסים להכט ולסנאט־התקשורת בבית הלבן פאט ביוקאנן את שכנוע רייגן לאמץ רעיון זה.

מחלוקת בקואליציה עלולה שוב לדחות הדיון בכנסת בחוק למניעת גזענות

מאת סופר „דבר" בכנסת

מחלוקת בקואליציה עלולה לגרום דחיה נוספת של הדיון במליאת הכנסת בהצעת החוק נגד הסתה לגזענות של אף העבודה, שבועדת חוקה חוק ומשפט הושגה הסכמה מלאה בין כל חבריה שאין לדחות עוד את העלאת החוק במליאה.

יו"ר הוועדה, אלי קולס, כיוון לדעת יו"ר הכנסת שלמה הלל מבקש לכלול בסדר היום את החוק בישיבה מחר. אבל הוא ציין, על דעת כל הנוכחים בישיבת הוועדה, כי אין כל קשר בין חוק זה לבין מפגשים בין ישראלים ואנשי אש"ף.

את דבריו נימק בכך שכל אחת מההצעות נדונה בנפרד בכל השלבים ותבוא להצבעה בקריאה שניה ושלישית במועד שנקבע. על כך הגיבה הנהלת הליכוד בחריפה כשטענו כי הצעות החוק הן בבחינת „תאומי סיאם" ויש קשר ביניהן. על סדר יומה של הכנסת מחר מונחות שתי ההצעות.

הסיעה הדתית התכנסה אתמול שוב והחליטה להכניס תיקון לפיו „דבר שכל כוונתו לשמור על הצביון והיחוד הדתי והוא מעוגן בדת, לא ייחשב כהסתה לגזענות". את ההצעה הביא שר הפנים יצחק פרץ, כבו... פעמים רבות בעבר, הדיון בוועדת השרים. חברי הוועדה הם שהל, ... ומודעי.

בישיבת הנהלת סיעת המערך הודיע יו"ר הסיעה, ח"כ רפי אדרי, כי אם ינהג חופש הצבעה בקואליציה ביחס לחוק נגד הסתה לגזענות, אי־אפשר יהיה למנוע הענקת חופש הצבעה גם כשיבוא להצבעה החוק למניעת מפגשים עם אנשי אש"ף.

בהנהלת הקואליציה הציע בענין זה יו"ר הקואליציה חיים קופמן כי תיערך ישיבה מיוחדת של הקואליציה עם ראש הממשלה. על כך השיב השר כהל כי הקואליציה חייבת להצביע בעד הצעות הממשלה כפי שאושרו על ידי ועדת חוקה חוק ומשפט.

בסיעת המערך נדחתה מכל וכל הצעת התיקון של הסיעה הדתית ולחילופין הצעת תיקון של השר פרץ. הסיעה הגיעה לתמוך בנוסח המאחד את החלטת הממשלה והחלטת ועדת החוקה. הרב מנחם הכהן אמר כי כל אדם המכנה להחות גזענות יהודית, חייב לתת את הדין. אסור לתת יד לביזוי היהדות, גם אם הוא נעשה כביכול בשם תורת ישראל. ח"כ אהרון נחמיאס אמר כי נוחם לסמוך הנוסח המוצע. „אני חושב שכל הצעות החוק של כהנא מבוססות על דת ישראל", אמר.

מה לא ייחשב להסתה ולגזענות – על־פי פרץ

מאת דני צדקוני, סופר „דבר" בירושלים

שר הפנים יצחק פרץ יבקש אם המערך ידחה את הצעתו להוסיף לחוק נגד הגזענות סעיף שלדעתו יאפשר למפלגות הדתיות לתמוך בו. בדברו אתמול באשדוד אמר שהסעיף (ג) שהוא מציע ינוסח כדלקמן: „... אולם דבר שכל כוונתו לשמור על הצביון או הייחוד של הדת, לא ייחשב דבר הסתה ולא ייחשב לגזענות".

הוא אמר שהמפלגות הדתיות מברכות על החוק נגד הגזענות, אך חוששות שבצורתו הנוכחית ינוצל להסתה נגד יהודים דתיים, נגד הדת היהודית, ונגד הבעת דעות יהודיות דתיות כגון בנושא המיסיון, המורמונים, מפגשים בין יהודים לערבים, נישואי־תערובות וכו'.

רקדניות הלהקה הפולנית „מזובשה" בפגישתן אתמול בתל אביב עם חסידי אומות עולם פולניים החיים בישראל
שס,דד (צילום: ישראל סימיונסקי יפפא)

שה"ח היווני מציע לשריר ביקורים הדדיים של שרים

יבוא בעצמו לישראל ומזמין את נחמקין, שרון ופת

מאת דוד מושיוב, סופר „דבר" לעניני תיירות

שר־החוץ היווני קארולוס פאפוליאס אמר בשיחה עם שר התיירות אברהם שריר כי הוא ייחס חשיבות רבה לביקורי שרים בין שתי המדינות והוא מזמין את שר התעשיה והמסחר, את שר־החקלאות ואת שר־המדע של ישראל לבקר ביוון. הוא מצדו יבוא לביקור בישראל.

השר היווני אמר, כי הוא מכיר בחשיבותה של ישראל באיזור ויוון מכירה דה־פאקטו בזכותה של ישראל להתקיים, בגבולות בטוחים. הוא מצטער על כך שראש הממשלה היווני לא הצליח לפגוש את ראש ממשלת ישראל שמעון פרס בשעת ביקורו בניו־יורק.

שר החוץ היווני אמר לשר־התיירות שאין לתת לחילוקי הדעות הפוליטיים בין שתי המדינות לחבל בפיתוח היחסים בין ישראל ליוון.

בתשובה לכך אמר שריר למארחו כי כשר החוץ לא יוכל לקבוע מדיניות בסיכסוך הישראלי־ערבי בלי להכיר את הארץ ואת העם בישראל.

וחף שר־החוץ היווני הדגיש כי אין ביוון אנטישמיות ואין עוינות ואין חילול בתי קברות־יהודיים. עוד אמר כי הממשלה היוונית אינה קוראת לערבים לתקוף את ישראל, אלא להיפך.

בפגישה שהיתה לשריר עם השר היווני לכלכלה לאומית סוכמו פעולות משותפות לעידוד התיירות מארה"ב ותבילות תיור משותפות לישראל ויוון מארה"ב. בפגישה השתתף גם יועץ ראש הממשלה היווני לעניני כלכלה.

המשנה ליועץ המשפטי בחוות דעתו

אין כל עילה משפטית שלא לקיים החוזה עם המורמונים

משרד־הפנים יציע לוועדת השרים לבטלו

מאת יקיר צור ודני צדקוני, סופרי „דבר"

למדינת ישראל אין כל עילה משפטית לחזור בה מקיום החוזה בדבר הקצאת הקרקע למרכז הירושלמי של האוניברסיטה המורמונית והפסקת בניית האוניברסיטה – קובע המשנה ליועץ המשפטי לממשלה, יורם בר־סלע, בחוות־דעת משפטית שהגיש אתמול לחברי ועדת השרים לנושא אוניברסיטה זו.

שר־הפנים הודיע אתמול, כי משרדו יציע היום לבטל את העסקה עם המורמונים, תוך ערעור על חוקיותה.

בחוות הדעת, המשתרעת על פני יותר מ־50 עמוד, סוקר בר־סלע את כל הפעולות שקדמו להקצאת הקרקע והליכי התכנון והרישוי שעל פיהם נבנה הבנין. בסיכום חוות הדעת קובע בר־סלע כי למרות שאין עוררין על כך שמדינת ישראל רשאית שלא לסייע לגופים זרים המבקשים להקים מוסדות בישראל שיעסקו בפעילות של המרת דת, הרי שעל פי חומר הראיות שהוצג בפני ועדת השרים ועל פי החומר שברשותו, לא ניתן מהבחינה המשפטית לבסס עובדתית את הטענה שהמרכז הירושלמי ללימודי המזרח הקרוב יקיים בין כתליו פעילות מסיונרית או פעילות להמרת דת או פעילות המנוגדת לערכי החינוך והתרבות של ישראל. לכן, אומר בר־סלע, לא יכולה המדינה לשקול את האפשרות להשתחרר מקיום החוזה בדבר הקצאת הקרקע למרכז הירושלמי.

בר־סלע קובע עוד כי לא נמצא כל פגם משפטי בביצוע הפקעת הקרקע על ידי מינהל מקרקעי ישראל המאפשר או המצדיק את ביטולה וכמו כן לא נמצא פגם משפטי בהקצאת הקרקע והליכי התכנון והרישוי שעל פיהם נבנה הבנין.

בר־סלע מציע לוועדת השרים לשקול את האפשרות לעגן תנאים בחוזה שבין המרכז הירושלמי ובין מינהל מקרקעי ישראל שיבהירו את התנאי שכבר הוסכם ונחתם בדבר הימנעות מפעילות המנוגדת לערכי החינוך והתרבות בישראל. על ידי הכנסת פירוט נוסף בדבר הפעילות שתהיה במרכז. ניתן אולי, אומר בר־סלע, להקים צוות בתיאום עם המרכז הירושלמי שיוודא קיומם של התנאים המפורטים הללו הלכה למעשה.

היום בצהרים אמורה היתה ועדת השרים לנושא האוניברסיטה המורמונית להתכנס בפעם האחרונה כדי לקבל החלטה סופית אולם לאור הזמן הקצר שנותר ממועד קבלת חוות הדעת, ביקשו מרבית חברי הועדה מיו"ר הועדה ד"ר יוסף בורג לדחות הישיבה בשבוע כדי לאפשר להם ללמוד היטב את החומר.

תייר ממנצ'סטר הודה ברצח פיליפ סזיני באילת

מאת שמואל תגל, סופר „דבר" באילת

צוות החקירה של משטרת אילת קיבל אתמול הודאה בכתב ברצחו של פיליפ סזיני בן ה־38, תושב אילת, שגופתו נגלתה בשבת בבוקר על המדרגות של מרכז התיירות בעיר.

הרוצח, תייר בריטי בן 25 ממנצ'סטר, הועסק כסדרן בפאב „האריה האדום" תמורת משקאות חינם. הוא הודה כי רצח תמורת „חופן דולארים" לאחר שראה את ארנקו התפוח של סזיני.

צוות החקירה עצר תוך חמש שעות מגילוי הפשע שישה אנשים, ביניהם את הרוצח. אתמול בבוקר הוארך מעצרם של חמשת הבריטים הישראלים שנעצרו והשופט אסר פרסום שמם ופרטים מזהים.

לאחר הדיון בבית המשפט הצליחו החוקרים להוציא הודאה מהחשוד ובשעות הלילה עדיין חקרו את הבחור, אף הוא תייר ממנצ'סטר, הנושא על פניו סימני פציעה.

מפקד משטרת אילת מסר אמש כי הפאב נסגר וכי השוטרים יפעלו יד חזקה במרכז התיירות למניעת שכרות ואלימות.

ארה"ב גינתה פשיטות צבא בדרא"פ לשטחי 3 שכנות

וושינגטון (סוכנויות הידיעות). – ממשלת ארה"ב גינתה אתמול בחריפות את הפשיטות שביצע צבא דרום־אפריקה נגד שלוש מדינות אפריקאיות שכשכנותה, ובכך הצטרפה למחאה כלל־עולמית נגד התקפה זו, שבמהלכה נהרגו לפחות 3 אנשים וכ־15 נפצעו.

בפעולה משולבת של יחידות קומנדו וחיל אוויר מצבא דרום אפריקה התקיפו בסדרות בסמוך לבירותיהן של בוטסואנה, זימבבואה וזאמביה. דרום־אפריקה טענה, כי המטרות שהותקפו בסיסים ל„קונגרס האפריקאי הלאומי", הפועל נגד המשטר בדרום אפריקה.

לפי דיווחי מקורות בשלוש הבירות נהרגו לפחות שלושה אנשים וכ־15 נפצעו. אולם, המספר עשוי להיות גבוה יותר. מטוסים, מסוקים ומטוסי ניסות וכוחות קרקע הפעילו בפשיטות הדרום אפריקאיות, שהוערכו כחסרות תקדים בהיקפן ובהתכוונן ביחסי דרום אפריקה עם המדינות השכנות לה.

היתה זו הפעם הראשונה שדרום אפריקה תקפה שלוש מדינות בעת ובעונה אחת במסגרת נסיונותיה להיאבק בפעולה הבירור הגוברת של „הקונגרס הלאומי האפריקאי". שלוש המדינות הכחישו מכל וכל כי הן מארחות בשטחן מחו־סבים.

صكنا من الأهل

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות

אות הנשיא ל־14 מתנדבים מצטיינים

בקליטה, בעזרה לקשיש, במתן בסתר, בטיפוח מחוננים או בשיקום מחלימות

המצטיינים בטקס קבלת אות הנשיא — צילום יצחק הררי

(עו.)־ נשיא המדינה חיים הרצוג העניק אתמול את „אות הנשיא למתנדב" ל־14 מתנדבים שהצטיינו בשנה האחרונה בפעילותם למען הזולת.

14 הזוכים – עשרה מבוגרים וארבעה בני נוער – נבחרו על ידי ועדה מייעצת לנשיא, בראשות הרב ישראל לאו ובהשתתפות נציגי ארגוני ההתנדבות, אנשי אקדמיה, אנשי ציבור ונציגי אמצעי התקשורת.

ואלה מקבלי האותות:

● יונה בר אדון: על פעילותה למען שיפור יחסי האנוש, מראשוני המתנדבים בתנועת „עם יפה עם אחד", יוזמה פעולות חינוכיות רבות המוכרות ומקובלות בכל מוסדות החינוך.

● כלי וירטמן: על פעילותה רבת־השנים למען קליטת עליה. גייסה הכשירה באות מתנדבים לפעולה בתחום זה בצפון הארץ ופעלה להקמת ועדות קליטה עירוניות בישובים רבים.

● מרים מנדילוב: על פעילותה למען רווחת הקשישים. הקימה את „יד לקשיש" בירושלים, מפעל הכולל 13 בתי־מלאכה ועירים בהם מועסקים 400 זקנים מוגבלים בני דתות ועדות שונות וכן מגוון שירותים לקשישים, כגון טיפול סיעוד, מקלחות, כביסה ועוד.

● לאה מרדר: על תרומתה לשיקום ולסיעוד הרפואי. הקימה את „יד להחלמה", ארגון לשיקום נשים לאחר כריתת שד במסגרת האגודה למלחמה בסרטן.

● חנה מילגרום: על פעילותה לחינוך ולקידום נוער. כאז צאתה לגימלאות הקדישה זמנה לחינוך וקידום נוער בעיקר בקרב אלה שאינם מצליחים בלימודים. פיתחה שיטה בקרית למתן סיעורי עזר והקימה בירושלים מרכז לקידום תלמידים.

● שלום אזולאי: על פעילותו העניפה למען הזולת. אזולאי הוא סוחר פירות וירקות בשוק תלפיות מהופה אשר תרם בסתר ארגזי פירות וירקות למשפחות נזקקות, בסייע לקשישים ומשבש כתובת לעבריינים.

● פרופ' פליקס דוהן: על תרומתו החשובה למערכת הביטחון. פרופ' דותן הוא מדען בכיר באוניברסיטה העברית שפיתח עזרי הדרכה חשובים לאימון חיילים והגה תוכנית חדשנית ידועה, „תלפיות" שמטרתה להכשיר נוער מחונן לשירות בתחום המחקר והפיתוח במערכת הביטחון.

● שמעון וירדן שרבים: על פעילותם האנושית בקרב קשישים וילדים מוכי גורל. שני האחים, ספרים במקצועם, התיתמו בגיל צעיר מאימם ופעמיים בשבוע הם מקדישים את זמנם לספר קשישים וילדים מוכי גורל במוסדות במקומות שונים.

● ד"ר צבי רוזנברג: על עבודתו החינוכית־שיקומית בקרב ילדים חריגים. מזה 20 שנה הקדיש את כישוריו לילדים הסובלים מבעיות מוטוריות וליקויי למידה. פיתח שיטה ביחודית לריפוי באמצעות נגינה בכינור, מדי שבוע נותן שיעורים אישיים לחמישה ילדים וכן מביאם לידי ריכוז ולשיפור כישוריהם המוטוריים.

● עומר עסולי: על פעילותו האנושית בקרב חולים המאושפזים בבית־החולים „הדסה" בירושלים. עסולי הוא עובד חברת החשמל הירושלמית אשר מאז מחלת אביו פוקד את בית־החולים שעל הר הצופים, מאכיל חולים, רוחץ אותם ומעודדם ללא הבדל דת או מוצא.

מקבלי „אות הנשיא לנוער מתנדב" הם:

● גילן מרסאי: על פעולתו למען הזולת. הנער בן ה־14 השתתק מנכות קשה ובזה שלוש שנים הוא חונך לילד בן 10 המרותק לכסא גלגלים.

● עמית שפרלינג ועידן שיף: מפעילים בית־לימוד למתקשים בלימודיהם בבית ספרם בפתח־תקווה. עמית הפך את מרתף ביתו לכיתה, רכש מחברות וציוד לימודים ויחד עם עדן, שהצטרף אליו, הם עוסקים בהוראת תלמידים נחשלים.

יעקב חורי, בן 17, מקדיש זה למעלה משנתיים כשש שעות מדי יום לפעילות התנדבותית ענפה בעירו נתיבות. הוא מדריך בבועדונים שכונתיים, פעיל במד"א, מסייע לקשישים ולילדים, מתנדב במשמר האזרחי ונרתם לכל משימת התנדבות.

● יסמין פירפי מגיל־גלילה: סייעה לשני אחים נכים, שינתה את דימויים העצמי ואחד מהם שסירב בעקשנות ללכת לבית הספר, החל לעשות זאת בזכותה ועבודה זו שינתה את מהלך חייו.

הסתה בבית־שאן: „אם לא ניזהר יהיו לנו זוגות רחל־מוסטפה"

הורים חילוניים קובלים על מסע הרב אליהו כהן. מנכ"ל משרד־החינוך מאשים אותו ביצירת קיטוב.

מאת יצחק מרידור ויעל פישביין כתבי „דבר"

הורים מבית שאן התלוננו שהרב המקומי, אליהו כהן, מנהל מסע השמצות נגד בתי ספר חילוניים בעיירה על שהם מקיימים פגישות עם תלמידים ערביים. הרב צלצל להורי תלמידים ואמר להם: „אם לא ניזהר יהיו לנו בדור הבא זוגות מעורבים מרחל ומוסטפה ויעקב ופטימה". ההורים שלחו תלונתם למנכ"ל משרד החינוך אליעזר שמואלי, ויו"ר ועדת החינוך ח"כ נחמן רז, וכן לראש מועצת בית שאן שלמה בן לולו.

יושבי ראש ועדי ההורים של שלושה בתי ספר חילוניים, יעקב אלמקיים, חניה ארמה ומוטי עצמון הביאו לידיעת שמואלי כי הרב אוסר על הורים לרישום ילדים למוסדות חינוך חילוניים. הוא נושא דרשות בעניין זה, עורך ביקורי בית, מנהל שיחות טלפוניות, ומונע מרבנים ואנשי חב"ד לערוך פעולות לתיגבור החינוך היהודי בבתי ספר חילוניים.

כל זאת בגלל העובדה שבתי ספר אלה מקיימים פגישות עם ערבים. לא מכבר הוציא הרב פסק הלכה לפיו „כל מי שרושם ילדיו לחינוך הממלכתי, כאילו משלח את ילדיו לשמד" וטען כי אלה שנפגשו עם ערבים צריכים לחזור בתשובה.

בישיבה שהתקיימה באחרונה החליטו ועדי ההורים של בתי הספר החילוניים בבית שאן להתנגד להתערבותו של הרב ביהוד לאור השמצותיו כלפי שר החינוך והתחברותו עם אנשי כהנא. במכתב התלונה נאמר עוד כי אנשי כהנא פוגעים בכבודו של שר החינוך יצחק נבון בשל מאמציו לחנך לדו־קיום.

מנכ"ל משרד החינוך מסר כי לפעילותו של הרב אין תקדים. „הרב אינו רק מסית נגד משרד החינוך ומדיניותו אלא יוצר קיטוב מכוון בין דתיים לחילוניים, יהודים וערבים", כתב שמואלי להורים בבית שאן.

פגישה ראשונה בין אישים פלשתינים לנציגי עדות המזרח

מאת יעל פישביין, סופרת „דבר"

פגישה ראשונה בסוגה נערכה אתמול במועדון „צוותא" בין אישים פלשתינים לאנשי רוח ונציגים של עדות המזרח. השתתפו הנא סיניורה עורך „אל־פאג'ר", איבראהים קאראין עורך „אל אודה", נאג'זאה מאחול, מרצה לשעבר באוניברסיטה העברית העומדת כיום בראש מכון ירושלים לחקר החברה וכן ד"ר שלמה אלבז, מהאוניברסיטה העברית, נציג תנועת „המזרח אל השלום", סעדיה מארציאנו, מכוכבי שמש, לטיף דורי וחיים הנגבי.

סיניורה טען כי ישראל מתנהגת כמדינה מערבית ולא כמדינה מזרח־תיכונית, דבר הפוגע גם בבני עדות המזרח גם בערבים. קאראין טען כי מיקוד המאבק בכהנא הוא היתפסות לשולי מפני שהמחסומים של הממשל הצבאי מפריעים לתושבי השטחים יותר מאשר כהנא. ד"ר אלבז טען כי ראשית תקנתה של החברה הישראלית הוא ביצירה של שלום וכי יהודי המזרח עשויים להוות גשר לשלום זה מפני שבתודעה הישראלית נעשית דה־לגיטימציה של שני הציבורים. „אמנון דנקנר כינה את המזרחים „באבונים" ובכך הודהה עם כינויו של רפול „ג'וקים מסוממים". אפשר ליצור מגע בין הבאבונים והג'וקים וליצור מימד חדש שיהווה יסוד לדרקיזם", אמר אלבז, „בהבטחת כל הצדדים להתמיד ביצירת קשר בין שתי הקבוצות".

המרכז הליברלי

(המשך מעמוד 1)

נאלצה להגדיל את היקף המועצה מ־300 חברים, כפי שתכננה, ל־375, עם אופציה להגדילה ב־33 אחוזים נוספים (לתיקון עיוותים) לסך 500 חברים.

יצחקי ציפה ליותר מ־25 אחוז

מקופחת ראתה את עצמה בשיעור ייצוגה קבוצת יצחק יצחקי, הח"כ לשעבר מטעם „שלומציון", שהוקצו לה רק 27 חברים. יצחקי ציפה ששיעור ייצוגו יהיה גדול בהרבה. צ'יך הבטיח לדאוג אישית להגדלת מחנהו במועצה ונראה היה שיצחקי מקבל את הגזירה בהדי"עו, כי בסוף השבוע יקיים מחנהו בחירות דמוקרטיות לבחירת 27 הנציגים שכבר הוקצו להם.

עוד אמר יצחקי, שבפעילותו במסגרת המרכז הליברלי, מאז הוכרז על הקמתו, הצליח לצרף 700 חברים. לכן, להערכתו, היתה צריכה המועצה לכלול 400 צירים, שרק 100 מתוכם יוקצו לחבורת המייסדים ולמחנהו שלו 115.

יצוין, כי את האחוזות בחבורות הכיסירים הפר יצחק ברמן, שצידד בתביעותיהם של המצטרפים החדשים למפלגה ליותר ייצוג, על חשבון הראשונים, ואף הגן על תביעותיו של מחנה יצחקי בוועדה המתמדת. ברמן הסתייג גם מתקנון המפלגה, אך לא הצליח לבטא את הסתייגותו בגלל איזהבנה פרוצדורלית, שעליה מחה בזעם לעיני הצירים.

ברמן סבר גם, שאחרי הכישלון באישור הרכב ההנהלה בהצבעה הגלויה היה צורך לקיים הצבעה חשאית ולא להעביר את ההכרעה למועצה.

לא נזהר מתקיים דייש

יש מקום לתמוה גם על נוהל ההצבעה עצמו. בעלי זכות בחירה בוועידה היו רק אלה שנרשמו למרכז הליברלי עד ה־15 בחודש, וכמותם היו בוועידה, לא בכל שלביה, כ־600 חברים. עוד כ־300 היו צירים נטולי זכות הצבעה. עם זאת, בעת ההצבעות לא היתה הקפדה על כשירותם של הצירים והם לא נתבעו להציג את פתקי ההצבעה.

במשך כל שעות היום התקיים בוועידה דיון כללי, שבו הביעו את דעתם על מטרותיה של המפלגה ועל פרקי המצע שלה עשרות צירים. רבים מהם, לא רק בצמרת המפלגה, ההזידו את עצמם כפני השתלטות של קבוצות אלה האחרות, כדוגמת תקדים ד"ש. בסופו של דבר נרמז לה כבר בצעדיהם הראשונים.

כל ההחלטות והרכבי המוסדות שנקבעו אתמול תקפים עד לוועידה הנבחרת הראשונה של המרכז הליברלי.

שיחות טאבה

(המשך מעמוד 1)

המצרים אינם נוטים לקבל את הצעת הפשרה שהעלה שר החוץ שמיר לפיה יציג כל צד את השאלה הנראית לו לגוף הבורר כדי לעקוף את הקשיים בהצגת הסכמה על נוסח שאלה אחד. גם מנכ"ל משרד ראש הממשלה, אברהם טמיר, מתנגד להצעת פשרה זו מחשש שהיא תסבך עוד יותר את הורוכח המשפטי ותגרום סחבת בדיונים.

עם זאת הצליחו אתמול שתי המשלחות לפתור מספר בעיות נהליות הקשורות לנוסח שטר הבוררות, שלא עלה בידיהן לפתרן עד לסיבוב השיחות הנוכחי.

שבחים לסופר

אברהם סופר, שהתפרסם בשעתו כשופט במשפטו של השר אריאל שרון נגד השבועון „טיים", קצר אתמול שבחים רבים מחברי המשלחת הישראלית על התפקיד החשוב שהוא ממלא בסיבוב השיחות הנוכחי ליישוב מחלוקת טאבה. סופר, גילה גישה תכליתית מאד בדיונים. הוא דחק ללא הרף בנציגי ישראל ומצרים להגיע עוד בסיבוב השיחות הנוכחי להסכמה על נוסח שטר הבוררות.

היחיד שהתייחס אתמול בעקיפין, בצורה בוטה יחסית, לתפקיד שממלא השופט סופר במו"מ היה יו"ר המשלחת המצרית נביל אל־ערבי. כאשר עלתה בשלב מסויים בדיונים השאלה מי העלה את ההצעה שצוות הבוררים יהיה „חברת בלשות פרטית" – השיב על כך אל־ערבי לסופר באומרו: „דומני שזו היתה הצעה ישראלית שהועלתה על ידי הצד האמריקאי".

שרון הורה להתחיל בהקמת 2 פארקים לתעשיה באיזור חברון

מאת דני רובינשטיין, סופר „דבר"

השר אריאל שרון, שסייר אתמול באיזור חברון הנחה את צמרת משרדו להתחיל מיד בביצוע התוכניות להקים שני פארקים גדולים לתעשיה באיזור. הראשון, בן 600 דונם, ליד צומת זהוא ומחנה אדורים בכביש חברון–באר־שבע, השני, בן 60 דונם, בגבעת חרסינה הסמוכה לקרית־ארבע.

שרון אמר כי יש לתפוס מיד את כל השטחים שאפשר לתפוס סביב חברון כדי להבטיח בנייה יהודית ויצירת טבעת של ישובים יהודיים שתקיף את העיר.

שרון, עם פמליה גדולה של כל צמרת משרד המסחר והתעשיה, בדק את אפשרויות חיזוק הישובים היהודיים בהר חברון. לדבריו ההתנחלויות הן המגזר המקופח ביותר בתחומי הסיוע הממשלתי לתעשיה. השקעה בתעשיה בהן אשתקד רק 15 מיליון דולר לעומת 180 מיליון דולר שהושקעו בעיירות הפיתוח, 111 מיליון דולר לתעשיה הקיבוצית ו־171 מיליון דולאר בפרוייקטים של חברת העובדים. הוא טען כלפי ראשי המתנחלים שאינם מספיק זריזים ואינם מספיק יעילים בהקמת פרוייקטים ויצירת עובדות בשטח.

בסיור דרומה לסיבוב דווא אמר שרון כי תיבדק הקמת ישוב בשטח המתוכנן לפארק התעשייתי. כמה משפחות ערביות המתגוררות במקום אמרו לעיתונאים כי האדמות הללו שייכות להם והשלטונות הבטיחו שלא יפקיעו אותן מהם.

בן־ישראל: לבדוק הפרשיות שכר המנהלים במשק העובדים

יו"ר אגף הארגון ומועצות הפועלים בהסתדרות גדעון בן־ישראל אמר, כי ראוי לבדוק אם לא קיים פער גדול מדי בין שכר חלק מהמנהלים לבין העובדים במפעלים ובמוסדות של משק העובדים.

במועצה הארצית של חברת העובדים במחוז שרון־שומרון, שהתכנסה באולם „גרנות" ליד גן־שמואל אמר בן־ישראל כי מועצת חברת העובדים שמתכנסת בחודש יוני הקרוב חייבת לסמן את הדרך בפרוייקטים ובמשימות חברתיות וגם לפרוץ דרכים חדשות. הוא הטעים, שכדי למנוע פיטורי עובדים צריכים למצוא דרכים גם לגיוון עובדים ולקיצור שבוע העבודה.

מזכיר חברת העובדים דני רוזוליו אמר, כי לא ייתכן במשק העובדים, שמנהל מפעל או מוסד, לא ייפגש עם עובדיו. כן ציין כי על מנכ"ל [illegible] המנהלים הרושת [illegible] אלה במוסדות ומפעלי משק העובדים נבחרים גם בציגי העובדים וגם בציגי מועצת הפועלים. את [illegible] מזכיר מועצת פועלי חדרה שלמה צור.

מחר יובא ארונו של יהודה הלמן

מאת סופר „דבר"

ארונו של יהודה הלמן, מי שהיה מנכ"ל „ועידת הנשיאים" של הארגונים היהודיים בארה"ב, יובא לארץ מחר לפנות בוקר במטוס „אל־על". הלמן מת בניו־יורק, מקום כהונתו, בגיל 66.

איש הבעשפלים

„ועידת הנשיאים" — שנוסדה בעקבות יוזמתו של שר החוץ האמריקאי ג'ון פוסטר דאלס שרצה להיפטר ממגע עם ריבוי המוסדות היהודיים – פועלת כבר לבעלה משלושים שנה. רוב התקופה הזאת, 27 שנים, היה יהודה הלמן הרוח החיה בגוף זה, וכל מי שהיה לו במשך התקופה הארוכה הזאת דין ודברים עם ה„וועידה" קשה לו לתאר לעצמו אותה ללא יהודה הלמן ופעלתנותו הבלתי־נלאית.

הלמן נולד למשפחה ציונית בריגה, לאטוויה. אביו ד"ר יעקב הלמן מראשי „התאחדות", פעל בשנות העשרים בלאטוויה ובשנות השלושים בעורך בטאון פועלי ציון (ד.ס.). – התאחדות בפולין. את הקריירה הציבורית סיים כנציג הקונגרס היהודי העולמי באמריקה הדרומית.

הבן, יהודה, בא לארץ כאיש צעיר בשנות מלחמת העולם השניה, למד באוניברסיטה האמריקאית בביירות — שם שימש זמן מה גם סופר „דבר" – תעצר בחשד היותו מרגל ציוני. בארה"ב עשה מסוף שנות הארבעים, וב־1959 נתמנה מנהל ועידת הנשיאים לפי הצעתו של ד"ר נחום גולדמן. זמדמה היה מרכז ארגון קונ'ז שהתפרק אחר־כך.

הלמן ידע למצוא לשון משותפת עם מניין הארגונים היהודיים האמריקאיים וגם עם המרכיבים השונים המעורבים במפה הפוליטית בארץ. הרבה להרצות בארה"ב, והופיע תכופות גם ב„קול ישראל". השאיר אשה, בת ונכדים. חלק מבני משפחתו מתגוררים בארץ.

„הנהלת סו"ב בצפון הנחתה עובדיה שלא להיפגש עם ועדת התעסוקה ההסתדרותית"

מאת שמעון דיים, סופר „דבר" בצפון

ועדת התעסוקה של ההסתדרות בראשות עליזה תמיר סיירה אתמול בקרית־שמונה כדי לעמוד מקרוב על בעיות התעסוקה בעיר ובעיקר בכל הקשור ל־215 עובדי „סולל בונה" בעיר ובאיזור הצפויים לפיטורים.

הוועדה שמעה את נציגי העובדים, שהתלוננו כי בסניף „סולל בונה" בצפון אין עבודה, כיוון שלהנהלה אין מדיניות של קבלת עבודה, כבראה עליפי הנחיות מגבוה.

נודע, כי הנהלת „סולל בונה" נתנה הוראה לסניף בקרית־שמונה שלא להפגיש את העובדים עם חברי ועדת התעסוקה, ומשום כך הם לא פגשו את כל העובדים.

עליזה תמיר אמרה בתשובה, כי „זאת ראה הנהלה" בהוראה זו ותדרוש לקיים בירור בנושא בוועדה המרכזת.

לדברי מזכיר מועצת פועלי קרית־שמונה שלום יוסף היתה להנהלת „סולל בונה" סיבה לתת הוראה כזו, משום שחששה כי בפגישה יפתחו העובדים „תיבת פנדורה" בכל הקשור לפעולות „סולל בונה" בסניף הצפוני.

בתום הביקור סוכם כי הוועדה תמליץ להוציא את סניף קרית־שמונה מרשימת סניפי „סולל בונה" שבהם ייעשו קיצוצים ופיטורים כמתחייב מהחלטת הממשלה. העובדים מצידם אמרו כי יתרמו את חלקם למאבק אם יוכח כי גם הנהלת החברה עושה זאת.

משוחררי המחתרת עלולים לעשות שירות מילואים ביו"ש

מאת מלי ליטנר, המוסרת הצבאית של „דבר"

משוחררי הכלא חברי המחתרת היהודית המתגוררים בגדה המערבית עלולים להיות משובצים לפעילות מבצעית בשירות מילואים פעיל במסגרת יחידות ההגנה המרחבית (הגמ"ר) ובתוקף כך יהיו במגע עם האוכלוסיה הערבית המקומית כשהם חמושים.

בצה"ל אי־אפשר היה לקבל תשובה לשאלה האם שובצו המשוחררים לשירות מילואים ביו"ש. התשובה היחידה שהסכים דובר צה"ל לתת היא זאת: „שיבוצם של חיילי מילואים יוצאי בתי כלא אזרחיים נקבע בתהליכים קבועים של מיון ושיבוץ יוצאי בתי סוהר. המיון הוא אישי, פרטני, וכל מקרה נבדק לגופו של עניין".

ירדן גירשה בכיר מאש"ף

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

שלטונות ירדן גירשו ביום ה' בשבוע שעבר מרבת עמון את סלאח תעאמרה, אחד המפקדים הצבאיים הבכירים באש"ף. תעאמרה הוא בעל דרגת סגן אלוף בארגון „פתח" והיה עצור בשעתו במחנה השבויים „אנסאר", שם שימש כמפקד בפועל של העצירים הפלסתינאים הלבנונים.

תעאמרה נשוי לאשתו הראשונה של המלך חוסיין המלכה דינה המתגוררת דרך קבע בלונדון. בשעתו הוזכר שמו כאחד מששת המועמדים של אש"ף לשיחות עם עוזר שר החוץ האמריקאי ריצ'ארד מרפי.

גירושו מירדן משקף את הקרע בפועל ביחסי המלך חוסיין עם הנהגת אש"ף, מאז הכריז המלך על הקפאת שיתוף הפעולה המדיני עם הנהגת המחבלים. מאותו מועד, גירשו השלטונות הירדנים או עצרו קרוב ל־10 פעילים בכבציים של אש"ף.

בינתיים נמסר כי בגל המעצרים שביצעו לאחרונה השלטונות הירדניים בקרב גורמי שמאל מחתרתיים – נעצרו קרוב ל־20 פעילים של המפלגה הקומוניסטית הירדנית, ובראשם מזכ"ל המפלגה פאיק וודאד.

יקירנו

צבי בר־ניב

איננו

ההלוויה תצא היום יום שלישי י"א באייר תשמ"ו 20.5.86 בשעה 3 אחה"צ מבית ההלוויות בסנהדריה ירושלים להר המנוחות בגבעת־שאול

אשתו: רינה

בנותיו: מיקי וד"ר יוסי לאטי

עירית וד"ר יובל דרור

נכדיו: עמיר, יובל ויואב

אבלים על פטירתו של חברנו

טוביה כבירי ז"ל

ממייסדי קרן עזרה הדדית „אחיעזר" של ארגוננו ומפעיליה

ומשתתפים בצער המשפחה

ארגון נמלאי „נתיב"

ועד מחוז הדרום

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

הועדה המקומית לתכנון ולבניה חוף־הכרמל

מודעה

בהתאם לסעיף 149 לחוק, הננו מודיעים בזאת, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה חוף הכרמל, בקשה ליתן אישור להקלה, בגוש 10616 חלקה 12, מגרש 47, לתכנית מפורטת חכ/125 – שכונות 7,6,5,4 באיזור הנופש הוילות בצפון קיסריה.

מהות ההקלה המבוקשת:

א. בניית דלת בולטת לקו הבנין הצדדי בסטיה 1.2 מ';

ב. הצבת מנועי מזגן בקוי הבנין הצדדיים (כולל יציקת משטח לריצפת המזגנים).

המבקשים: לחמי מתן הדרה.

בעל הקרקע או הבנין או המחזיק בהם, או כל אדם הרואה עצמו נפגע מאישור הקלה זו, רשאי להגיש התנגדות לועדה המקומית לתכנון ולבניה חוף הכרמל, ד.נ. חוף הכרמל, התנגדות מנומקת ולציין שמו וכתובתו המדוייקת.

ניתן לעיין בבקשה ללא כל תשלום, במשרדי הועדה, בשעות העבודה הרגילות.

התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו, ותובאנה לדיון בפני הועדה.

מרדכי סלע

יו"ר הועדה המקומית

חוף־הכרמל

הננו מודיעים בצער וביגון על פטירתו של אבא

יוסף רובין ז"ל

ההלויה בקבוץ ברקאי בשעה 3.30 ביום ג' 20.5.86

המשפחה האבלה

וקבוץ ברקאי

לחברנו משה קלכהיים, מ.מ. נשיא הארגון

אנו איתך באבלך הכבד על מות אחותך

אסתר־דבורה ז"ל

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבילי ציון וירושלים

ברית ראשונים

ההנהלה הארצית

לחברתנו רעיה קיקוב

אתך באבלך במות

אביך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ

ההנהלה והעובדים

אנו מודיעים בצער רב על פטירתו של חברנו לעבודה (בגימלאות)

שטיל זיגמונד ז"ל

תנחומינו למשפחה האבלה

תנובה סניף מחוזי ת"א

ההנהלה והעובדים

לחברתנו עדינה מזרחי

אתך באבלך במות

אמך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ

סניף מרכזי

ההנהלה והעובדים

במלאות 30 לפטירת יקירנו

דובז'ה (יוחנן) גולדברג־כידון ז"ל

נעלה לקברו לאזכרה ולגילוי מצבה

ביום רביעי י"ב באייר (21/5/86) בשעה 15.00

בבית העלמין בקרית שאול

תודתנו נתונה לכל מנחמינו.

המשפחה

הכל אותו דבר אבל...

מרוע יועלה מנצח מקהלת הרבנות של פיקוד הגדנ"ע לדרגת רס"ן, למה נקרא עמוס חכם ע"ש חידון התנ"ך ולא להיפך ומהו „תקדים רקנאטי" שעליו מסתמך השרשרון?

הכל בכל מכל, מחר ב־

דבר אחר

מחר ובכל יום ד' עם

דבר

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	8 – 12 בהיר
אמסטרדם	11 – 24 בהיר
בואנוס איירס	13 – 17 מעונן
הלסינקי	8 – 16 בהיר
הונג קונג	25 – 29 בהיר
רינה	14 – 24 בהיר
לנוה	13 – 27 בהיר
טוקיו	18 – 24 מעונן
טורנטו	15 – 25 גשום
יוהנסבורג	4 – 22 בהיר
לונדון	10 – 20 בהיר
ליסבון	15 – 27 בהיר
מאדריד	11 – 25 בהיר
מונטריאול	15 – 22 גשום
ניו יורק	19 – 30 מעונן
סאן פאולו	19 – 24 מעונן
פאריס	13 – 21 מעונן
פרנקפורט	13 – 25 גשום
ציריך	16 – 19 מעונן
ריו דה ז'נרו	20 – 34 מעונן
שטוקהולם	13 – 17 מעונן
שיקגו	9 – 18 בהיר

swissair

דבר

DAVAR دافار

מאוחד עם לשרה

העורכת: חנה זמר

משנה לעורך: דוד פדהצור

מנהל כללי: אהרן קראוס

המו"ל – „דבר" בע"מ

נדפס בדפוס „דבר" בע"מ

המערכת והמנהלה: תל־אביב, רח' שינקין 45, ת.ד. 199, מ. 65233

טלפון 286141 (6 קוים)

מחלקת המודעות: טלפונים ישירים 281860, 298032

סניפים:

ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45 טלפון 286141, מיקוד 65233

ירושלים, המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16 בית מאזיה קומה ג' טל. 222451, 222353, 241306/7

המינהלה: רח' הלל 16, טל. 231251

חיפה, רח' הנביאים 27 טלפונים 642111־3, מ. 33104

אנשים · אנשים · אנשים

סיבת התשישות

יו"ר המשלחת המצרית למו"מ על טאבה נביל אל־ערבי, כמו גם שאר חברי המשלחת, נראו אתמול מותשים במהלך הדיונים במלון דניאל בהרצליה. מסתבר שחברי המשלחת המצרית מקפידים על צום חודש הרמאדן וזו היתה הסיבה העיקרית לתשישותם. מתוך התחשבות בחברי המשלחת המצרית פוצל אתמול יום הדיונים לשתי ישיבות, האחת בבוקר והשניה בשעות הערב המאוחרות. זאת כדי לאפשר למצרים לנוח בשעות הצהריים ולחזור למו"מ מאוששים לאחר ארוחת הפסקת הצום שנערכה בשעות הערב.

דן אבידן

קקטוס: סוף

פרשת „קקטוס" שעליה דיווחנו במדור זה בהרחבה בשבועות האחרונים הגיע אל סופה. ברוב של תשעה נגד שבעה שרים החליטה אתמול הממשלה להריץ את צבי בריל, המוכר לשרי הליכוד ולחבריו מהאצ"ל בכינוי „קקטוס" לתפקיד מנכ"ל רשות הגנים הלאומית וזבר מועצתה. במקומו יבוא תא"ל (מיל.) מרדכי בן־פורת שאת מועמדותו הגיש ראש הממשלה, שמעון פרס. השר משה שחל שנתבקש לבדוק את הפרשה סיפר לשרים כי כל חברי המועצה ביקשו להעביר את „קקטוס" מתפקידו, אך שרי הליכוד ביקשו לדחות שוב את ההכרעה עד לשובו מחו"ל של השר משה ארנס המטפל מטעמם בפרשה. תגובת ראש הממשלה: אין לי כבר כוח לעיכובים נוספים. והממשלה הכריעה סופית.

יוסי מלמן

מועמדים

שלושה מועמדים מוזכרים כעשויים לקבל את התפקיד המתפנה של יושב ראש מועצת המנהלים של הקונצרן ההסתדרותי „תיעוש". אלה הם ח"כ יצחק פרץ, לשעבר ראש עיריית דימונה, שמואל אוחנה, איש קריית שמונה, שבעבר שימש מנכ"ל מפעל „רמים" וכיהן כחבר הוועדה המרכזת של ההסתדרות ושמואל בהט, יועץ כלכלי ובעבר יו"ר המרכז לתרבות ולחינוך בהסתדרות. עד כה כיהן בתפקיד יו"ר „תיעוש" עמירם סיוון, המקבל בימים אלה את ראשות בנק הפועלים. הקונצרן מקיף 15 מפעלים, רובם בערי הפיתוח וכן את חברת התיירות „הסתור".

חיים ביאור

לא חינוכי

מזכ"ל הסתדרות המורים יצחק ולבר מחה אתמול בפני מנהל הטלוויזיה חיים יבין על שידור התכנית „חיים שכאלה" עם יפה ירקוני (בתמונה) וביקש ממנו שלא לשדר את חלקה השני של התכנית המיועד להקרנה ביום ה' הקרוב. ולבר טוען כי הופעתם של המשתתפים „יורדים" בתכנית מבישה, אנטי־חינוכית ומעודדת בני נוער הצופים בה לירידה. „חמור הדבר שהתכנית הוקרנה כמשדר מרכזי ביום העצמאות. בשם המורים אני מבקש לא לשדר את חלקה השני של התכנית", כותב ולבר במברקו ליבין. ולבר פנה גם לשר החינוך הממונה על ביצוע חוק רשות השידור בבקשה כי יפעיל השפעתו למניעת השידור.

הדלק והשעון

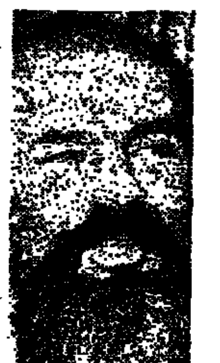

שר הפנים הרב יצחק פרץ (בתמונה) הוא שיודיע על הזולה הבאה של מחירי הדלק. כשנשאל אתמול באשדוד, מדוע היה זה משרד האנרגיה והתשתית שהודיע על הנהגת שעון הקיץ ולא משרדו, הממונה על כך, ענה, שמשרד הפנים עומד לפרסם הודעה בקשר להורדת מחירי הדלק. בענין אחר אמר שישמח להתפטר מתפקידו אם במקום האוניברסיטה המורמונית תיבנה שם ישיבה וזאת על מנת שהוא יוכל לעמוד בראשה.

דני צדקוני

ביטוי לאהדה

תערוכתו של הצייר ארנסט דה גאספרי מויגה, „יונה הנביא", המונה חמישים תמונות בטכניקות ציור שונות, תפתח הערב באכסדרת מרכז ז'ראר בכר בחסות ראש עיריית ירושלים טדי קולק (בתמונה) ובהשתתפות שגריר אוסטריה בישראל אוטו פליטרס. תערוכה זו מוצגת על ידי עיריית ירושלים בשיתוף עם אגודת הידידות ישראל אוסטריה ותהיה פתוחה לקהל מ־21 במאי עד ל־7 ביוני. כזכור, החליט קולק להביע את אהדת העיר לצייר, הידוע באהדתו לעם היהודי ולישראל, ולקיים תערוכה זו, (שבוטלה על ידי עיריית רמת־גן) כביטוי להערכה לתושבי אוסטריה הרבים, אשר הביעו את מחאתם כנגד הגילויים האחרונים על וולדהיים בהצבעה נגדו.

יעל אדמוני

אזהרה

אזהרה חמורה מפני לינדן לארוש האמריקאי, אירגונו וכיתותיו, נשא בימים אלה הרמן רבהאן, מזכ"ל האיגוד העולמי של עובדי המתכת, המקיף למעלה מ־70 איגודים ארציים עם 14 מיליון חברים. לארוש, ששליחיו החלו באחרונה לפעול גם בישראל, הואשם על־ידי מזכ"ל אינטרנציונל עובדי המתכת במגמות אנטי דמוקרטיות, אנטישמיות, גזעניות ואנטי־פועליות. לדבריו ניסו באחרונה אנשי לארוש לחדור גם לכמה איגודים מקצועיים. רבהאן מזכיר כי במשך כעשור נדד לארוש מהשמאל הקיצוני הטרוצקיסטי לימין הקיצוני במפלגה הדמוקרטית בארה"ב.

ש"ין

איחולים

„אני מאחל לכם שבמועצה הבאה יהיו כל המגוזרים בתנועת הנוער מיוצגים ושכולם ילבשו חולצות כחולות עם שרוך אדום ולא כתונת פסים". כך בירך מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר (בתמונה) את צירי מועצת תנועת הנוער העובד והלומד שהתכנסה בסוף השבוע בבית ברל. „תנועתכם", הוסיף ואמר, „אינה תנועה סלונית, היא תנועה מגשימה ויש לכם מחוייבות. עליכם להגנת תוססים ורעננים". נחום פסה חבר הוועדה המרכזת ויו"ר המרכז לתרבות וחינוך ציין בסיפוק את תקופת היותו המלווה של תנועת הנוער מטעם ההסתדרות: „היו אלה שנים יפות וטובות", הוא אמר, „ומבחינתי זה היה ממש כיף".

עודד ברימאיר

מיפקד מיוחד

מפלגת העבודה ערכה השנה, לראשונה, מפקד חברים בקרב האוכלוסיה הבדווית בנגב. במסגרת המבצע התפקדו כ־700 בדווים, ששילמו דמי חבר ושמונה מהם נבחרו כצירים לוועידת המפלגה. שניים מתוך השמונה – ד"ר יונים אבו רביע (בתמונה) הרופא הבדווי הראשון בנגב, והלימאן אלבדור, מזכיר מפלגת העבודה לבדווים, נבחרו גם כנציגי מגזר זה למרכז המפלגה. „אני מרוצה מאוד מהייצוג של הבדווים במפלגה", אמר אתמול ד"ר אבו רביע, „ההמעורבות הגבוהה יחסית שמגלה אוכלוסיה זו בנעשה במפלגה מצביעה על אמון גבוה במערכת ועל תקוות שרק מפלגת העבודה עשויה לפתור את בעיותיה הקשות".

אמיר רוזנבליט

לראשונה בתולדות ההסתדרות בתל־אביב הגיע שגריר ארה"ב לביקור בבית ברנר. אתמול ביקר שם תומס פיקרינג (משמאל) ונועד עם תדי קאופמן, מזכיר מועצת פועלי ת"א־יפו. במסגרת הביקור העניק קאופמן לפיקרינג פסל של יוסף חיים ברנר שעוצב ע"י הפסלת בתיה לישנסקי.

המדור נערך ע"י אסתר מיצנמכר

תוכל בכנסת · טובה צימוקי

נפתח מושב הקיץ של הכנסת

פרס חוזר על אחריות סוריה לטרור – מוכן לנהל מו"מ עמה

למרות דברי ההרגעה שנשמעו אתמול בנאום ראש הממשלה שמעון פרס באשר להסלמה בין ישראל לסוריה, חזר פרס והדגיש את אחריותה לפעולות ארגוני הטרור הנמצאים בשטחה. עם זאת אמר: „אנו חוזרים ואומרים שאם פני סוריה לעתיד חדש, לעתיד של שלום, נהיה מוכנים להיכנס אתה למו"מ".

בנאומו בפתיחת מושב הקיץ של הכנסת אמר פרס כי המבחן יהיה אם סוריה תוסיף לשמש ספינת־אם לכל ארגוני הטרור הללו, אם הגוף המדיני־צבאי שלה יוסיף לסייע לטרור, אם יסופו חוספי האורחים ליהנות ממקלט בטוח בבקעה, בבעל בק ובבי־דוות.

פרס הזהיר שאם למרות הכרזות אסד, המכחיש את הקשר הסורי לנ־סיון להחריד פצצה במטוס „אל על" בלונדון, תוסיף סוריה להיות מארחת לטרור, הרי שהעולם היום מצייד בשורה של אמצעי־נגד כלכליים ודיפלומטיים ואין הכרח לפנות לעבר הנשק. לדבריו, אם תבחר סוריה להיות מדינה פוגעת, היא חייבת לזכור שהיא גם מדינה פגיעה.

אזהרה בקשר ללבנון

בהקשר הסורי חזר והודיע כי ישראל תקפיד על כך שלבנון לא תהא למשגרת טילים נגדה ולא תשמש קרש־קפיצה למחבלים שינסו לחדור לתוכה. „אשר להיערכות הסורית בלבנון, הבהרנו את עמדתנו. אנו לא רוצים ליצור איום על סוריה, לא מילולי ולא אסטרטגי, ואנו לא נסכים שסוריה תיצור איום תוקפני כלפי ישראל. הודענו שאין לנו כוונה לתקוף את סוריה כמו שאין לנו כוונות תוקפניות כלפי מדינה אחרת. נוצרה לאחרונה הסלמה מילולית שעשינו כדי להפיגה", צ־ין.

אחרי שהזהיר מפגיעה בסיכוי המדיני בנושא טאבה, פנה פרס לחוסיין ואמר כי הזמן אינו פוסק מלכת. „מה שלא יושג היום ספק אם ניתן יהיה להשגה מחר. בכל אופן אנו מוכנים, כי שהיינו, להידברות רצינית ומלאה בכל הנושאים".

חיובים מתוחים ביקורת

מיד לאחר דברי ראש הממשלה החל דיון שאיפשר לחברי הכנסת להעלות שלל נושאים שהעסיקו אותם בפגרה – דו"ח בייסקי, הרו"ה ולד, נסיעת עזר ויצמן לארה"ב, יחסי דתיים־חילוניים – ואשר שמשו אותם כדי לבקר את מדיניות הממשלה.

ח"כ אלעזר גרנות (מפ"ם) מתח ביקורת על סקירת ראש הממשלה שלא נגעה לנושאים המרכזיים שעל סדר יומנו – לא היתה התייחסות למשבר במושבים, ולא נאמרה מלה על הצעת החוק „האוילית" שנועדה לאסור מפגשים עם אישים פלסטינאיים העומדת בניגוד לאינטרס האומה. לא נאמר דבר על מלחמת התרבות בתוכנו.

זיהות בוואשינגטון

ח"כ גולדשטיין (ליכוד) התייחס לנסיעת עזר ויצמן וטען כי אי התיאום עם השגריר והשגרירות בוואשינגטון גורמים לפיחות במעמדה של ישראל בממשל האמריקאי.

ח"כ מיכה חריש (מערך) אמר בין השאר כי לא ניתן לטפל בבעיה הסורית ולמנוע הסלמה צבאית באזור בלי להידבר עם ברה"מ ולשאוף לחידוש היחסים הדיפלומטיים עמה.

ח"כ אורה נמיר (מערך) טענה כי אם לא נשקיע בשלום ואם לא נהיה מוכנים לוויתורים תמורתו, מדינת ישראל לא תהיה מדינה יהודית.

ח"כ שולמית אלוני (ר"צ) אמרה כי ריבונות ושררה מחייבים גם אחריות, ריסון ודיאליזם. בהקשר זה מתחה ביקורת על השתתפות בפרוייקט מלחמת הכוכבים. עוד אמרה, בין השאר כי תחת שלטונו מתבשלת המלחמה הבאה.

ח"כ גאולה כהן („התחיה") אמרה כי „אם חברי ואני לא רגועים, זה לא בגלל הסודים אלא בגלל המדיניות שלנו, שרצה כך אחרי השלום עם רגשות אשמה עמוקים, עם דמוניזציה כזאת של ההתיישבות, עם קונספציה שוויתורים יביאו שלום.

שינוי בנגון והאוירה

ח"כ זבולון המר (מפד"ל) אמר כי כל מי ששואף לשלום־אמת בין ערבים ליהודים צריך להכיר בכך כי הצעד הראשון והמכריע חייב להיות לא צעד פוליטי אלא שינוי בסגנון ובאווירה, בצללים הרגשיים. אנו מצפים, אבה, לשמוע צלילים של ויתור על קיצוניות עויינת והבנה לחרדות הקיום הלגיטימית שלנו".

הרב מנחם פורש (אגו"י) התייחס בין השאר להחלטת השופט בחיפה בקשר להצגות קולנוע בערב שבת וטען כי בשלטון תקין והגון חובת ראש הממשלה והממשלה להעמיד שופט כזה על מקומו.

שחיקה אוירה

ח"כ מרדכי וירשובסקי (שינוי) אמר כי בפגרה קצרה של הכנסת למדנו על שחיקה אוירה בנורמות הציבוריות – הממשלה התפלספה עם דו"ח בייסקי ונקטה תקדים של אי־איכוף המלצותיו האישיות לאלתר: „מנכ"ל בנק מתעלם מהמלצות אלה לגביו ומנכ"ל חדש מודיע שלא יקיים את חלקן; המערכת העדיפה להיפטר לקצין ולד במקום להתמודד עם הדו"ח האמיץ שלו: מינויים של נגיד בנק ישראל ויועץ משפטי לממשלה חדשים הפך מענין מקצועי ובלתי תלוי לסחר־מכר פוליטי מכוער.

„שישה ימים השתלנו מח־עצמות ל־13 נפגעי קרינה" – מספר ד"ר אייזנר

רופאה רוסית שעבדה עמו בעבודת ההצלה בבית־החולים מספר 6 במוסקווה הביעה תקווה להמשך שיתוף הפעולה בתחום הטיפול בילדי בועה ובחולי לאוקמיה • החומר מישראל נשלח כמתנה

. „איש נודע לראשונה על האסון בצ'רנוביל ביום 28.4.86, שהה הרופא הישראלי ד"ר יאיר רייזנר בניו־יורק בקשר למחקר משותף, שהוא עורך עם ד"ר רוברט גייל האמריקאי. ד"ר גייל הודעה עוד קודם לכן למוסקווה וביום ו', 2.5.86, הוא התקשר ממוסקווה אל ד"ר רייזנר וביקשו להצטרף אליו כדי לבצע השתלות מח־עצמות לנפגעי הקרינה הגרעינית.

בעקבות האסון בצ'רנוביל נשלחו 35 חולים למוסקווה, מתוך 299 אשר נבדקו שם ע"י הרוסים. הבודקים הרוסים בכוח החליטו של־35 אלו יהיה צורך אולי לעשות השתלת מח־עצמות, ועל כן נשלחו לבית־החולים בבירה הסובייטית. אולם לאחר בדיקה התברר כרק 19 מהם זקוקים להשתלה כזאת.

„תוך ימים מספר", סיפר ד"ר רייזנר, „הצלחנו לארגן בניו־יורק את כל החומרים הדרושים בארגזים ולקחנו עמנו ציוד בשווי כ־40 אלף דולר. יצאנו עם כל הכבודה למוסקווה ב־5 במאי, בלי ויזה, אולם בידיעה שהשלטונות הסובייטיים מצפים לבואנו ומודעים לכך שאנו ישראלים".

„יצאנו מיד לבית־החולים מספר 6 במוסקווה, שם פרקנו את הציוד ותוך 24 שעות העבדנו מעבדה סלמה לניקוי מח העצמות. ביומים 6 עד 12 במאי השתלנו ל־13 חולים, בהם שתי נשים. שישה חולים קבלו ניתוח השתלה עוד לפני בואי, בכבד עוברי, אשר שימש תחליף למח העצמות המנוקה. הם סבלו מפגיעות חמורות במיוחד, ולא היה אפשר לחכות לבואי, לכן נעשו להם ההשתלות על ידי הצוותים הסובייטיים וד"ר גייל".

תקווה להמשך השיתוף

ד"ר רייזנר הוסיף כי בכל ביהד העבודה הוא נעזר ברופאה סובייטית, שאת שמה סרב לגלות, אשר היתה מודעת לעבודה המדעית של גייל ורייזנר. לאחר ההשתלות, היא הביעה בי־תקוותה כי שיתוף הפעולה הדוק יימשך בעתיד, לצורך טיפול בחולים אחרים, כגון ילדי בועה וחולי לאוקמיה. כן סוכם שהרוסים יעדכנו את ד"ר רייזנר בדיווח שוטף על מצב הנפגעים מצ'רנוביל, וכן יעדכנו האחד את השני בספרות רפואית, לתועלת כל העמים.

ביחידה מספר 6

ד"ר רייזנר קרא את דבריו מן הכתב, אולם בסיום הסכים להשיב לכמה שאלות של העתונאים. הוא סיפר כי הכניסה להחדר הטיפולים בבית־החולים היתה כבנגד סטרילי מיוחד ונערכה בדיקה נוספת של קרינה בכל הגוף. אולם לדברי הרופאים הסובייטיים, רמת הקרינה בבית־החולים היא כנראה נמוכה מאוד. כן ציין, כי בית־החולים 6 במוסקווה הוא היחיד בברה"מ שהתמחה בטיפולי קרינה והוא עשה השנה 10 טיפולים כאלה. עתה, עם בוא המשלחת מהמערב ה"ציוד היקר", הם נעזרו בתרופות גם כדי להתגבר על המחסור בשטח זה, הקיים אצלם. הרוסים ציינו באוזניו שהציוד והתרופות שהביאו עמם מעמידים את בית־החולים ברמת ביצוע שלא היתה לו קודם לכן.

צוות הרופאים הסובייטיים הוא ברמה גבוהה מאוד, ציין ההוקר הישראלי, והוסיף, כי הרופאה המקומית שעבדה אתו, למרה את השיטה ותוכל ללא ספק לבצע כל השתלה לבדה.

בתשובה לשאלה נוספת הסביר ד"ר רייזנר, כי הסתלת מח עצמות היא מסובכת ביותר, בגלל דחיה אפשרית על־ידי הגוף. ההתמחות שלו היא בניקוי מח העצם לפני מתן ההשתלה ואילו ביצוע ההשתלה עצמה הוא פשוט למדי.

מתנה מישראל

נפגעי הקרינה בצ'רנוביל היו בעיקר מכבאים וכבאים, אולם ד"ר רייזנר סירב למסור כל פרטים נוספים בנושא זה. כתשובה על שאלה אחרת אמר, כי החומר שנשלח מישראל למוסקווה הוא סוג מסויים של לקטין שבו הוא משתמש כדי להפריד את התאים הבעייתיים אשר בהם טיפל. הציוד מישראל נשלח כמתנה, ושווין כמה אלפי דולרים.

ד"ר רייזנר מסר עוד, כי בתום העבודה בבית־החולים נערך לו סיור נאה במוסקווה ובלנינגרד, וכן קיבל מתנות מאנשים שונים, כגון סמובר נאה וכדומה.

סוכם שיתוף פעולה בין הגופים הלוחמים בטרור בישראל ובאיטליה

אנדריאוטי לשמיר: אין עוד תוקף להכרזת ונציה של השוק על מעמד אש"ף

מאת יוסי מלמן
הכתב המדיני של „דבר"

ישראל ואיטליה סכמו על הגברת שיתוף הפעולה בין הצבא, המודיעין והמשטרה – האחראים למלחמה בטרור. הסכמה על כך הושגה בשיחותיו של שר החוץ של איטליה ג'וליו אנדריאוטי עם שר החוץ יצחק שמיר.

עם זאת נתגלעו הבדלי השקפות בין הצדדים. בעוד אנדריאוטי סבור כי הרגש במאבק חייב להיות על אמצעים מדיניים, מאמין שמיר כי צריך להפעיל גם כוח צבאי נגד המדינות המעניקות מחסה לטרוריסטים ומספקות להן סיוע.

שר החוץ האיטלקי הודה גם כי אין עוד תוקף בעיני להכרזת ונציה מיוני 1980, המהווה את הבסיס למדיניות השוק האירופי במזרח התיכון. על פי הכרזה זו יש לאש"ף תפקיד בכל הסדר מדיני באזור.

שמיר ואנדריאוטי דנו גם בכניסה של ישראל בשוק האירופי על רקע הצטרפות ספרד ופורטוגל אליו.

אנדריאוטי נועד אתמול לשיחה גם עם ראש הממשלה שמעון פרס.

בשיחה בירך ראש הממשלה על הפעולה המערבית המשותפת נגד הטרור כפי שבאה גם לידי ביטוי בהודעות שבע המדינות המתועשות.

ראש הממשלה ציין שניכרות תוצאות ראשונות לפעולה זו: קדאפי נפגע ונשאר מבודד בעולם הערבי, אסד מרגיש צורך להסביר עצמו בפני דעת הקהל. הסכנולוגיה הסובייטית התגלתה בחולשתה. לדעת פרס יש להמשיך בהידוק שיתוף הפעולה הבינלאומי נגד הטרור גם למען תהליך השלום.

שר החוץ האיטלקי ג'וליו אנדריאוטי בפגישתו אתמול עם ראש הממשלה פרס בלשכתו · צילום יצחק הררי

המבכלה אלצ'ידה דה־גספרי, כאנדריאוטי היה עוחד וכן עם ראשי הבי ועידות הביתחון. היא צ־ינה, כי הקזה הבעיה שקיבלה מהם, היא אשר איפשרה את תנועת ההעפלה באיטליה במשך כל התקופה.

במשלחת הסתתפו גם המשפכן אברהם תורי, בעצמו פליט, שפעל כמנהל מבדך „המרכז לגולה ברומא". יהודה דומניק שליח שניהל מוסד נוער בפירנצה.

חברי המשלחת בסרו, כי „משלחת רצון טוב" תצא לאיטליה במחצית ספטמבר השנה בטעם השליחים שפעלו באיטליה בקרב שארית הפליטה. המשלחת תביע הוקרה לראשי הממשל המרכזי והעירוני באתרי פעולה מרכזיים באותה תקופה.

הוקרה על הסיוע לפליטי השואה ולמעפילים

(עט). – הוקרה לעם האיטלקי ולממשלתו על הסיוע לפליטי השואה ולמפעלי הצלה וההעפלה בשלהי מלחמת העולם השניה, – הביעה אתמול נציגות של שליחי הארץ שפעלו באיטליה, בפגישה שנערכה בירושלים עם אנדריאוטי.

בין הנציגים היתה גם עדה סרני, שיבצה את הטוכד לעליה ב' באיטליה והאחראית לארגונה, שקיבלה את המגעים עם ראשי הסלטון וביין היתר עם ראש

חוק התכנון והבניה התשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי ירושלים
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה – 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז ירושלים, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים, הופקד, ביחד עם התשריט המצורף אליו, שינוי תכנית מפורטת הנקרא: תכנית מס' 3632 שינוי מס' 1 85 לתכנית מפורטת מס' 2789.

ואלה השטחים הכלולים בשינוי התכנית:

ירושלים, שכ' רמות, רחוב ישראל כרדואב מס' 20 מתחם 03 כגרש מס' צ־55 שעפ"י תכנית מפורטת מס' 2789.

עיקרי הוראות התכנית:

א. הוספת שימוש של 3 בתי כנסת בשטח המיועד למעון יום.

ב. קביעת בנוי ל־3 בתי כנסת ומעון יום בשטח של כ־1200 מ"ר בהתאם לנספח הבינוי.

כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על־פי סעיף 100 לחוק, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה (מח' מהנדס העיר, רח' הלל 23, ירושלים).

9 במאי 1986
ל' ניסן תשמ"ו

ר. לוי
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ירושלים

הועדה המקומית לתכנון ולבניה הגליל המזרחי – טבריה
הודעה
עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה התשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה להיתר בניה בגוש 17216 חלקה 69 בכפר שיבלי.

לתוספת מגורים. המבנה הקיים לא שומר על מרווח מינימלי (3מ' במקום 4 מ') מהדרך.

כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לוועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.

בעיד ע. חק, יו"ר הוועדה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה ת"א־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה ת"א־יפו בקשה לתת אישור להקלה לתוספת לאחוזי בניה במסגרת 6% ברחוב אליהו בפרדה מס' 36 גוש 6637 חלקה 72, תיק בניין 11/837036.

בעל קרקע או בניין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להתאמת ההיתר/אישור הנתון להקלה במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ובנייה ת"א־יפו, שדרות בן גוריון 68 את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה בכשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובנייה, תל־אביב־יפו

לקוראינו!

הופעת "הדף הירוק" תתאחר השבוע ביום, והוא יופיע ביום ד' 21.5.86

מערכת "הדף הירוק"

גן זכרון לנופלים במלחמות ישראל מקרב יוצאי דרום אפריקה נחנך אתמול בצומת גולני
צילום אלן אוסנדרייזר/יפפא

סכנה תרבותית מן הטלוויזיה בכבלים – חושש שר החינוך

מאת סופרת „דבר" בירושלים

שר החינוך, יצחק נבון, הביע חשש כי קיימת סכנה חינוכית ותרבותית חמורה אם הפעלת עשרות ערוצי טלוויזיה בכבלים בארץ תיעשה באמצעות חברות פרסומת בלי שתהיה למערכת החינוכית והתרבותית במדינה השפעה מאוזנת על השידורים.

השר חיווה דעתו בנושא זה במכתב ששלח ליו"ר ועדת הכלכלה של הכנסת, ח"כ אליהו ספייזר. מליאת הכנסת העבירה לטיפול בוועדה זו את הצעת חוק הטלוויזיה בכבלים שהגיש ח"כ מאיר שטרית ואושרה בקריאה ראשונה.

נבון כותב כי מעיון ראשוני בהצעת החוק התברר לו כי אין בהצעת החוק התייחסות הולמת למעמדם של משרד החינוך ושל הטלוויזיה החינוכית. השר ביקש מח"כ שפייזר להבטיח, בעת דיוני הוועדה על הצעת החוק, כי משרדו יהיה ממונה על תוכן השידורים בטלוויזיה בכבלים, כי יינתן ייצוג הולם למשרד במועצה המייעצת וכי יוקצו ערוצים מיוחדים לטלוויזיה החינוכית.

אורי גורדון במכתב לקצב

„נציג משרד העבודה בארה"ב מכשיל פעולות עליית הנוער"

(עט"ת).- ראש המחלקה לעליית ילדים ונוער בסוכנות היהודית אורי גורדון מאשים את נציג משרד העבודה והרווחה בארה"ב בהכשלה מכוונת של פעולות עליית הנוער – להשבת בני יורדים לישראל.

במכתב חריף ששלח ראש מחלקת עליית הנוער לשר העבודה והרווחה משה קצב, טען גורדון, כי נציג המשרד בארה"ב סירב להעביר לידי נציג עליית הנוער בניו־יורק רשימה של ישראלים השוהים בארה"ב ואשר להם ילדים בגיל בית־ספר תיכון (ועליית הנוער ביקשה לעשות שימוש ברשימות אלו בכדי להדק את הקשר עם בני יורדים ולמשוך אותם ללמוד ולחיות בישראל בתוכניות מיוחדות עבורם מטעם עליית הנוער). גורדון טוען כי לנוכח הנתונים המדאיגים על מימדי הירידה – יש ללכד את המערכות ולעשות מאמץ משותף כדי לבלום את מימדי תופעה זו. (עט"ת).

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
מרחב תכנון מקומי בתיים
הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדה המשנה לתכנון ולבניה בתיים בקשר למתן הקלת בניה על חלק מחלקה מס' 77 בגוש 7122.

לפי תכנית מפורטת נמצאת החלקה הנ"ל באזור של שטח ציבורי פתוח בקשת בעלי החלקה היא להתיר להם שימוש זמני בחלק מהשטח (בקיוסק לאחר לפסולת בנין).

לכל מי שיש התנגדות מאיזה סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יגיש התנגדותו לועדה המקומית תוך 15 יום, מיום פרסום הודעה זו.

אהוד קמנץ
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה בתיים

מכון ון ליר בירושלים
מזמין את הציבור
ליום עיון
בנושא:
ביטול מבחני המישכל הקבוצתיים
שיתקיים ביום ראשון, ט"ז באייר תשמ"ו, 25 במאי 1986

תכנית:

9.00 – התכנסות וכיבוד קל

9.30–10.30 – דיון על בעיית חטיבת הביניים
יורר: ד"ר **עמירם רביב**
על החלטות הוועדה והנמקות
מרצה: פרופסור **עוזר שילד**

10.30–11.30 – בעיות הניבוי באמצעות אמצעים פסיכולוגיים
יורר: גב' **רינה לוי**
מרצה: ד"ר **גרשון בן שחר**

11.30–12.30 – ארוחת צהרים קלה

12.30–14.00 – מבחני המעבר לבית־הספר התיכון
יורר: ד"ר **עמוס ניר**
רב־שיח של מנהלי בתי־ספר תיכוניים:
מנחם ארגוב, אורט, קרית חינוך, קרית ביאליק
בנימין ולד, תיכון תג"ר, אשקלון
ד"ר **שמואל קנלר**, תיכון ליד האוניברסיטה, ירושלים
אילה רביד, תיכון תלם, גבעתיים

14.00–15.00 – דיון על רב־השיח
כיכר אלברט איינשטיין

„הלולן" משקים חקלאיים ועזידים.
אגודה חקלאית שתופית בע"מ

נתנת בזה הודעה כי ביום 28.5.86 בשעה 19:30 תתקיים האסיפה הכללית השנתית הרגילה של האגודה, במשרדי האגודה אל־על ברמות השבים.

על סדר היום:

1) אישור חברים
2) גביית אגרת חבר
3) בחירות מוסדות האגודה
4) אישור חתימות ויפוי כח
5) אישור מסגרת הפעילות הנוכחית
6) דו"חות

החברים אשר ברצונם להשתתף ולהצביע באספה זו ע"י באות כח של אחרים ימציאו למזכיר האגודה הודעה בכתב. אם לא יהיה נוכח מנין חוקי במועד האספה, תתקיים אספה נדחית באותו יום בשעה 20:30 והחלטותיה יתקבלו בכל מספר של משתתפים.

„הלולן".

صكنا من الاحل

מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים

מימוש רווחים במרבית ענפי המניות

[illegible]

תדיראן מבקשת לגייס 24 מיליון דולר

[illegible]

שערי המניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר ההצמדה

אה.ה.ח ש	18500	49.0	+500	+2.8	+47.0
הסמכות 0.1	1175	2034	-2	-2	-720
הסמכות א 0.5	757	4717			+476
הסמכות אופ 2	798	2528	-42	-5.0	-4279
כללי לא בהסדר	28451	93.0	+101	+4	+24.0
בנק צפ' אמריק 1.	— הפסקת מסחר —				
בנק צפ' אמריק 5.	— הפסקת מסחר —				
בנק צפ' אמ אופ1	— הפסקת מסחר —				
דנות א 1.0	— הפסקת מסחר —				
דנות 5.0	— הפסקת מסחר —				
תבינלאומי 5.0	3555	3376			-156
ת.י.ב.י. 0.5	3790	5730			+40.0

בנקים בהסדר ההצמדה

אידיבי רג 100.0	•81700	440	+950	+1.2	+959
אידיבי ב 100.0	81200	3.0			+27.0
אידיבי בב א ש	500000		+5800	+1.2	+20.0
אגוד 0.1	61000	334	+600	+1.0	+337
דיסקונט ב	104000	2.0	+400	+4	+98.0
דיסקונט א	103800	93.0			+207
דיסקונט שה ב	12220	20.0			-20.0
המזרחי ש	33710	453	+310	+9	+1418
המזרחי ם	33700	3.0			+97.0
המזרחי שה 9	15370	25.0	+150	+1.0	+294
הפועלים מבב	117749	1.8	+1649	+1.4	+2.1
הפועלים ש	55440	1114	+540	+1.0	+1645
הפועלים ם	55600	116	+500	+9	+602
כללי א 1.0	141750	11.0			-11.0
כללי אופ 9	138000	3.0			-3.0
כללי שה 5	107450				
כללי שה 7	6800	18.0	-110	-1.6	-28.0
כלל 100.0	35220	2167	+274	+8	+3720
כלל שה 9	47650	175	+500	+1.1	+230
כלל שה 11	13590	116	+180	+1.4	+254
מימון וסחר 1.0	47200				
מימון וסחר 5.0	24700	3.0	-1300	-5.0	-194

בנקים למשכנתאות

ארנים 0.1	16000	72.0			-21.0
לאומי משכנתאו ש	5407	2263			+1473
לאומי משכנתא ם	5407	390			-390
כרמל ש	4000	283			-10.0
כרמל שה 1	2910	45.0	+60	+2.1	+245
בנין כ' 5.0	6100	167	+102	+1.7	+153
פת משכ ש	1505	1951			+802
משכן ב ש	2250	1343	+50	+2.3	+564
עצמאות 0.1	6110	485			-44.0
טפחות מבכ ש	תב 15488	85.0	+1408	+10.0	+168
טפחות רג ש	תב 14000	105	+800	+6.1	+299
טפחות שה 1	7730				
טפחות שה 2	3752		-48	-1.3	-14.0
יעסור 1.0	•1620	499	+77	+5.0	+713
• ביצוע חלקי 61.50%					
יעסור 5.0	700	1958	+18	+2.6	+1061
טירב 1.0	4401	1145			-801

מוסדות מימון

סלטון א ש	411	20766			-3270
החקלאות מבכ א	61080	31.0	+3000	+5.2	+29.9
החקלאות מבכ ג	— לא נסחר —				
לאומי תעשיה א ש	5350	390	-214	-3.9	-444
פתוח תעשיה מבכ	— לא נסחר —				
פת תעש בב ג	— לא נסחר —				
פת תעש בב גג	— לא נסחר —				
פת תעש בב גג1	— לא נסחר —				
פת תעש בב ד	— לא נסחר —				
פת תעש בב דד	— לא נסחר —				
ערכי קבלנים 5.0	608	1152			-1818
תיירות בב	— לא נסחר —				
כלל ליסינג א 0.1	8560	175			-78.0
כלל ליסינג ב 0.5	5890	382			-202
כלל ליסינג אג'וח	10700	38.0	+151	+1.4	+35.0

ביטוח

מרדס 0.1	תב 945	1700	-54	-5.4	-1442
מרדס א 0.5	490	2844	+5	+1.0	+1720
בטוח משנה 0.1	950	525	-50	-5.0	-308
בטוח משנה 0.5	381	6909	+16	+4.4	+10538
הדר 1.0	2474	806			+226
הדר 5.0	1415	1585	-10	-.7	-512
הצאה ש	תב 535	32115	-35	-6.1	-99911
מנביקס 0.1	1610	972	+50	+3.2	+1780
מנביקס 0.5	840	1059	+1	+1	+77.0
משמר-הראל 1.0	7000	33.0	+80	+1.2	+25.0
משמר-הראל 5.0	3110	50.0	-40	-1.3	-25.0
רדניה 0.1	— הפסקת מסחר —				
רדניה 0.5	— הפסקת מסחר —				
צורה 1.0	7840	24.0	-12	-2	-47.0
צורה 5.0	3416	23.0	-183	-5.1	-143
...ר ג 1.0	4451	174	-234	-5.0	-387
קוריסט 0.1	2798	1950	-62	-2.2	-1083
...ה ש	2100	2106			-663
ציון החזקות 1.0	16600	30.0	-400	-2.4	-9.0
ציון החזקות 5.0	תב 4350	417	-300	-6.5	-434

מסחר ושרותים

מסחר

יגורבאטא 1.0	3800	87.0	-100	-2.6	-137
יגורבאטא 5.0	1428	733	+68	+5.0	+750

קרנות נאמנות

אבב	3854.79	3910.21
אופקה	29545.13	29837.45
אגוד	193.65	197.51
אגיד	1292.07	1318.27
אדום	1667.36	1699.58
אופיר	1500.14	1530.12
אור	406.15	414.87
אוריון	158.64	161.91
אמלי	20491.43	20745.35
אורן	584.44	595.86
איל	2918.31	2975.69
אילנה	3725.03	3807.70
אירים	3891.46	3979.15
איתן	568.50	572.42
אלון	492.73	503.21
אלמוג	578.15	589.70
ארז	650.60	663.16
אש	114.65	117.19
אשל	162.52	165.76
אתרוג	189.94	191.79
בדולח	1697.40	1730.63
ברוש	373.18	380.55
ברק	380.69	388.48
ברקת	751.55	766.65
בשים	1127.71	1150.10
גבע	832.61	845.22
גדרון	565.75	577.01
גיא	7617.54	7732.23
גיל	2182.35	2224.28
גלית	502.28	508.56
דוברבך	282.75	285.42
דוכיפת	531.84	542.50
דולב	192.93	197.07
דורון	1208.12	1231.39
דוגן	214.90	219.14
דליה	387.18	394.95
דרור	3253.29	3316.07
דקל	274.52	279.98
הדס	29141.92	29228.21
הדר	391.63	399.49
חבית	2433.75	2487.93
זהר	15732.59	15969.29
זיו	14946.25	15170.99
זמיר	657.53	670.39
חרות	131.08	134.04
חליפין	110.01	110.49
חלמיש	551.42	562.45
חן	108.85	109.27
טופז	1168.27	1195.68
טל	4012.67	4061.45
יעל	629.07	641.58
יהלום	1598.67	1629.42
יסודות	32327.60	32616.45
יעקה	541.77	553.99
כבב	755.78	770.56
כזל	120.08	122.49
כלנית	427.85	436.42
כפיית	626.83	633.37
כרמל	116.41	118.82
כתר	891.00	908.87
להם	3372.15	3437.25
למשקיע	94010.74	95825.78
לפיד	10048.17	10243.31
לפני	1441.63	1471.36
לשם	767.10	782.91
מבחר	945.32	964.48
מכסה	2727.8	2754.30
מגד	197.6	208.47
מגוון	2584.9	2608.70
מגל	601.87	613.79
מוד	1185.90	1202.80
מורן	632.29	638.35
מטח	23852.67	24495.58
מימד	725.71	740.08
מעוף	3015.70	3075.30
מעיין	646.35	658.81
מקשה	799.23	815.10
מרגלית	992.73	1012.24
מרום	926.64	944.88
נוגה	20518.09	20826.34
נכסף	612.06	623.85
נבע	371.77	379.23
נילי	3966.74	4026.73
סביון	426.48	435.04
סגולה	117.91	120.29
סלע	796.22	812.29
סנונית	554.75	565.86
סער	599.42	610.97
ספיר	534.76	537.43
עדיף	636.78	649.00
עדית	1653.41	1686.59
עידן	5704.96	5788.20
ענבר	1167.61	1194.27
עגת	2025.42	2041.52
עמוקי	532.08	544.07
ערמון	148.14	151.10
פזא	1219.05	1243.26
צבר	531.81	542.55
צופית	515.32	525.66
צמיד	824.35	842.40
צמרה	6236.38	6324.57
צפרת	1485.46	1514.90
קלע	1706.04	1714.60
רונית	15315.87	15436.80
רקפת	502.45	512.54
רשף	647.37	661.45
שביט	621.64	634.02
שוהם	821.63	841.99
שירה	31163.86	31777.93
שמיר	66971.50	68504.47
שנהב	546.95	554.79
שסק	559.32	573.31
שקד	161.59	164.86
שקמה	172.90	173.69
תבור	735.44	745.61
תדהר	369.76	371.61
תהילה	94.05	96.16
תירוש	402.23	407.22
תמוז	178.17	181.69
תמה	173.58	176.88
תרשיש	1259.8	1284.75
תשרי	375.79	381.26

אינטרקאמא אופ 1	840	1650			+990
מאיר עורא 1.0	4900	189	-37	-8	-46.0
מאיר עורא אופ 1	4549	27.0			+27.0
כתנה 1.0	— הפסקת מסחר —				
כתנה 5.0	— הפסקת מסחר —				
כלל סחר 1.0	860	2979			-1662
קריסטל 1.0	תב 4894	300	+445	+10.0	+150
רפק 0.1	31000				
רפק 0.5	תב 9784	221	+880	+9.9	+580
שופרסל א 2.0	5020	2414	+70	+1.4	+3361
שופרסל ב 10.0	3335	5973	+65	+2.0	+5303

שרותים

דלק ג ש	5400	2492			+478
הראל 1.0	•2800	257	-20	-.7	-91.0
• ביצוע חלקי 95.70%					
הראל 5.0	1450	293	+1	+1	+391
סנטת הספקה 0.1	תב 11165	156	+1015	+10.0	+271
סנטת הספ' 0.5א	תב 4532	259	+412	+10.0	+487
קדור 0.1	תב 2550	1172	+300	+13.5	+2983
קדור 1.0	427	17613	+15	+3.6	+14002
חברת החשמל 0.1	— הפסקת מסחר —				
מוסכי עירונה 0.1	תב 4680	158	-520	-10.0	-230
מוסכי עירונה 0.5	1600	2136	-1	-.1	-1697
קונסורטיום 0.1	1665	225			+91.0
קונסורטיום 0.5	תב 1029	704	-72	-6.5	-2095
קשפל 1.0	— הפסקת מסחר —				
קשפל אופ 1	— הפסקת מסחר —				

מלונות ושרותי תיירות

גלי זוהר 1.0	9990				-29.8
גלי זוהר 5.0	3200	1.0	-40	-1.2	-1.0
מלונות דן 1.0	3999	25.0	-1		-45.0
מלונות דן 5.0	2770	21.0			+15.0
חוף האלמוג 0.1	4850	338	-200	-4.0	-80.0
כנם 1.0	2374	22.0			-1.0
כלונות ירדן 1.0	3190	340			-25.0
כלונות יהלום 1	— הפסקת מסחר —				

מחשבים ושרותי מחשב

רשה מיכון 1.0	תב 3800	431	-300	-7.3	-597
ת.י.ל.ק. 1.0	11950	45.0			-37.0
יעגא 1.0	4000	140	-100	-2.4	-340
יעגא אופ 1	3500	58.0	-100	-2.8	-216
כלל מחשבים 1.0	6200	8.0	-268	-4.1	-263
מ.ל.ל. 1.0	8540	35.0			-28.0
מ.ל.ל. 5.0	4179	167			-23.0
משוב מחשבים 1.0	תב 3025	556	+275	+10.0	+427
ניקוב מחשבים 1.	קו 7817		+372	+5.0	+1050
ניקוב מחשבים 5.	קו 5094		+243	+5.0	+1134
תים מחשבים 1.0	1890	430			+9.0
תים מחשב אופ 1	18000	13.0			-1.0

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

אברהם בינוי 1.0	405	1936	-13	-3.1	-1614
אברהם בינוי 5.0	305	1681	+15	+5.2	+4321
ארזן מבנים 1.0	690	680			+84.0
ארזן מבנים 5.0	350	402	-8	-2.2	-602
אזורים 1.0	637	12168	-12	-1.9	-24494
אילנן 1.0	378	6228			-3140
אילנן אופ 1	תב 1270	500	-130	-9.3	-570
אל-רוב 1.0	3624	180			+176
אל-רוב 5.0	3599	65.0			+705
אמנגים 1.0	תב 1900	582	+145	+8.3	+1072
אמנגים אופ 1	1699	80.0			-127
אפריקה 0.1שה	34750	133	-600	-1.7	-115
אפריקה 1.שה	25330	377	-200	-1.2	-518
אפריקה אופ 5	21091	33.0	-1109	-5.0	-68.0
ארוים 1.0	•1974	427	+94	+5.0	+542
• ביצוע חלקי 77.20%					
ארלדן 1.0שה	תב 2490	1879	+140	+6.0	+3095
ארלדן 5.0שה	1392	1864	+12	+9	+197
בן-יקר גת 1.0	תב 3740	2077	+340	+10.0	+3268
ברנוביץ 1.0	3600	384			-199
ברנוביץ 5.0	2480	285			-130
דנקנר 1.0	4750	627	-40	-8	-352
דנקנר 5.0	479	1961			+602
דרוקר 5.0	340	300	-2	-.6	-500
דרוקר אופ 1	273	450	-11	-3.9	-630
הדיר 0.1	6500	64.0	-40	-6	-25.0
הדיר 0.5	3900	327	-13	-3	-142
ת.ל.ב. 0.1	— הפסקת מסחר —				
ת.ל.ב. 0.5	— הפסקת מסחר —				
מבנים הבנין 1.0	2900	1763			
גב-ים 0.1	כו 4636		-244	-5.0	-1153
גב-ים 0.5	2650	1027			-155
הכשרת הישוב 1.0	49900	134			-46.0
ישפרו 0.1	תב 2789	3806	+254	+10.0	+5281
ישראלום 1.0	1538	1450			+372
ישרס 10.0	כו 14962		-788	-5.0	-542
כהן פיתוח 1.0	7770	30.0			-4.0
כלל נדלן 0.1	365	12114	-3	-8	-19710
לומיר 1.0	3700	282	+92	+2.6	+142
לומיר 5.0	1550	847			-224
מ.ת.מ. 1.0	תב 2542	836	-232	-8.4	-1406
מאגרי בניה 1.0	499	6958	+4	+8	+6323
מאגרי בניה אופ1	376	2922	+11	+3.0	+4847
מודול בטון 1.0	— הפסקת מסחר —				
מישגאל 5.0	315	10350	+10	+3.3	+10479
מגרב 5.0	666	2201			+365
מר-לו 1.0	תב 560	3536	-40	-6.7	-3011
ליגשטין 1.0	475	483			-31.0
ליגשטין 5.0	133.0	28822	+3.0	+2.3	+15288
ליפשיץ 1.0	כו 1599		-84	-5.0	-7504
ליפשיץ 5.0	תב 688	4276	-45	-6.1	-8113
נאות אביב 0.5	29950	39.0	-50	-2	-11.0
נכסי אזורים 1.0	739	5862	-15	-2.0	-4966
סהר החזקות 1.0	11700	43.0	-50	-4	-43.0
סהר החזקות 5.0	7370	256	+200	+2.8	+125
סוללבונה מבב א	— הפסקת מסחר —				
כתף 1.0	3700	213			-63.0
כתף 5.0	2611	50.0			+52.0
עמר וסלע 1.0	885	2518	+35	+4.1	+575
קיסריה 0.1	1790	802	+61	+3.5	+789
קיסריה 0.5	830	301	+20	+2.5	+263
רוגוגין 1.0	3600	611			-323
רוגוגין 5.0	תב 2164	1454	-241	-10.0	-2942
רסקו מבכל	8025	480			-528
רסקו רג	7986	367			-162

חקלאות

מטעי הדר 0.1	2850	912	+110	+4.0	+852
מטעי הדר 0.5	1638	1244	+78	+5.0	+1169
מהדרין 0.1	5950	164	+120	+2.1	+332
נכסי הדרים 1.0	1118	1935	-5	-.5	-2775
פרי אור 0.5	2500	728	+10	+4	+242
שן-הר 5.0	17700	302	-604	-3.3	-468

תעשייה

מזון ומכבק

אגאם 1.0	1470	132	-20	-1.3	-67.0
גולדפרוסט 1.0	— הפסקת מסחר —				
גולדפרוסט 5.0	— הפסקת מסחר —				
גולדפרוסט אופ 1	— הפסקת מסחר —				
דובק מב ש	3490	966	+10	+3	+153
דובק מב ם	3550	1414	+90	+2.6	+1209
זגלבל 1.0	1250	416	-63	-4.8	-758
זגלבל 5.0	755	1076			-142
פרי-זה 1.0	2280	909	-30	-1.3	-937
פרי-זה 5.0	1840	1089	+5	+3	+40.0
מכסר בירה 1.0	15000	287	+150	+1.0	+138
מכסר בירה 5.0	8246	244	-434	-5.0	-280
יצוהר 1.0	1759	1665	-6	-3	-1070
יצוהר א 5.0	927	2448	-19	-2.0	-2885
בן 1.0	9800	52.0			-83.0
בן 5.0	•4900	224	+200	+4.3	+179
• ביצוע חלקי 93.00%					
מגפרוסט 1.0	7650	418	-200	-2.6	-265
עלית 0.1	15650	305	-430	-2.7	-467
עסיס ב 0.5	קו 42210		+2010	+5.0	+454
שלמה אנגל 1.0	1881	139	+11	+6	+106
שמן מבב ש	תב 6975	289	-775	-10.0	-987

טקסטיל והלבשה

ארגר 1.0	870	4839			+569
אתא 1.0	•1885	161	+40	+2.2	+315
• ביצוע חלקי 92.00%					
אופנת ברוך 1.0	2325	551	-100	-4.1	-574
אופנת ברוך 5.0	1543	794			+351
אופק 1.0	— הפסקת מסחר —				
אופק אופ 1	— הפסקת מסחר —				
ארגמן רג ש	13600	413			-440
דלתא-גליל 1.0	4665	356	+5	+1	+115
דלתא-גליל א 3.0	3440	693			-195
מסורית באחד 1.	תב 1650	11.2	+140	+9.3	+164
מסורית באחד 5.	730				
מסורית אופ 1	תב 544	333	+33	+6.5	+565
ויסלגו 1.0	3970	272			-80.0
ויסלגו 5.0	2900	520			-373

חדירנן 1.0	4406	688	+200	+4.6	+746
דיקית 1.0	7600	143			-9.0
דיקית 5.0	6450	388	-91	-1.4	-451
סיב-טוב 1.0	— הפסקת מסחר —				
סיב-טוב אופ 1	— הפסקת מסחר —				
לודזיה מ"ד 0.1	תב 1949	468	+97	+3.2	+983
לודזיה מ"ד 0.4	915	1916			-1798
ליגת 1.0	1290	3116	+60	+4.9	+1432
מים גליק 1.0	862	351	+34	+4.1	+1068
מקס 0.1	תב 26505	35.0	-2945	-10.0	-168
מקס 0.5	כו 11400		-600	-5.0	-404
עים 1.0	11451	97.0	+1		+6.0
עים 5.0	5550	283	+150	+2.8	+379
עמק 1.0	2100	517	-50	-2.3	-332
פולגת א 0.1	9500	357			+80.0
פולגת ב 0.4	6650	1010			+364
פוליגון א 0.5	7230	380			+200
פרגוד 1.0	•2146	400	-113	-5.0	-731
• ביצוע חלקי 63.80%					
ביגוד כנרית	15200	175	-150	-1.0	-116
תעש רוגוזין 1.0	תב 3917	2823	+200	+5.4	+3716

מתכת ומוצריה

אוקטגון 5.0	2110	738	+5	+2	+264
אורדן 10.0	12000	617	+50	+4	+895
אורדן 50.0	9250	96.0	+50	+5	+236
כבלים ש	12650	10.0	+150	+1.2	+10.0
התכוף 1.0	13500	38.0			-15.0
התכוף 5.0	7640	179	+60	+8	+205
קופסאות מח 1.0	1095	2709	-15	-1.4	-3666
קופסאות מח 5.0	תב 755	919	-65	-7.9	-1323
מודגן 1.0	769	900	-24	-3.0	-507
מודגן אופ א	תב 540	450	-69	-11.3	-483
מתכת מרום 1.0	2380	1844	-80	-3.3	-1578
כבלי ציון 1.0	2450	1485	+40	+1.7	+1483
כבלי ציון 5.0	930	5476			+4088
כבלי ציון אופ 3	771	2242	+1	+1	+1441
קרמני 1.0	979	1554			-78.0
קרמני 5.0	500	3776			+958
נחושתן 0.1	18261	14.0	+11	+1	+16.0
נחושתן 0.5	תב 7850	93.0	+400	+5.4	+155
עדר 3.0	תב 1652	521	-140	-7.8	-1051
פקר פלדה 1.0	תב 7410	519	-700	-8.6	-563
קינג 1.0	תב 1353	7330	+123	+10.0	+7948
קינג 5.0	700	4075	+30	+4.5	+6260
קליל 1.0	3050	296			-54.0
קליל 5.0	תב 1715	225	+85	+5.2	+300
שלדות 5.0	2329	389	-1		-110
תעשיות לכיש 1.0	1055	813	-10	-.9	-594
תעשיות לכיש 5.0	538	922	+6	+1.1	+868

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

אלביט 3.0	451200	47.0			+14.0
אליקו 0.1	•6670	259	+317	+5.0	+240
• ביצוע חלקי 97.80%					
אליקו 0.25 ש	3440	773	-20	-.6	-582
אליקו 0.25 ם	3400	340	-100	-2.9	-466
אלקטרה 0.1	תב 14870	345	-1500	-9.2	-487
אלקטרה א 0.5	תב 6740	841	-600	-8.2	-1665
אלרון 3.0	403000	24.0			+6.0
אריית 0.02שה	33551	201	-550	-1.6	-305
כלל תעש אלקטרו	2700	5241			-1551
ספקטרוניקס 1.0	2181	5479	+66	+3.1	+7107
ספקטרוניקס 5.0	1517	3880			-3661
מיכמנגר 1.0	תב 2145	1381	-150	-6.5	-2182
מיכמנגר 5.0	1120	2243	-20	-1.8	-2422
ציקלון 1.0שה	3140	429	-5	-2	-41.0
ציקלון 5.0שה	1440	971			-125
קנגשטין אולד 1.	4620	248	-95	-2.0	-225
קנגשטין אולד 5.	3461	358			-485
ת.א.ת. 1.0	4008	730			+190
ת.א.ת. 5.0	1870	4324			-128
ת.א.ת. אופ 1	16000	95.0	-200	-1.2	-97.0
תדיאה 1.0	6100	55.0			-37.0

מוצרי בניה

אי.פ.כלל בניה 1	— הפסקת מסחר —				
אלקול 5.0	11450	346			+210
אקרשטיין 1.0	1610	746	+70	+4.6	+1039
אקרשטיין 5.0	1189	387			+45.0
בטון תדיר 1.0	13000	30.0			-13.0
בטון תדיר 5.0	— הפסקת מסחר —				
בר-סון 1.0	תב 4000	174	-552	-12.1	-193
בר-סון 5.0	תב 1400	1028	-80	-5.4	-1501
המסלול 1.0	— הפסקת מסחר —				
המסלול 5.0	— הפסקת מסחר —				
פרומאסבסט 1.0	תב 8100	11.4	-900	-10.0	-60.1
פרומאסבסט 5.0	2749	207			-121
מ.ל.ה. 1.0	1095	2146	-20	-1.8	-643
מ.ל.ה. 5.0	635	1330	+15	+2.4	+750
מודול השק בתעש	כו 3980		-210	-5.0	-1205
מזאיקה הלפרין 1	— לא נסחר —				
מזאיקה הלפרין 5	11000	12.5	-90	-8	-7.5

כימיה, גומי ופלסטיק

אגן 5.0	19000	307			-95.0
אליאנס ב 200.0	1449	400	-51	-3.4	-644
גל תעשיות 1.0	תב 10900	79.0	-595	-5.2	-265
גל תעשיות 5.0	תב 5420	1499	-340	-5.9	-1251
דקסטר 1.0	3430	115	+143	+4.4	+138
דשנים 0.1	5633	109			-13.0
דשנים 0.5	1585	2468			-1083
חיפה כימיקל 10.0	848	5938			-3022
טבע ש	55000	163			-25.0
טבע אופ 4	50000	6.0			-4.0
ליפסקי 1.0	1305	923			+297
ים המלח 0.1	15240	1003			-751
מפרולכימיים 10.0	529	26350			+15112
מקסימה 1.0	7800	137	-100	-1.3	-163
מקסימה 5.0	2875	859	-15	-.5	-87.0
נקה כימיקל 1.0	3500	264			-112
סנו 1.0	9548	151	-502	-5.0	-122
סנו 5.0	6000	250	-300	-4.8	-188

קרס ביסיקל 1.0	6060	179	-20	-.5	-144
ת.ב.ל. 1.0	2570	206	-80	-3.0	-215
ת.ב.ל. 5.0	תב 1600	139	-91	-5.4	-169
תיא 5.0	5200	60.0			+50.0
פרוטארום 10.0	תב 12200	180	+565	+4.9	+146
תרז א 5.0	5600	224			-5.0

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

דפרון 1.0	4795	99.0	+120	+2.6	+161
דפרון 5.0	2455	36.0	-75	-3.0	-113
תמב.ן. 1.0	2745	651	-100	-3.5	-718
יאה 1.0	5662	153	+250	+4.6	+128
לבידי אשקלון 1.	תב 476	4172	-40	-7.8	-8547
לבידאשקלון אופ1	810	880			+443
מולס ב 0.5	24850	59.0	+750	+3.1	+56.0
מפעלי ניר 10.0	— הפסקת מסחר —				
סקאנדיה 1.0	3400	590	+92	+2.8	+1272
רים 0.1	4200	105	+15	+4	+90.0
רים 0.4	2500	127			-150
תעל ב 0.2	14660	183	-340	-2.3	-362

תעשיות שונות

אלומית 1.0	תב 4550	618	-300	-6.2	-936
אלומית 5.0	תב 3267	768	-300	-8.4	-934
אברין 1.0	תב 4383	370	-487	-10.0	-393
אברין 5.0	תב 2445	1553	-272	-10.0	-2281
חמישה יוד 1.0	8300	63.0	-100	-1.2	-28.0
זיקה 1.0	5360	28.9	+110	+2.1	+55.1
זיקה 5.0	תב 2485	41.4	-276	-10.0	-719
פולק 1.0שה	7875	105			+32.0
פולק 5.0שה	4930	378	+40	+8	+615

השקעות תעשיה

מרכזית ב 0.1	6020	409			-197
כור בב' 1.0	5650000	1.0	-50800	-2.3	-1.1
כלל תעשיות 1.0	1371	23477	+5	+4	+20188
מאגרי טכנולוגיה	483	2615			-1422

מגוריסטכנו אופ 1	389	1794			-614

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

אמניקו ש	5190	642	+140	+2.8	+761
אידיבי פתוח 2.0	•3910	3948			-1534
אינקובה 0.1	תב 1809	987	-130	-6.7	-973
אינקובה 0.5	כו 1073		-57	-5.0	-2708
אלגר ש	6800	114			-38.0
אלגר ם	6860	105			-33.0
אלרן ש	2665	1569			+425
אלרן ם	2730	115	-105	-3.7	-365
אמישר בכ' 1.0	— הפסקת מסחר —				
אפיק 1.0	— הפסקת מסחר —				
אפיק 5.0	— הפסקת מסחר —				
בולת 1.0	תב 1694	1625	+154	+10.0	+1747
חברה לישראל 1.0	6950	381	+250	+3.7	+433
חברה לישראל 5.0	3780	489			-179
הלפמון 0.1	115000	9.4	+3900	+3.5	+5.6
הלפמון 1.0 ש	29100	225	+1100	+3.9	+311
אמפא א 0.5	תב 11900	119	-700	-5.6	-145
פועלים השק ש	4730	1579	+120	+2.6	+3589
לאומי השק 0.1	4895	859	+15	+3	+3683
דיסקונט השק ש	2410	5991	+10	+4	+5588
מזרחי השק ש	16008	69.0	-350	-2.1	-13.0
מזר השק אגח 124	9880				-6.0
חירון 1.0	2030	85.0	-20	-1.0	-16.0
חירון 5.0	710	1776	+14	+2.0	+1450
יצוא ש	12150	521	-250	-2.0	-262
ירדן א 0.1	3770	904			+113
כלל ישראל 10.0	2570	1540			+22.0
כלל ישראל 50.0	1880	614	+20	+1.1	+659
לנדקו 0.1	תב 10000	74.0	+600	+6.4	+147
לנדקו 0.5	תב 3145	945	+285	+10.0	+839

מגור 0.1	555	2487	+15	+2.8	+1992
מגור א 0.5	349	846	-16	-4.4	-638
עוז השק ב 0.1	2940	294	+40	+1.4	+125
עוז השק ב 0.5	1178	750			+76.0
פז השק ש	23000	134	-400	-1.7	-222
פמה א 0.1	8700	71.0	-120	-1.4	-4.0
פמה 0.5	4219	482	-1		-84.0
פריון ב 2.5	תב 2625	399	-155	-5.6	-706

מחקר ופיתוח

אמצעים מתוחכמים	— הפסקת מסחר —				
גליל טכנולוגיות	450	3941	+20	+4.7	+6424

דלק ונפט

דלק חיפושינפט1.	2650	378	-50	-1.9	-88.0
דלק חיפושינפט5.	תב 1330	406	-110	-7.6	-645
דלק נפט אופ 2	738	1408			+1201
פז חיפושי נפט	13050	67.0	+550	+4.4	+21.0
מראויל 1.0	— הפסקת מסחר —				
מראויל 5.0	— הפסקת מסחר —				
י.ו.א.ל. 5.0	1480	1297			-208
מ.ג.ן. 1.0	תב 2216	229	-210	-8.7	-1074
מ.ג.ן. 5.0	1070	340	-30	-2.7	-1898
סיסמיקה 1.0	— הפסקת מסחר —				
סיסמיקה 5.0	— הפסקת מסחר —				
מראויל ב 0.3	3250	40.0	-100	-3.0	-40.0
צפון אמר נפט 1.	— הפסקת מסחר —				
צפון אמר נפט 5.	— הפסקת מסחר —				
צפון אמר אופ 2	— הפסקת מסחר —				
נפטא ש	1520000		-20000	-1.5	-1.0

נסחרות במט"ח

בזית ם	227	5.5	-1	-.4	-10.0

שערי מטבע חוץ ביום 19.5.86

המטבע	השינוי	בנקנוטים לאומי קניה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	+0.008	1.45	1.52	1.45	1.52	1.45	1.52	1.4738	1.4922	1.4738	1.4922	1.4786	1.4898	1.4823
1 לי"ש	-0.001	2.19	2.30	2.20	2.30	2.19	2.29	2.2350	2.2629	2.2350	2.2637	2.2290	2.2570	2.2486
[illegible]	—	0.65	0.68	0.66	0.68	[illegible]	[illegible]	0.6631	0.6714	[illegible]	[illegible]	0.6619	0.6702	—
1 פרנק צרפתי	—	0.20	0.21	0.20	0.21	0.20	0.21	0.2082	0.2108	0.2081	0.2107	0.2077	0.2103	—
1 גולדן הולנדי	—	0.58	0.61	0.58	0.61	0.57	0.60	0.5881	0.5955	0.5888	0.5962	0.5866	0.5940	—
1 פרנק שוויצרי	—	0.78	0.82	0.78	0.82	0.78	0.82	0.7949	0.8049	0.7949	0.8048	0.7957	0.8057	—
1 כתר שוודי	—	0.20	0.21	0.20	0.21	0.20	0.21	0.2077	0.2108	0.2075	0.2101	0.2065	0.2091	—
1 כתר נורבגי	—	0.19	0.20	0.19	0.20	0.19	0.20	0.1948	0.1973	0.1948	0.1972	0.1945	0.1970	—
1 כתר דני	—	0.18	0.19	0.17	0.18	0.17	0.18	0.1790	0.1812	0.1791	0.1813	0.1783	0.1806	—
1 מארק פיני	—	0.28	0.30	0.28	0.30	0.28	0.29	0.2867	0.2903	0.2867	0.2903	0.2860	0.2896	0.2886
1 דולר קנדי	—	1.05	1.11	1.05	1.10	1.05	1.10	1.0715	1.0848	1.0712	1.0846	1.0681	1.0815	—
1 דולר אוסטרלי	+0.015	1.00	1.10	1.03	1.11	1.03	1.11	1.0685	1.0818	1.0690	1.0824	1.0663	1.0797	1.0749
1 ראנד דרא"פ	-0.008	0.50	0.55	0.40	0.68	0.42	0.59	0.6706	0.6790	0.6710	0.6794	0.6699	0.6783	0.6747
10 פרנקים בלגיים	—	0.32	0.33	0.31	0.33	0.31	0.33	0.3225	0.3265	0.3246	0.3286	0.3245	0.3286	—
10 שילינגים אוסטריים	—	0.95	1.00	0.93	0.97	0.92	0.97	0.9655	0.9775	0.9420	0.9538	0.9386	0.9504	—
1000 לירטה איטלקיות	-0.001	0.95	1.00	0.95	1.01	0.94	1.00	0.9667	0.9788	0.9676	0.9796	0.9647	0.9769	0.9714
100 יינים יפאניים	-0.008	0.86	0.90	0.86	0.90	0.86	0.90	0.8762	0.8872	0.8773	0.8882	0.8742	0.8852	0.8802
1 דינר ירדני	+0.022	4.17	4.43	3.97	4.23	4.03	4.24	—	—	—	—	—	—	4.2542
10 לירות לבנוניות	+0.003	—	—	—	—	0.38	0.60	—	—	—	—	—	—	0.5516
1 לירה מצרית	+0.004	0.79	0.89	0.71	0.76	0.72	0.77	—	—	—	—	—	—	0.8375

דולר יציג: 1.4823 **דולר נוסעים:** 1.75 **דולר שחור:** 1.61–1.62

שערי אגרות חוב

הסידרה	השער	השינוי בנקי
4% מלווה פיתוח (180% הצמדה)		
ש4001	500000.0	-3894.0
ש4002	519883.0	
ש4003	524509.0	
ש4004	פ581950.0	+16950
4.25% מלווה מדינה (שגיא)		
ק-301 תשואה 3.70%		
4101	292.4	-.4
ק-302 תשואה 3.83%		
4102	117.1	+1.3
4103	112.4	+1.4
4104	108.7	+1.3
ק-311 תשואה 4.27%		
4201	99.0	+.6
4202	97.2	+.6
4203	95.3	+.6
4204	91.9	+.6
ק-321 תשואה 3.77%		
4301	109.0	+.9
4302	103.8	+.9
4303	103.0	+.9
4304	101.4	+.9
3% מלווה מדינה (גליל)		
ק-201א תשואה 2.30%		
ש3601	33080.0	+144.0
ק-201ב תשואה 2.32%		
ש3602	30479.0	+14.0
2027 א תשואה 2.14%		
ש3603	28564.0	+127.0
ק-202ב תשואה 2.20%		
3604	25603.0	+147.0
ק-203א תשואה 2.36%		
ש3605	23219.0	+19.0
ק-203ב' תשואה 2.38%		
ש3606	21858.0	+10.0
ק-203 תשואה 2.36%		
ש3607	20337.0	-133.0
ש3608	19247.0	-128.0
ק-204 תשואה 2.60%		
ש3609	18137.0	+9.0
ש3610	16356.0	+7.0
ש3611	15799.0	+8.0
ש3612	15338.0	+6.0
ק-205 תשואה 2.60%		
3613	14721.0	+7.0
ש3614	14131.0	+6.0
ש3615	13044.0	+5.0
ש3616	11940.0	+5.0
ק-206 תשואה 2.65%		
ש3617	11232.0	+5.0
ש3618	10658.0	+5.0
ש3619	9809.0	+5.0
ק-207 תשואה 2.79%		
ש3620	9200.0	+4.0
ש3621	8738.0	+4.0
ש3622	7878.0	+4.0
ק-208 תשואה 2.75%		
ש3623	7413.0	+45.0
ש3624	6978.0	+41.0
ק-209 תשואה 2.88%		
ש3625	6459.0	-69.0
ש3626	5973.0	-65.0
ש3627	5538.0	-62.0
ק-210 תשואה 2.90%		
ש3628	5091.0	-58.0
ש3629	4770.0	-54.0
ש3630	4508.0	-52.0
ק-211 תשואה 2.99%		
ש3631	4119.0	-18.0
ש3632	3877.0	-18.0
ש3633	3662.0	-17.0
ק-212 תשואה 2.80%		
3634	3264.0	+32.0
ש3635	3086.0	+31.0
ש3636	2972.0	+30.0
ק-213 תשואה 3.08%		
ש3637	2798.0	-16.0
ש3638	2604.0	-16.0
ש3639	2383.0	-15.0
ק-214 תשואה 3.09%		
ש3640	1961.0	-10.0
ש3641	1699.0	-9.0
ק-215 תשואה 2.54%		
3642	1577.0	-10.0
ש3643	1368.0	-9.0
ק-216 תשואה 2.46%		
3644	1227.0	
3645	1107.0	
4.25% מלווה מדינה (גליל)		
ק-341 תשואה 4.36%		
3826	94.2	+.3
3827	92.4	+.3
3828	89.2	+.3
ק-251 תשואה 3.80%		
3701	884.8	-10.7
ק-252 תשואה 3.70%		
3702	702.7	+20.8
ק-253 תשואה 4.05%		
3703	607.7	+.3
3704	520.2	+.2
ק-261 תשואה 4.09%		
3751	273.4	+.1
ק-262 תשואה 4.10%		
3752	110.1	+1.2
3753	105.5	+1.2
ק-263 תשואה 4.39%		
3754	93.6	+.1
3755	90.0	
3756	86.8	-.1
ק-271 תשואה 4.00%		
3901	102.8	+.3
3902	97.9	+.3
3903	97.2	+.4
3904	95.6	+.4
4% מלווה פיתוח (90% הצמדה)		
ש3107	— הפסקת מסחר —	
ש3108	240420.0	
ש3109	236000.0	+1000.0
ש3110	236000.0	+200.0
ש3111	230750.0	
ש3112	229200.0	+3500.0
ש3113	230300.0	
ש3114	223000.0	
ש3115	220000.0	
ש3116	214600.0	
ש3117	223000.0	+100.0
ש3118	218100.0	
4%-6%-7% מלווה פיתוח ומדינה (80% הצמדה)		
ש3201	186500.0	+2100.0
ש3202	187900.0	
ש3203	182600.0	
ש3204	179000.0	
ש3205	175500.0	
ש3206	174600.0	
ש3210	170600.0	
ש3211	168300.0	+1800.0
ש3212	167000.0	
ש3213	159700.0	
ש3214	153500.0	
6%		
ש3501	153000.0	
ש3502	151500.0	-1500.0
ש3503	134800.0	
ש3504	134200.0	
ש3505	129314.0	
ק-701 תשואה 3.10%		
ש3521	128663.0	+59.0
ש3524	116630.0	+54.0
ק-702 תשואה 2.80%		
ש3522	124263.0	+686.0
ש3523	117438.0	+677.0
ק-703 תשואה 3.00%		
ש3525	114620.0	+52.0
ש3526	114447.8	+43.0
ש3527	112175.0	+43.0
ש3528	114069.0	+52.0
ק-704 תשואה 3.08%		
ש3529	113661.0	+53.0
ש3530	111006.0	+51.0
ש3531	110729.0	+51.0
ש3532	107488.0	+50.0
ש3533	107319.0	+48.0
ש3534	101255.0	+47.0
ק-705 תשואה 3.17%		
ש3535	101128.0	+115.0
ש3539	95209.0	+110.0
ק-706 תשואה 3.17%		
ש3536	101033.0	+46.0
ש3537	100938.0	+46.0
ש3538	95008.0	+44.0
ש3540	94809.0	+44.0
ש3541	91616.0	+43.0
ש3542	91466.0	+42.0
ש3543	87029.0	+40.0
ק-707 תשואה 3.25%		
ש3544	86918.0	+213.0
ש3546	84742.0	+211.0
ש3547	84583.0	+212.0
ש3548	84504.0	+213.0
ש3550	80039.0	+204.0
ש3551	79776.0	+205.0
ק-708 תשואה 3.14%		
ש3545	84840.0	+378.0
ש3549	80138.0	+367.0
ש3552	73550.0	+346.0
ש3554	73398.0	+355.0
ש3555	73398.0	+355.0
ק-709 תשואה 3.18%		
ש3553	73129.0	+171.0
ש3571	66177.0	+161.0
ק-710 תשואה 3.30%		
ש3556	69657.0	+318.0
ש3558	69537.0	+319.0
ש3559	67089.0	+308.0
ש3560	66266.0	+307.0
ש3561	66110.0	+307.0
ק-711 תשואה 3.30%		
ש3557	69997.0	+32.0
ש3572	66433.0	+31.0
ק-712 תשואה 2.85%		
ש3573	66978.0	+318.0
ש3574	61767.0	+294.0
ש3577	61709.0	+300.0
ש3578	57031.0	+278.0
ק-713 תשואה 3.02%		
ש3575	61295.0	+695.0
ש3576	61153.0	+697.0
ש3579	56456.0	+661.0
ק-714 תשואה 3.06%		
ש3580	52437.0	+325.0
ש3581	47686.0	+303.0
ש3582	43983.0	+286.0
ש3583	40878.0	+273.0
ק-715 תשואה 3.06%		
ש3584	38876.0	+330.0
ש3585	36867.0	+319.0
ש3586	33384.0	+295.0
ש3588	33332.0	+301.0
ק-716 תשואה 3.00%		
ש3587	33513.0	+467.0
ש3591	30541.0	+432.0
ש3592	30513.0	+452.0
ש3593	30470.0	+432.0
ק-717 תשואה 2.87%		
ש3589	30645.0	+570.0
ש3594	29222.0	+553.0
ש3596	29129.0	+544.0
ש3597	29049.0	+545.0
ק-718 תשואה 3.00%		
ש3590	30404.0	+558.0
ש3595	28975.0	+540.0
5% מלווה פיתוח ומדינה (בריבית כפולה צמודה)		
ק-101 תשואה 2.75%		
ש2001	126297.0	+57.0
ש2002	126008.0	+57.0
ק-102 תשואה 2.90%		
ש2003	121057.0	-110.0
ק-103 תשואה 2.64%		
ש2004	122108.0	+54.0
ק-104 תשואה 3.04%		
ש2005	114113.0	-50.0
ש2006	113938.0	-54.0
ש2007	111767.0	-54.0
ק-105 תשואה 3.00%		
ש2008	111178.0	+1058.0
ש2012	108808.0	+1068.0
ש2015	109440.0	+1095.0
ק-106 תשואה 3.02%		
ש2009	112106.0	+42.0
ק-107 תשואה 3.10%		
ש2010	111414.0	+43.0
ש2011	109252.0	+41.0
ש2013	112668.0	+52.0
ש2014	109834.0	+50.0
ק-108 תשואה 2.88%		
ש2016	110867.0	-128.0
ש2018	108025.0	-132.0
ש2021	104570.0	-135.0
ק-109 תשואה 3.00%		
ש2017	107268.0	+945.0
ש2019	107008.0	+978.0
ש2020	103875.0	+950.0
ק-110 תשואה 2.17%		
ש2022	99686.0	+44.0
ק-111 תשואה 2.80%		
ש2023	98838.0	+910.0
ק-112 תשואה 2.25%		
ש2024	93616.0	+1645.0
ש2027	90340.0	+1640.0
ש2031	83723.0	+1622.0
ק-113 תשואה 2.80%		
ש2025	92863.0	+42.0
ש2026	92608.0	+41.0
ק-114 תשואה 2.25%		
ש2028	90737.0	+590.0
ש2030	86338.0	+579.0
ק-115 תשואה 2.80%		
ש2029	84726.0	+806.0
ש2033	78001.0	+786.0
ש2035	71609.0	+743.0
ק-116 תשואה 1.00%		
ש2032	86923.0	-79.0
ש2034	82238.0	-78.0
ש2036	75611.0	-75.0
ק-117 תשואה 1.95%		
ש2037	69776.0	+30.0
ש2052	60536.0	+26.0
ק-118 תשואה 2.45%		
ש2038	69194.0	+1517.0
ש2040	66660.0	+1499.0
2051	65086.0	+1463.0
ק-119 תשואה 2.80%		
ש2039	65651.0	-1215.0
ש2041	64133.0	-1177.0
ק-120 תשואה 2.80%		
ש2053	59309.0	-1739.0
ק-121 תשואה 2.10%		
ש2054	55683.0	+1030.0
ש2056	51556.0	+978.0
ש2058	46921.0	+912.0
ש2060	43312.0	+863.0
ק-122 תשואה 3.06%		
ש2055	54355.0	+25.0
ש2057	50288.0	+23.0
ש2059	45711.0	+21.0
ק-123א תשואה 1.20%		
ש2061	34067.0	-24.0
ק-123ב תשואה 0.45%		
ש2062	32021.0	-111.0
ק-123ג תשואה 0.11%		
ש2063	31927.0	-61.0
דרים		
ם 19	99.8	-2.0
ם 20	101.0	-.1
ם 21	— הפסקת מסחר —	
ם 22	105.0	+2.0
ם 23	96.5	+.7
ש24	95.0	+.3
ש25	95.5	+.4
ש26	94.7	+.5
ש27	92.0	-2.0
ש28	92.6	-2.4
ש29	95.4	18/05
ש30	99.8	-1.0
ש31	101.4	+.8
32	91.5	-2.5
33	97.0	12/05
2	92.7	07/05
34 מו"ג	103.6	-.1
אגרות חוב צמודות לדולר (100% הצמדה)		
ק-601 תשואה 5.00%		
סד' 2501	153.4	+1.0
סד' 2502	150.8	+1.0
סד' 2503	146.1	+1.0
ק-602 תשואה 5.20%		
סד' 2504	145.1	+.7
סד' 2505	139.6	+.7
ק-603 תשואה 4.89%		
סד' 2506	135.3	+1.1
סד' 2507	130.6	+1.0
ק-604 תשואה 1.22%		
סד' 2508	107.2	+.5
יהלומי-צמוד דולר ריבית קבועה		
ק-901 תשואה 7.15%		
7001	243.1	+.4
7002	235.7	+.4
ק-902 תשואה 7.07%		
7003	225.9	+1.2
7004	208.5	+1.1
ק-903 תשואה 7.84%		
7005	195.1	+2.0
ק-904 תשואה 7.25%		
7006	182.7	+1.0
ק-905 תשואה 7.21%		
7007	170.6	+.9
7008	162.1	+.8
ק-906 תשואה 7.05%		
7009	157.9	+.9
ק-907 תשואה 7.37%		
7010	147.6	+.8
ק-908 תשואה 7.38%		
7011	139.5	+.8
7012	134.6	+.7
ק-909 תשואה 7.40%		
7013	127.1	+.7
ק-910 תשואה 7.34%		
7014	114.3	+.6
ק-911 תשואה 7.59%		
7015	95.1	+.3
7016	94.5	+.2
7017	93.8	+.2
7018	93.6	+.2
7019	96.9	+.2
7020	96.8	+.3
7021	95.9	+.3
7022	95.5	+.2
ק-951 תשואה 7.41%		
7201	94.9	+.5
7202	93.5	+.5
7203	93.3	+.5
7204	93.8	+.5
7205	95.9	+.5
יגלברמי צמוד דולר ריבית משתנה		
ש6101	12284.8	-117.0
ק-802 תשואה 2.35%		
ש6102	7448.0	+42.0
ק-803 תשואה 2.40%		
ש6103	6661.0	+56.0
ק-804 תשואה 2.34%		
ש6104	6162.0	+60.0
ש6105	5840.0	+57.0
ק-805 תשואה 2.24%		
ש6106	5749.0	+52.0
ש6107	5537.0	+50.0
ק-806 תשואה 2.32%		
ש6108	3993.0	-2.0
ש6109	3801.0	-2.0
ש6110	3737.0	-3.0
ק-807 תשואה 2.54%		
ש6111	3060.0	+33.0
ש6112	2963.0	+29.0
ק-808 תשואה 2.43%		
ש6113	2040.0	+12.0
ק-821 תשואה 3.50%		
ש6151	776.9	-.1
ש6152	743.7	-.1
ק-822 תשואה 3.37%		
ש6153	652.5	+2.7
ש6154	641.1	+2.3
ק-823 תשואה 3.35%		
ש6155	420.0	+2.4
ק-824 תשואה 3.51%		
ש6156	335.0	-.1
ק-825 תשואה 3.43%		
ש6157	250.3	+1.0
ש6158	237.2	+1.0
ק-826 תשואה 3.40%		
6159	200.9	+.7
ק-827 תשואה 3.34%		
6160	191.5	+2.5
6161	185.3	+2.2
ק-828 תשואה 3.47%		
6162	165.6	+.4
ק-829 תשואה 3.46%		
6163	153.9	-.4
6164	147.7	-.4
ק-830 תשואה 3.47%		
6165	158.7	+.5
ק-831 תשואה 3.42%		
6166	131.6	+.8
6167	128.7	+.7
6168	126.8	+.8
ק-832 תשואה 3.45%		
סד' 6169	118.9	+.9
ק-833 תשואה 3.48%		
6170	111.7	+.6
ק-834 תשואה 3.30%		
6171	81.0	+.4
6172	80.9	+.5
ק-851 תשואה 3.29%		
6801	86.9	+1.4

פק"מ נייד
השקעה כדאית לטווח קצר בריבית משתנה
ריבית פק"מ ל-7 ימים או ריבית בהרווח קבוע מה פריים הגבוה מבין השניים
בנק לאומי

הבנק הפרטי וטענות נוספות של המתפטרים

מאת דרור שרביט

ניתן להבין ללבם של הנגיד והבנקאים הנאלצים להתפטר בעקבות מסקנות בייסקי המבקשים לומר את המלה האחרונה. לנוכח צורת הענישה שלהם, שאינה מאפשרת את זכות הערעור בפני ועדה החקירה עצמה, לפחות שתישמר להם הזכות הקטנה של הערעור בפני הציבור. אך ועדת החקירה „מתה" לא רק מבחינה יכולתה לדון או לשקול מחדש טענות שהועלו לאחר פרסום מסקנותיה, היא גם אינה יכולה להשיב באופן מוסמך על הטענות, אף שמי שמעיין היטב בדו"ח שחיברה ימצא תשובות לכל הטענות „החדשות" המועלות עתה על ידי מי שנאלצים להתפטר.

על דו"ח בייסקי ומסקנותיו נשמעו השגות רבות. נבחן כמה מהם.

● „ועדת בייסקי לא נתנה תשובה למה גרם את הוויסות אלא מי היה אחראי לוויסות". טענה זו הועלתה על ידי היו"ר החדש של בל"ל אלי הורביץ. הורביץ, ניתן לשער, ביודעו לתנאי הכפייה שבה פעלו הבנקים בשנים האחרונות, לנוכח שוק הון מולאם וציפיות שהבנקים יכסו על פערי המט"ח של המדינה. אך התשובה למה גרם את הוויסות וגם דו"ח בייסקי מציין זאת הרי ידועה: רצון הבנקים להתרחב.

הורביץ הרי יודע וידעו זאת היטב גם הבנקים כי השליטה על מקורות הון מבטיחה את הבנקים כגורם השליט במשק. אמנם שלבים מסויימים של תהליך הוויסות הוכתבו גם על ידי הנסיון לשרוד, לנוכח המונופול הממשלתי בשוק ההון, אך אין ספק כי המניע העיקרי של הוויסות היה הרצון לשלוט על משאבי ההון במדינה כדי להגביר את שליטתם של הבנקים במשק, זאת על חשבון סקטורים אחרים שהורביץ היה שייך להם שנים רבות.

● הנגיד הפורש הד"ר מנדלבום: „היה חשש שהתמוטטות מחירי המניות תביא למשבר גורף במשק, והיינו להתמוטטות מוחלטת של שוק ההון ובריחה מנכסים פיננסיים מקומיים לנכסים דולריים. בריחה כזו עלולה היתה לדלל את הרזרבות במט"ח של המדינה". זהו הטיעון המרכזי שמעלה הנגיד הפורש כדי לנמק את המדיניות שנקט לדבריו, שעיקרה פעולות הכנה, שיכשירו את המשק ליציאה מן הוויסות, כדי למנוע את המשבר הגורף. את החשש לגורל רזרבות המט"ח של המדינה אותו מציין הנגיד הפורש ניתן לקבל בהנחה שההרשאה שהיתה לכל ישראלי לרכוש 3,000 דולר היתה כתובה בחוקה הישראלית, והרי ניתן היה לבטל הרשאה זו באמצעות חיקוק מהיר בכנסת, כפי שאמנם נעשה לאחר מכן. אם החשש שמעלה הנגיד לפגיעה ברזרבות, לוקח בחשבון גם חסימה חוקית של אפשרויות רכישת המט"ח, הרי שהנגיד צריך היה להניח שבפני הגופים המוסדיים במשק כמו „כלל", „שיכון עובדים", קופות גמל וקרנות נאמנות עומד הדולר השחור כאלטרנטיבה ממשית להשקעה – דבר שאין לו כל אחיזה במציאות.

רפאל רקנאטי: איננו מתפטר

● אהרון מאיר: קובל בעיקר על התעלמות הועדה מהנסיבות המיוחדות של בנק המזרחי בוויסות. מאיר מעלה שורה ארוכה של נסיבות שהיו לדעתו צריכות להקל על המסקנה כלפיו וכלפי הגוף שעמד בראשו. בניגוד לכך קובעת ועדת בייסקי: „מצאנו בבנק המזרחי תופעות חריגות העולות בחומרתן על אלה שנמצאו בבנקים אחרים".

ספק אם היחסיות הזאת, כלפי הבנקים האחרים שהיו מעורבים בוויסות, לקולא, כפי שאומר מאיר או לחומרה כפי שמציינת הועדה, יכולים היו לשנות את המסקנות. הן הרי היו אחידות כלפי כל ראשי הבנקים שהיו מעורבים בוויסות. היינו אהרונים או היינו הכי קטנים בין הבנקים – אלה טענות לא רציניות בשים לב לחומרת עבירות הוויסות. לפי הגיון זה בנק כללי עוד היה צריך לקבל צל"ש על הצטרפותו לוויסות.

● בנק פרטי. דומה שטענה זו המושמעת על ידי משפחת רקנאטי הינה האבסורדית ביותר. אין לה שום תוקף משפטי מיוחד, ככל שמדובר בחוק בנק ישראל. שאינו מבדיל בין בנק לבנק, כמו שטוען שר המשפטים החדש ואין לה שום בסיס ציבורי, בהתחשב בהגנה הממשלתית שקיבלו בעלי מניות הבנק מקרב הציבור. האם משפחת רקנאטי היתה יכולה להתמודד עם בעלי מניות שהיו מפסידים 800 מיליון דולר על השקעותיהם במניות בנק דיסקונט ואי־די־בי אילולא ההגנה הממשלתית? האם בעלי מניות אלה לא היו פועלים להחלפת מנהלי הבנק? האם לא היו מצביעים ברגליהם אם היתה נשללת מהם האפשרות להחליף את המנהלים? בנק פרטי, בבקשה. שהמשפחה תערוב לבעלי המניות המופסדים במקום המדינה. אם לא, יואיל רקנאטי להודיע היום על התפטרותו ושבוע כי הפרק העכור הזה בכלכלת ישראל נמצא כבר מאחרינו.

דיונים על השלב הבא ב„תוכנית"

מאת סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

דיונים על הצעד הבא בתכנית הכלכלית יחלו בקרוב. כך סוכם בפגישה שהתקיימה בראשית השבוע בין שר האוצר משה נסים ושר הכלכלה גד יעקבי. היוזמה לכך היא של השר יעקבי אשר סבור כי ההתפתחויות בתחום האינפלציה ומאזן התשלומים אינן משביעות רצון.

גם באוצר שוררת דאגה מפני ההתפתחויות בתחום היצוא והיא התגברה בעקבות הנתונים האחרונים: מדד אפריל שעלה ב־3.3 אחוזים והקפאון ביצוא מזה חודשים ארוכים.

גורמים באוצר מציינים כי התקוות לעצירה מוחלטת של האינפלציה התבדו ומסתמנת התייצבותה על רמה של 2 אחוזים בממוצע לחודש. ההערכה היא כי ירידה נוספת של קצב האינפלציה תחייב מהלכים כלכליים נוספים. באוצר חוששים כעת מפני עליית שכר עם חידוש הסכמי השכר במשק.

הגורמים מציינים כי אם המעסיקים ייענו לתביעות השכר – יהיה עליהם לדרוש מן הממשלה אישורים להעלאות מחירים. הממשלה לא תוכל שלא להיענות לכך – כדי למנוע התגברות האבטלה שהגיעה ברבע הראשון של השנה לשיעור גבוה של 7.2% מכוח העבודה והתוצאה תהיה – עליה בקצב האינפלציה.

חלק מרכזי ב„שלב הבא" של התכנית הכלכלית יהיה נסיון לקיצוץ בתקציב המדינה. לפי חישובי האוצר צפויה חריגה בתקציב בסך 250 מיליון דולר לפחות – גם אם כל החלטות הממשלה על קיצוצים בתקציב יבוצעו. אגף התקציבים באוצר כבר הכין תכנית קצוצים חדשה: 75 מיליון דולר בבטחון, 100 מיליון ברווחה, חינוך ובריאות, 35 מיליון בסובסידיות ו־50 מיליון בפיתוח ובנת אדם. תכניה זו תתקל מן הסתם בקשיים וגורמים כלכליים מטילים ספק באפשרויות הגשמתה.

פרס ויעקובי בכנס היסוד של חברת ההשקעות החדשה במיאמי

מאת סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

כנס יסוד להקמת חברת השקעות חדשה, משותפת לקונצרן „כלל" ולמשקיעים יהודיים מדרום אמריקה יתקיים בחודש הבא במיאמי, פלורידה. ראש הממשלה שמעון פרס ושר הכלכלה גד יעקובי ישתתפו בכנס וישאו בו דברים.

מדובר בחברת השקעות שתגייס 50 מיליון דולר להשקעה בישראל. קונצרן „כלל" פנה לממשלה כדי לקבל אישור להקמת החברה והאישור ניתן. הקונצרן משקיע 10 מיליון דולר בעצמו ויותר 40 מיליון הדולר בכוונתו לגייס מן המשקיעים היהודיים בדרום אמריקה. בכנס במיאמי ישתתפו כ־100 אנשי עסקים יהודיים, והחסות הממלכתית שניתנה לו ממחישה את החשיבות שמייחסים לו שרי הממשלה. שר האוצר הקודם, יצחק מודעי, היה אמור להשתתף בכנס, אך מחליפו משה נסים העדיף להישאר בארץ בשעה זו, ואת הממשלה ייצגו, איפוא, שמעון פרס וגד יעקובי.

תזכיר בהסתדרות

10% גידול בהשקעות – תנאי לצמיחה

מאת חיים ביאור

גידול ההשקעות בתעשייה בשיעור של 9־10 אחוזים הנו תנאי הכרחי להבטחת צמיחה כלכלית במשק, בשיעור שנתי של 5 אחוזים – קובע מסמך שהכין יו"ר היחידה לתכנון כלכלי חברתי בהסתדרות, נחום פסה.

בנוסף, מחייב תהליך הצמיחה גידול בתפוקה התעשייתית בשיעור של 7 אחוזים, בממוצע שנתי, מטעים פסה.

המסמך מציין שצמיחה להגדלת התפוקה במשק, בלי שהדבר יגרום לעלייה בביקושים המקומיים ובכך לסכן את יציבות המחירים טעון בהגדלת הייצוא בשיעור שנתי של 10 אחוזים, במונחים ריאליים.

פסה מתריע כי לא נעשה די כדי לנצל את המכשירים הקיימים לעידוד הייצוא התעשייתי, כגון קיום תערוכות בחו"ל מתוך ושימוש נכון בקרן הייבוא לשם יצוא, ביסוס השער, הלוואות בריבית מועדפת והקלות במס מאידך.

הוא קובע ששיעור אי הניצול של ציוד במפעלים מגיע ל־30 אחוז ומעלה, תופעה המעכבת את המאמצים להגדיל את התפוקה במגזר היצרני.

המסמך מצ"ג דרכים לעידוד הקמתם של מפעלי תעשייה חדשים באמצעות גיוס מקורות בימון מהארץ ומחו"ל, בעלות כתאימה.

המניע המרכזי לעידוד הקמת של תעשיות חדשות, אומר פסה, הוא יצירת מקורות עבודה חדשים שילוו בהכשרה המקצועית הנדרשת. זאת – לנוכח מגמת הגידול באבטלה.

פסה מציע, בנוסף לאלה, להקים ועדה עליונה משותפת להסתדרות, לממשלה ולמעסיקים שתתכנס לעתים קבועות ותקבל החלטות אופרטיביות לגבי האמצעים שיינקטו להבטחת הצמיחה.

מכירות ב־30 מיליון דולר ל„אביק"

מאת משה גבע

חברת "אביק" לייצור תרופות וכימיקלים קבלה לאחרונה הזמנות מארה"ב בשווי של מיליון דולר להספקת תרופות לטיפול בחולי סרטן.

ההזמנות התקבלו בעקבות השתתפותה של החברה בתערוכה בין לאומית בלוס אנג'לס, במסגרת הכינוס השנתי של האגודה האמריקאית של רופאים המטפלים במחלת הסרטן.

מנכ"ל החברה אלי ארמוני מעריך שבשנה הבאה יגדל היקף ההזמנות מארה"ב ויגיע להיקף של 5 מיליון דולר.

התכשירים הג'נריים בהם מדובר הומצאו על־ידי מוסדות אקדמיים בחו"ל ותהליך הייצור פותח בארץ. הם מיוצרים גם במפעלי תרופות בארצות אחרות, אך "אביק" מתחרה בהצלחה הן באיכות והן במחיר המוצר.

תהליך הפיתוח של תרופה לטיפול במחלת הסרטן מצריך השקעות גדולות במחקר ועל כן הוא נעשה על־ידי מכוני מחקר אקדמיים. לפיכך אין רישום פטנט על תרופות אלה ומשום כך אין הן מיוצרות על־ידי החברות הרב־לאומיות.

מוצרי "אביק" הורשו לשווק בארה"ב לאחר תהליך ארוך ומסובך בו טפלה חברה אמריקאית. חברה זו תקבל בגין השווק עמלה בגובה של שני שלישים ממחיר המכירה של המוצרים בארה"ב ותפריש מסכום זה גם לחברה שתפיץ את המוצרים בפועל.

"אביק" נשלטת על־ידי משפחת בן סובים המחזיקה בכ־50 אחוז מן המניות, כאשר בנק הפועלים מחזיק בכ־26 אחוז מן המניות. החברה היא השניה בגודלה בענף התרופות בארץ אחרי חברת "טבע". אשתקד הסתכם מחזור המכירות של "אביק" ב־26 מיליון דולר, כאשר 8.5 מיליון דולר מיצוא. השנה צפוי המחזור להגיע ל־30 מיליון דולר, כאשר 13.5 מיליון דולר מיועדים ליצוא.

ל„אביק" כ־370 עובדים בשלשה מפעלים, שהעיקרי ביניהם מצוי בנתניה. השנה משקיעה החברה 3 מיליון דולר מהונה העצמי בהרחבת המפעל בנתניה בכמגמה לרכז במבנה אחר את כל קווי הייצור ואת המשרדים. חלק מההשקעה יועד לפיתוח תכשיר לטיפול בחולי לב.

100 מיליון ממ"ע מי שפכים מטוהרים מנוצלים בחקלאות

מאת דוד משעול

מצוקת המים בגלל הבצורת והקיצוץ במכסות המים לחקלאות בכמות כוללת של 130 מיליון ממ"ע בשנה הנוכחית הפכו את מי השפכים המטוהרים לגורם חשוב בהשקיה בחקלאות ואגודות מים שונות ברחבי ישראל מנצלות מים אלה להשקייה של מטעים וגידולי שדה.

מוערך כי אפשר יהיה לנצל כ־300 מיליון ממ"ע מי שפכים מטוהרים. כיום מנצלים כבר כ־100 מיליון לצרכי השקייה בחקלאות. על כך נמסר בסיור שתואם שהתקיים מטעם שרות ההדרכה במשרד החקלאות במפעל לניצול שפכים מטוהרים של נתניה ל־32 ישובי עמק חפר.

בימים אלה החל בניצול מי המפעל בכפר ויתקין. המים עוברים טיהור ביולוגי בימי בבריכות חמצון באמצעות אוורור מאולץ.

במסגרת המפעל המיועד לספק 6.5 מיליון ממ"ע מים בשנה הוקם מכון שאיבה, הונח קו מים ראשי וקווי מים מחלקים וכן מוקם מאגר בקבולת של יותר מ־3 מיליון ממ"ע מים. מאגר זה נועד לאגור את מי השפכים המטוהרים בחודשי החורף, כאשר הם אינם משמשים לצרכי השקייה.

ההשקעה במפעל זה נאמדת בסך 5 מיליון דולר, כאשר היא מתחלקת שווה בשווה בין אגודת המים של ישובי עמק חפר לבין חברת "מקורות".

מסתבר, כי לנצול מי שפכים מטוהרים שמקודם הוא מצריכה עירנית, יש יתרון כלכלי לחקלאי. המים מגתניה למשל, הם בעלי מליחות נמוכה, אולם יחד עם זאת הם בעלי ערך תזונתי רב משום שהם מכילים יסודות הזנה עיקריים כמו 50 גרם חנקן צרוף לממ"ע; 12 גרם זרחן; 20 גרם אשלגן וכן יסודות מזון חיוניים אחרים. השקיית מטעים במי שפכים אלה וקומים חוסכת בין 40 ל־80 דולר לדונם בהוצאות דישון, משום שאין צורך, כמעט לדשן את המטעים. הוא הדין בגידול כותנה.

מדריכי שרות ההדרכה עורכים מעקב מזה שנים אחר השימוש במי שפכים מטוהרים לצרכי השקייה חקלאית ואת בהתאם לתקנים של משרד הבריאות, טוענים שאין שום נזק מצטבר לקרקע או לגידולים בשימוש במים אלה להשקייה.

התאוששות בשערו של הדולר

הדולר האמריקאי התאושש במהלך השבוע האחרון ושערו עלה ביחס לכל המטבעות החשובים בעולם להוציא את הדולר הקנדי אשר היה חזק במיוחד בגלל התאוששות היצוא של מדינה זו וגם בגלל שמועות על כוונת הממשלה באטאבה להעלות את שערי הריבית בקנדה. אך העליה בשער הדולר הקנדי היתה אפיזודה לא חשובה בפעילות בשוקי הכספים החשובים במהלך השבוע האחרון. הסיפור בשוקי הכספים היה ללא ספק העליה בשערו של הדולר האמריקאי אשר הפתיע רבים.

מעמדו של הדולר האמריקאי התחזק לאחר שנגיד הבנק המרכזי האמריקאי פאול וולקר ושר האוצר ג'יימס בייקר העידו לפני ועדת הכספים של הסנאט. בייקר, בניגוד למצופה, לא תמך בצורה נוקשה בירידה נוספת בשער הדולר ואילו פאול וולקר אמר שהירידה המהירה והחזקה בשער הדולר מפחידה אותו.

הביזה מפתיעה של נגיד הבנק המרכזי של יפאן

הביקושים הדולריים עלו מייד אחרי עדותם של שני האישים הללו בסנאט אך לא לזמן רב שכן היו שתי הצהרות נגדיות: שר המסחר האמריקאי מאלקולם באלדריג' אמר, שיש להמשיך בהורדת שער הדולר כדי לאזן את הגרעון המסחרי אשר עשוי להגיע השנה ל־200 מיליארדי דולרים. אולם הפתעת השבוע היה נגיד הבנק המרכזי של יפאן סאטושי סומיטה אשר אמר, לא פחות ולא יותר, שהעליה בשער היאן אינה צריכה בהכרח לפגוע במשק היפאני שכן אפשר להיערך נכון כדי לנטרל את ההשפעה השלילית של היאן החזק.

אולם הזיצעים המחודשים של דולרים גם הם לא נמשכו זמן רב וכבר למחרת יום הרביעי הדולר התחיל להתחזק בעקבות פירסום מספר מדדים כלכליים אשר הצביעו על עליה בהיקף הפעילות הכלכלית של ארה"ב. מתברר, שבחודש אפריל התחלות הבנייה עלו ב־4.1 אחוזים והתפוקה התעשייתית עלתה ב־0.2 אחוז. זאת ועוד, בשבועיים האחרונים עלה כוח הקניה של המשק האמריקאי, אם תרצו כמות הכסף שבידי הציבור עלה ב־9.7 ביליארדי דולרים ודבר זה הלחיץ את שערי הריבית הדולריים הניידים כלפי מעלה וגם זה השפיע לטובה על הדולר.

למרות שהדולר עלה במהלך השבוע האחרון קשה לקבוע אם מגמה זו תימשך. יש לזכור, שהדולר עלה כי משקיעים ועדים שמכרו דולרים בעבר סבורים, ששער המטבע האמריקאי ירד מספיק. לגבי הביקושים מצד משקיעים מוסדיים השיקולים משלהם היו אחרים, שכן לאחר הזיצעים הדולריים מתמשכים במהלך כמה שבועות טובים חברות אלו פשוט נשארו בלי דולרים כדי לתפעל את החברות שלהם. דילרים רבים סבורים, שהמדדים הכלכליים שפורסמו על המשק האמריקאי לא ישפיעו זמן רב על הדולר ויתכן שהכוחות במימשל הרודשים עוד ירידות בשערו של הדולר, יחד עם הגרעון המסחרי העצום של ארה"ב יחדשו את הזיצעים הדולריים ואת הירידה בשערו של המטבע האמריקאי.

מדדים כלכליים שליליים בלונדון

היקף הפעילות הכלכלית של בריטניה בירידה והדבר מתבטא היטב במדדים הכלכליים לחודש אפריל. התפוקה התעשייתית ירדה ב־0.1 אחוז ואילו מספר המובטלים עלה לשיעור של 14 אחוזים מכוח העבודה במשק הבריטי – 3.2 מיליון איש, שזה היקף האבטלה הגדול ביותר מאז השפל הכלכלי בשנות השלושים. המגמות הללו השפיעו לרעה על הלירה שטרלינג והביקושים למטבע הבריטי היו חלשים לא רק בגלל ההשפעה הכלכלית. מתברר, שהשוק מושפע לרעה גם מהחלשת ראש ממשלת בריטניה מארגרט טאצ'ר וגם בגלל הירידה בכוחה של המפלגה השמרנית כפי שזה בא לידי ביטוי בבחירות המשנה שנערכו בשבוע האחרון.

אך לא רק הליש"ט היתה חלשה באירופה. גם המרק, הפר"צ והפר"ש לא הצטיינו בעודף כוח, כשמשקיעים רבים מוכרים מרקים ופרנקים שוויצרים שכן שערים התחזק ביחס לדולר בשבועות הקודמים, ועליית שער הדולר באה גם על חשבונם.

ירידה חזקה בשער היאן

העליה בשערו של הדולר באה בעיקר על חשבון המטבע היפאני שכן, היאן עלה בצורה מדהימה בשבועות האחרונים ואם מדברים על ירידה מהירה מדי וחזקה מדי בשער הדולר מדברים גם על עליה מהירה וחזקה מדי בשער היאן.

ירידת שער היאן גם עודדה על ידי הבנק המרכזי של יפאן, שלמרות הביקושים המחודשים לדולרים רצה לשחק אותה המשיך לרכוש דולרים ולמכור יאנים. למרות שביפאן כבר השלימו עם שער חליפין של כ־150 יאן לדולר עושים השלטונות כל שביכולתם כדי למנוע עליה נוספת בשער היאן גם במחיר התערבות מסיבית בשווקים, וגם במחיר של הרעת יחסים עם ארה"ב ואולי גם עם אירופה.

ירידה חדה במחירי המזון

חברת סחר הסוכר הבריטית החשובה „זאנקר" פירסמה סקר חדש על מצב משק הסוכר בשנה זו, וממנו משתמע שיבולי הסוכר העונה, וזאת לאחר אסון צ'רנוביל, יגיעו לשיאים חדשים. בשוק רווחו על כך שמועות עקשניות זה זמן רב. אך הסקר של „זאנקר" הוא ההוכחה הטובה ביותר ששוב ייווצרו עודפים גדולים של סוכר. עקב כך נוצרו היצעים השקעתיים של סוכר המחירים ירדו מאוד: טונה סוכר לבן ירדה ב־8.2 אחוזים וטונה סוכר גולמי ירדה ב־10.8 אחוזים.

ירידות היו גם במחיר הקפה למרות התאוששות מחירים ביום שישי. מחיר הקפה מאוד ספקולטיבי בימים האחרונים אך הירידה במחירים השבוע קשורה, ככל הנראה, בהחלטת קולומביה, מפיקת הקפה השניה בגודלה בדרום אמריקה אחרי ברזיל, להקטין את המחיר הנמוך של הקפה.

ירידה חלה גם במחיר הגפה בעל איכות בינונית וירודה שמשמש בעיקר לתעשיה, בגלל ירידת הביקושים ממקור זה.

העליה שהיתה במחיר הקאקאו בלונדון במהלך השבוע היא בגלל ביקושים השקעתיים מצד משקיעים שחשבו שמחיר הקאקאו ירד מדי בשבועות האחרונים. אכן המחירים ירדו מאוד והיו כאלו שכבר חשבו שמחיר טונה קאקאו ירד לפחות מאלף ליש"ט.

בשוק הדגן של שיקאגו יש ירידות חזקות במחירים. הסיבה לכך אומדנים חדשים על היקף הנוקים בשורות הדגן של ברה"מ. הנזקים שם בעקבות צ'רנוביל קטנים ממה שחשבו קודם לכן, ויקטינו את היבולים בכשמונה אחוזים בלבד. כאשר שבעולם יש מאגרי חיטה שמגיעים לכ־150 מיליון טונות כל מי שרכש חיטה, תירס וסויה בתקווה שהמחירים יעלו יודע כבר שזה לא יקרה כל כך מהר. נוצרו היצעים מצד משקיעים אשר ביקשו לחסל השקעות במהירות, המחירים אכן ירדו מאוד, מחיר החיטה ביותר מ־8 אחוזים ומחיר התירס והסויה בפחות מזה. ירידה היתה גם במחיר הכותנה בגלל ירידה קלה בביקוש התעשייתי.

בשוק המתכות הבסיסיות עליות לרוב. הביקוש לנחושת ביפאן ובטייוואן די חזק ומתבסס על ביקושים חזקים מתעשיית מוצרי חשמל ואלקטרוניקה. הביקוש לאבץ ועופרת חזק גם בעיקר מחברות הרכב ביפאן, ארה"ב ואירופה ואילו מחיר הניקל מושפע לטובה מביקושים חזקים מצד מפעלי המטאלורגיה בצפון אירופה.

רק מחיר האלומיניום בקרב המתכות הבסיסיות ירד בגלל העודף ביקוש יפאני משמעותי. בשוק המתכות היקרות יש ירידות מחירים בגלל ירידה בביקוש תעשייתי וגם בגלל ירידה בביקוש השקעתי – תוצאה ישירה של עליית שערו של הדולר.

בשוק הנפט קיימת יציבות יחסית במחירים וזאת למרות הירידה החזקה במחיר הסולר בניו יורק – תוצאה ישירה של עודפי מלאים של סולה. השוק מושפע לטובה בימים אלו מכוונת נורווגיה לנהל שיחות עם אופ"ק ויש אומרים, אף הגיע להסכמים של תיאום עמדות בדומה להסכמים שיש לאופ"ק עם מצרים ומקסיקו. מומחים בענף סבורים שהירידות החזקות במחירי הנפט הגולמי נבלמו לפי שעה ויש להניח, שרמת המחירים תתייצב ברמה קרובה לזו הקיימת היום בשווקים.

הלוח הכללי ידיעות אחרונות הלוח הנפוץ ביותר דבר ראשון בבוקר

אורט ישראל
לשנת הלימודים תשמ"ז דרושים מורים, מהנדסים ומדריכים

בית שאן
• מורים למקצועות:
★ אלקטרוניקה (כולל ריכוז מגמה), ★ מחשבים ★ מתימטיקה ★ עיבוד שבבי ★ מדריך שלי"ת
(למורים המתאימים תינתנה הטבות מיוחדות)

כפר סבא
• מורים למקצועות:
★ חשמל ★ פיסיקה ★ אלקטרוניקה ★ עיבוד נתונים אוטומטי (קובול, נוהות מערכות מינהליות, אורגן קבצים וכו') ★ אנגלית ★ שיווק, כלכלה ★ פסיכולוגיה צרכנית ★ מכונקה (לכתות היכוניות ועל היכוניות) ★ מינהל ומזכירות ★ כתבנות וקלדנות (עברית ואנגלית) ★ חשבונאות
• עובדי תפעול:
★ מפעיל מחשב P.D.P/11 (רצוי ידע בקובול) ★ טכנאי החזקה למעבדת אלקטרוניקה (חצי משרה) ★ לבורנט למעבדה פיסיקה (חצי משרה)

בת-ים
• מורים למקצועות:
★ פיסיקה ★ מתימטיקה ★ חשבונאות ★ מזכירות ומינהל ★ תנ"ך (הכנה לבגרות) ★ אנגלית ★ ספרות (הכנה לבגרות) ★ הנדסאי מיכשור ובקרה

• מורים למקצועות:
★ מתימטיקה ★ פיסיקה ★ קובול ותיחוח מערכות ★ אנגלית ★ תנ"ך (הכנה לבגרות)

• מורים למקצועות:
★ מתימטיקה ★ פיסיקה ★ אנגלית ★ עברית ★ תנ"ך ★ תושב"ע/ מחשבת ישראל ★ היסטוריה ★ גרפיקה ★ מורה-יועצת ★ מהנדס אלקטרוניקה ★ הנדסאי מכונות (להוראת שרטוט)

אשדוד
• מורים למקצועות:
★ אלקטרוניקה (רצוי מהנדס)★ אנגלית (הכנה לבגרות)

ירושלים
• מורים לחטיבה העליונה - במקצועות:
★ מתימטיקה ★ אנגלית ★ חינוך גופני (רכז) ★ לבורנט/ית לביולוגיה ופיסיקה

• מורים אקדמאים לחטיבה על-היסודית והיסודית:
להפקידי ריכוז הוראה, הבנוך והקמה מעבדות, הנחיות פרויקטים (רצוי נסיון תעשייתי ונסיון קודם בהוראה) - במקצועות:
★ אלקטרוניקה ★ מחשבים ★ מחשוב ובקרה

טלוידאו בע"מ
דרושים
אנשי מכירות מנוסים
•בעלי הופעה באה
•כושר ביטוי
•רכב פרטי הכרחי
הכשרה תנתן על ידי החברה
לקביעת ראיון נא להתקשר 7513232
סודיות מובטחת

דרוש/ה
מורה למוסיקה
(פוסיטורית לעבודה 4 3 שעות ביום)
להדגמת והסבר אורגנים איטלקים
בחנויות רשת בחיפה ותל-אביב.
נא לפנות עם פרטים, קורות חיים
לת.ד 33757 חיפה

... אנו מתרחבים
עם הרחבת פעילותנו בתחום תקשורת הקיית לעסקים אנו מציעים תפקיד רב עניין ואתגרים ל־
נציג
מכירות
לאזורים: ירושלים, השרון - חדרה, אשדוד - באר שבע והדרום, גוש דן
דרישות התפקיד:
● מגורים באזור עבודה מבוקש - הכרחי.
● נסיון של שנה לפחות במכירות לעסקים, משרדים ותעשיה
● השכלה תיכונית ומעלה
● הופעה מסודרת ומשמעת עצמית
● רכב פרטי - חובה
● גיל עד 32
התפקיד מיועד לאנשים רציניים בעלי נכונות לעבודה קשה עם שכר יפה בצידו.
לקביעת ראיון נא להתקשר
03-7512666 (קוים 10)
גמא תקשורת בע"מ
ת.ד. 7219, רמת גן 52171

דרוש
מחסנאי
לעבודה בבית קירור
בחולון
להתקשר לדוד
טלפון 03-802617/8/9

רסיטל מחשבים בע"מ
יצרנית התוכנה העסקית תעשייתית מסר
דרושה
מנהלת משרד
(מזכירה בכירה)
✱ ידע וניסיון בעבודה עם לקוחות
✱ הנהלת חשבונות
✱ גביה
✱ הדפסה עברית ואנגלית
ניסיון בעבודה עם מחשבים יתרון!!
טל' 03-332926, 03-332925
בדבר פרסים נא לפנות לרודי מירום.

מבצע הטלפון המצלצל
מכרת משהו דרך הלוח הכללי של ידיעות אחרונות?
מגיע לך 15,000 ש"ח
ועוד אלפי פרסים נוספים
פרסמת מודעת מלים בלוח הכללי של ידיעות אחרונות? ענה מיד לטלפון, בצע העיסקה שרצית לשביעות רצונך במהירות ושלח את התלוש המצורף בזה. אחרי שמילאת אותו והדבקת בו את המודעה עליך
המבצע עד 27.6
הלוח הכללי של ידיעות אחרונות
דבר הטלפון לא מפסיק לצלצל דבר

هكذا من الاصل

פורסם שמו של המכונה „האנס האתלטי": הכדורסלן לשעבר משה שבתאי („שאבי")

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

שמו של הנאשם במעשי האונס באיזור רמת־אביב, שכונה בעיתונות „האנס האתלטי", הותר אתמול לפרסום. הנאשם הוא משה שבתאי („שאבי"), ועד לפני כמה שנים הוא היה כדורסלן בקבוצת „מכבי" תל־אביב.

אתמול הובא הנאשם לפני השופט המחוזי אריה אבן־ארי, והוא החליט להעבירו להסתכלות.

משה שבתאי, שקומתו כמעט 2 מטרים, הובא לבית־המשפט מלווה בשני שוטרים. הוא לבש מכנסי ג'ינס וחולצת טריקו לבנה. התחבושות, שהיו על פניו בעת מעצרו, הוסרו, והוא נראה רגוע. איש ממשפחתו של שבתאי לא נראה בקהל.

האולם של השופט אבן־ארי הגה מפה אל פה גם בגלל הדיון בעניינו של איש העסקים דוד בלאס, שנערך בו באותו בוקר. שבתאי עצמו לא דיבר במהלך הדיון ורק התלחש כמה פעמים עם עורכת־הדין שלו, אסנת בדהר.

עד לדיון הבא, שיתקיים ב־26 בחודש, יישאר הנאשם במעצר.

משה שבתאי („שאבי"), בן 29, נשוי, תושב רמת־השרון, החל את דרכו הספורטיבית בקבוצת הנוער של „מכבי" תל־אביב בכדורסל. אחר־כך שיחק ב„מכבי" דרום תל־אביב, ומשם עבר לסגל הקבוצה הבוגרת של „מכבי" תל־אביב. באותה תקופה אף הוזמן לסגל נבחרת הנוער. מאוחר יותר החליף קבוצות רבות, מ„מכבי" פתח־תקווה, דרך „הפועל" אור־יהודה ועד „הפועל" גבעת־שמואל.

נאשם באונס משה שבתאי (צילום: י.פ.פ.א)

השוטרת שלכדה החשוד במעשי האונס היתה אלופת ישראל בג'ודו לנערות

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

השוטרת שהגיעה לפגישה עם „האנס האתלטי" ברמת־אביב והביאה ללכידת החשוד במעשי האונס, משה שבתאי, היא איריס אפשטיין, בת 21, שזכתה חמש פעמים באליפויות ישראל בג'ודו לנערות.

השוטרת שהציבה את הפתיון הראשון לאנס ושאליה טלפן החשוד כדי לקבוע את הפגישה היא יעל חדד, בת 26, סטודנטית למשפטים בשנה השנייה באוניברסיטת תל־אביב.

יעל חדד שירתה בצה"ל כסכנאית מטוסים, וכיום היא עובדת כמרכזנית במרכז הדיווח של משטרת מחוז תל־אביב. היא גוייסה למבצע ללכידת האנס, ותלתה במקומות שונים ברמת־אביב מודעה שבה היא מבקשת עבודה כשמרטפית או במתן שיעורי־עזר לילדים. החשוד באונס טלפן אליה, והיא קבעה אתו פגישה בשעות הערב, בחצר בית־הספר „אליאנס". לפגישה הגיעה איריס אפשטיין כשהיא נושאת על גופה מכשיר הקלטה.

„אמרו לי שרוצים שאהיה פתיון, והיה לי זמן לחשוב על כך," סיפרה אתמול איריס. היא אמרה כי תחילה פחדה, אך הידיעה שבשטח אורבים בלשים הרגיעה אותה.

בהיותה בת 13 תקף את איריס בחור בחוף בת־ים והיא הצליחה לגבור עליו בתרגילי ג'ודו. איריס, ששירתה בצה"ל במסגרת חיב"ה התגייסה למשטרה לפני זמן קצר והצטרפה למחלק הבילוש המשימתי.

שתי השוטרות שלכדו את החשוד במעשי האונס: איריס אפשטיין (משמאל) ויעל חדד (צילום: י.פ.פ.א.)

בלאס עושה ככל יכולתו להטות עדים קבע השופט ועצרו עד תום ההליכים

(ע). – מעצרו של איש העסקים דוד בלאס הוארך אתמול עד תום ההליכים נגדו בפקודת בית־המשפט המחוזי בתל־אביב.

את שותפו, צבי אהרוני, ציווה בית־המשפט לשחרר בערבות של 100,000 ש"ח, אך שחרורו עוכב ל־48 שעות, כדי לתת לתביעה שהות להגיש ערעור על ההחלטה.

בהחלטתו הארוכה עמד השופט אבן־ארי על כמה נקודות חשובות בתיק זה. בתגובה לטענתו של בלאס מיום מעצרו הראשון, כי הסכסוך בינו לבין התקל"ם הוא למעשה סכסוך אזרחי, כתב השופט אבן ארי: „הטענה כאילו הסכסוך הוא אזרחי במהותו נדחית. כל סכסוך פלילי, כמו פריצה וגניבה – יש בו יסוד אזרחי, דהיינו, אותו המבקש בחזרה את כספו. העובדה שאין בתיק זה מתלונן אינה רלוואנטית להליך הפלילי".

עוד כתב השופט אבן־ארי, שכל העובדות מצביעות על כך, שבלאס עושה ככל יכולתו כדי להשפיע על עדים וקיים חשש סביר לשיבוש הליכי משפט, אם ישוחרר. בלאס טען כי ברשותו 1,000 קלטות מוסתרות, שעליהן מוקלט כל החומר הנוגע לפרשה. הוא טען, כי יוכל להעלימן בכל עת, כפי שהעלים מכונת כתיבה שהיתה במשרדו. עם תום חקירתו אמר בלאס לתנ"צ גונן: „אינני מאשים אנשים הבורחים מן הארץ". לפיכך הובע חשש כי יימלט אם ישוחרר.

„קיים חשש סביר וממשי, כי בלאס ינסה להטות עדים, לשבש הליכי משפט ולברוח לחו"ל" כתב השופט אבן־ארי בהחלטתו.

סניגורו של בלאס, עו"ד אורי סלונים, התפטר, ובמקומו ימונה ככל הנראה עו"ד יעקב וינרוט.

נאשם במירמה דוד בלאס (צילום: י.פ.פ.א.)

גור זימן ראשי ישובי העימות בצפון להצגת ההיערכות הרפואית באיזור

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

שר הבריאות מרדכי גור הזמין לזמן כבר הבוקר את ראשי ישובי קו העימות בצפון כדי להציג בפניהם את הפעולות שעשה משרדו להשלמת ההיערכות הרפואית בצפון ולהזים בכך את טענותיהם בדבר אי־מילוי ההחלטות וההבטחות בתחום הרפואה.

בישיבת הנהלת משרד הבריאות אתמול בבוקר מסר מנכ"ל המשרד, פרופסור דן מיכאלי, דו"ח מפורט על מה שנעשה עד כה בישובי הצפון.

מתברר, כי לא מזמן הועבר סכום של 7,000 ש"ח מכספי עזבון המדינה למושבה מטולה לחידוש ציוד רפואי. מערך כוח־האדם הרפואי בצפון תוגבר: לחדר־המיון בקריית שמונה נוספו שני רופאים, לבית־החולים בצפת נוספו שישה רופאים ו־11 אנשי מינהל ומשק ולבית החולים בנהריה נוספו שבע אחיות ושבעה עובדי משק. השר גור הבטיח, כי בעוד חודש יגיע כירורג בכיר לחדר־המיון בקריית־שמונה וישמש כמנהל המקום.

בתגובה אמר מרכז פורום ראשי הרשויות בצפון, יוסי גולדברג ממטולה, כי בסך הכל קיבלה מטולה 2,200 ש"ח לחידוש ציוד למרפאת שיניים. הוא טען, כי מערכת הרפואה צריכה לטפל בבעיות של ישובי הצפון באופן מיידי ולא להמתין עד לזעקת התושבים. לדבריו, אי אפשר להמתין אפילו יום אחד לכירורג בחדר־המיון בקריית־שמונה.

נסגרה מחלקה בצפת

מחלקה פנימית ב' בבית־החולים הממשלתי בצפת נסגרה השבוע בשל יציאתם לפנסיה של מנהל המחלקה פרופ' אברמזון וסגנו.

השניים עזבו את עבודתם בבית החולים לפני שיצא מכרז ולפני שנמצאו להם מחליפים מתאימים.

כתוצאה מסגירת המחלקה נמסרו מיטותיה באופן זמני למחלקת הריאות ולמחלקה הקארדיולוגית. ארבעת רופאי מחלקה פנימית ב', כולם מתמחים, הועברו למחלקה פנימית א'.

רופאי ביה"ח בנהריה סגרו את מרפאות החוץ בגלל המצוקה

מאת יצחק מרידור, סופר „דבר"

רופאי בית־החולים הממשלתי בנהריה סגרו אתמול בבוקר את מרפאות־החוץ במחאה על כך שמשרד הבריאות אינו מקציב לו את הכספים הדרושים לתפקודו. רופא תורן שהיה במרפאות הפנה את המקרים הדחופים לחדר־המיון, והחולים האחרים, בהם כאלה שהגיעו מרחוק – נשלחו לבתיהם.

הנהלת משרד הבריאות תשגר בימים הקרובים ועדה בודקת אל בית־החולים בנהריה, כדי לבדוק מה הפער שבין האמצעים העומדים לרשות בית־החולים לבין היקף הפעילות שלו, המתחייב מכך שהוא בית החולים היחיד בכל הגליל המערבי.

נודע, כי המשבר הכספי בבית־החולים בנהריה גרם לא רק למחסור בתרופות ובציוד רפואי, אלא גם למחסור במזון ואפילו בסדינים ובתכשירי ניקוי.

שמונה דיירים נפגעו בדליקה שפרצה בבניין במגדל־העמק

מאת יצחק מרידור, סופר „דבר"

שמונה אנשים נפגעו אתמול מעשן בדליקה שפרצה בבית בן ארבע קומות במגדל־העמק. הם קיבלו טיפול מאנשי מד"א, ושישה מהם הועברו לבית־חולים, אך מצבם אינו מעורר דאגה.

הדליקה פרצה אתמול אחר הצהריים במקלט של בית הדירות, ורבים מהדיירים נלכדו בדירותיהם, משום שחדר המדרגות התמלא עשן שחור וסמיך. האש אחזה בחפצים ישנים שאוחסנו על־ידי הדיירים במקלט, וגלי עשן כבדים מילאו את הבניין.

כבאי עפולה ואנשי מגן־דוד־אדום הוזעקו למקום. הכבאים, שנעזרו בסולמות גבוהים, הצליחו לחלץ מתוך הבניין את הדיירים הלכודים.

מערך ממוחשב לתגמולי מילואים לעצמאיים

מאת אהרן גבע, סופר „דבר"

המוסד לביטוח לאומי החליט כי בשנת הכספים 1986/87 יוקם מערך חדש ממוחשב לתשלום תגמולי מילואים למבוטחים לא שכירים. המערך יוקם בשיתוף עם צה"ל ויבוסס על תשלום אוטומטי של תגמולי מילואים לעצמאיים ללא צורך בהגשת תביעות מצידם וזאת בהסתמך על נתוני תקופות השירות במילואים המצויות בידי צה"ל.

המערך הממוכן יחשב את תגמולי המילואים המגיעים למבוטחים על פי נתוני ההכנסות המצויים בידי המוסד תוך קיזוז אוטומטי של החובות בדמי ביטוח. היתרות לתשלום יישלחו למבוטחים בהמחאות או בזיכוי ישיר של חשבונות הבנקים.

לצורך הקמת המערכת החדשה יזום המוסד לביטוח לאומי בדיקות מעמיקות באשר לאמינות הנתונים שבידי צה"ל.

הצעה להקים רשת אירועי תרבות ובידור בכל בתה"ח

מאת דנקה הרניש, סופרת „דבר"

שר הבריאות מרדכי גור שוקל אפשרות להנהיג אירועי אמנות, תרבות ובידור בכל בתי־החולים בארץ, כולל בתי־החולים הגריאטריים.

ההצעה הועלתה לפני השר על־ידי יו"ר המחלקה לתרבות ואמנות במפלגת העבודה, בקי פריישטאט. היא הביאה לפניו תוכנית להקים רשת פעילה של אירועי אמנות, תרבות ובידור, שתפעל בבתי־החולים, כנהוג במדינות כשוודיה, צרפת ואיטליה. לדבריה, עשויים אירועי התרבות להקל על המצוקה הנפשית של החולים, ובעיקר של חולים עזובים בבתי־חולים גריאטריים.

פעילות הרשת תמומן במשותף על־ידי „אמנות לעם", מפעל־הפיס והמרכז לתרבות של ההסתדרות – אמרה בקי פריישטאט לסופרת „דבר".

קיסר: בהסכמים החדשים ישופר שכר הסטודנטים

יותר מ־20,000 סטודנטים, הלומדים השנה במוסדות להשכלה גבוהה, עובדים לקיומם בשכר של 1.6 ש"ח לשעה, וזה שכר מביש ומחפיר במדינה מתוקנת – התריעו ראשי התאחדות הסטודנטים בפגישה שקיימו אתמול עם מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר.

בפגישה השתתפו גם יו"ר האגף לצעירים וסטודנטים בהסתדרות יעקב שי, מנהל המחלקה לצעירים אבי יחזקאל ומנהל המחלקה לסטודנטים דורון ספיר.

קיסר הבטיח לראשי הסטודנטים, כי עם פתיחת המו"מ על הסכמי השכר החדשים בימים הקרובים, תוקדש תשומת־לב מיוחדת לשיפור שכר העבודה של הסטודנטים וכי ההסתדרות תסייע להתאחדויות הסטודנטים בכל הכרוך במאבק מקצועי לשיפור השכר של סטודנטים עובדים.

ראשי הסטודנטים הודיעו לקיסר שהם שוקלים שביתה בגלל שכר עבודה מחפיר.

תועבה – עניין של השקפה קבע השופט ועצר האברך

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

שופט בית־משפט השלום בתל־אביב אמר אתמול בהחלטתו לעצור את משה גוטוירן, בן 24 מבני־ברק, כי תמונות תועבה הן עניין של השקפה. „אני מכיר אנשים שגילוי פרט כלשהו מגוף האשה, אפילו מצח, מהווה אצלם דבר תועבה, ואם ניתן לכל אדם או קבוצה להחליט לפי השקפתם מהו דבר תועבה, אני סבור שנגיע לתוצאות לא רצויות," ציין השופט בהחלטתו.

משה גוטוירן נעצר לאחר שב־17 במאי ריסס בצבע תחנת אוטובוס ברחוב ז'בוטינסקי בבני־ברק. במודעה שהיתה תלויה בתחנה נראתה צעירה בבגדים.

השופט עצר את הצעיר החרדי לחמישה ימים

סניגורו של החשוד מכחיש בשמו כל קשר למעשה המיוחס לו.

300,000 דולר תנסה נעמ"ת לגייס במגבית למוסדותיה

(ע) – מגבית נעמ"ת תיפתח בימים הקרובים במטרה לגייס 300,000 דולר לצרכי 22,000 הילדים במעונות־היום, ב־20 בתי־הספר המקצועיים ובשלושת כפרי הנוער של נעמ"ת. זאת מסרה אתמול מזכירת נעמ"ת מאשה לובלסקי במסיבת עתונאים ב„בית סוקולוב" בתל־אביב.

יו"ר המגבית לאה רבין אמרה כי הכסף מיועד לדברים חשובים, הסובלים עתה מקיצוצי הסירותים הממלכתיים. יש שכבות הזקוקות לטיפוח והמגבית נועדה לענות על צרכים אלה.

מאשה לובלסקי הוסיפה, כי לקראת 1 בספטמבר ייפתח בבית־הספר החקלאי „כנות" שליד אשדוד מקום־הכשרה לבנות שסיימו את שירותן הצבאי אך לא השלימו את לימודיהן לתעודת בגרות. לפרוייקט זה שותפים משרדי הבטחון, והוא מיועד לבוגרות י"א־י"ב אשר נשרו ממסגרת הלימודים. הלימודים ב„כנות" יהיו בתנאי פנימיה במסלולים של שנה או שנתיים.

נאווי עשוי להמשיך לכהן כראש עיריית באר־שבע

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר"

אליהו נאווי, שנבחר באחרונה לראש המערכת השיפוטית בהסתדרות, עשוי להמשיך לכהן במקביל גם כראש עיריית באר־שבע – כך אמרו מקורביו של נאווי לסופר „דבר".

דובר העירייה אופיר שוהם אישר עובדה זו וציין, כי ככל שעובר הזמן נראה כי אפשרות זו יותר ריאלית.

לפי שעה מוזכרים שמותיהם של שלושה אישים כמועמדים לכהונה במקום נאווי: הח"כ לשעבר אורי סבאג, מזכיר מועצת פועלי באר־שבע ויו"ר סניף מפלגת העבודה בעיר, בן ציון כרמל, ומ"מ ראש העירייה משה זילברמן.

את תגובתו של אליהו נאווי לא ניתן היה להשיג אתמול.

היום יתקיים באולם מועצת עיריית באר־שבע כינוס היסוד של מועצת נבחרי הנגב בראשות אליהו נאווי.

המוזיאון יציב כתובת הסבר לקאריקטורה שציירו ילדים

מאת יקיר צור, סופר „דבר" בירושלים

ציור של ילדים, המציג בסגנון קריקטוריסטי את העימות בין חרדים לחילוניים במדינה, מעורר סערה בקרב חוגים דתיים. בציור, המוצג בתערוכת עבודות תלמידים באגף הנוער של מוזיאון־ישראל בירושלים, נראה גבר חרדי בשעת הפגנה אוחז אקדח בידו ואומר: „לעזאזל, נגמרו לי כל הכדורים".

הציור נעשה בידי תלמידי כיתות ה'־ו' במסגרת סדנה שנושאה היה ציור קומיקס. התלמידים התבקשו להעלות נושאים מחיי היומיום ולהציגם על דרך ההגזמה כמקובל בסגנון ציור זה. סיפור הציור התפרסם בצורה בולטת בעיתונות הדתית, והעתון „הצופה" אף הקדיש לו אתמול מקום מרכזי בעמודו הראשון, תחת הכותרת „ציור הסתה אנטי דתי במוזיאון ישראל".

בישיבת המועצה להגנה משפטית על ערכי היהדות, שהתקיימה לפני כשבוע בביתו של נשיא המועצה, שופט בית־המשפט העליון בדימוס ד"ר יצחק קיסטר, הועלה העניין, והמועצה ביקרה על היועץ המשפטי לממשלה על שהוא נמנע בעקביות מהגשת תביעות כנגד גופים תקשורתיים ואחרים בגין התבטאויות של הסתה נגד הציבור הדתי.

אחרי כמה פניות ותלונות שהגיעו אליה החליטה הנהלת מוזיאון־ישראל, כי אין מקום להוריד את הציור וכי יש לראותו בהקשרו הנכון, כעבודה של ילדים, המבטאת את תפישתם לגבי הנעשה במדינה. עם זאת החליטה ההנהלה להציב ליד הציור כתובת ובה נאמר: „תראו לאן הגענו ביחסי דתיים־חילוניים ובפוליטיקה".

160 עובדי „אופ־אר" באופקים יערכו היום שביתת־שבת בר"ג

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר"

160 עובדי מפעל „אופ־אר" לייצור חוטי טקסטיל באופקים, השובתים זה היום השלישי במחאה על שעדיין לא שולמה להם משכורת אפריל, מחריפים את מאבקם ויערכו היום שביתת־שבת מול משרדי הנהלת המפעל ברמת־גן.

„אופ־אר" נקלע באחרונה לקשיי נזילות ובהמלצת משרד התעשייה והמסחר הוחלט לאשר לו מלווה של כ־700,000 דולאר מקרן הסיוע למפעלים.

מזכיר מועצת פועלי אופקים סעדיה אילוז הטיל אתמול את האחריות למצב שנוצר במפעל על ההנהלה. „על־פי הנתונים שבידי", אמר, „הממשלה וגם ההסתדרות עשו את הכל כדי להעביר את המלווה למפעל, אך ההנהלה לא עשתה מספיק מאמצים כדי להעביר את הערבויות המתאימות למשרד האוצר".

חשש לחיי חולים בשל העיכוב בהקמת המרכז להשתלות כבד

מאת אריאלה ראובני, סופרת „דבר"

קבוצת חולים במחלות כבד, המועמדים להשתלות כבד, חולים [illegible] השתלות בחו"ל ושזקוקים להמשך הטיפול בארץ חוששים, כי העיכוב בהקמת מרכז להשתלות כבד בישראל עלול לסכן את בריאותם ובמקרים חמורים אף את חייהם, והביעו לפנות בעניין זה אל שר הבריאות.

בינתיים הפסיקו הרופאים בארץ להמליץ לחולי כבד לנסוע להשתלות בחו"ל. חולים שעברו ניתוחי השתלה בחו"ל ושנזקקים לתרופות, לטיפול ולייעוץ רפואי, פונים אל בתי־החולים שבאיזור מגוריהם, אך לא לכולם יש, לדבריהם, המידע המתאים לכך.

רופא בכיר בבית־החולים „רמב"ם" אמר לסופרת „דבר", כי [illegible] להקמת מרכז להשתלות כבד בארץ עלולה לגרום לכך שרופאים ישראליים, אשר התמחו באחרונה בהשתלות כבד בחו"ל, ייענו להצעות קוסמות של בתי־חולים בחו"ל ויעזבו את הארץ.

עמותת פרדסנים תובעת לבטל המונופול של מועצת ההדרים

מאת דוד מושיוב, סופר „דבר" לענייני חקלאות

עמותת מגדלי פרי־הדר, שהוקמה באחרונה בישראל, תובעת לבטל את המונופול השיווקי של מועצת ההדרים ולאפשר לכל פרדסן לשווק תוצרתו על פי שיקוליו.

לדברי נפתלי מאור, מראשי הקבוצה, הגיש ח"כ מאיר שיטרית לנשיאות הכנסת הצעת־חוק פרטית לביטול חוק מועצת ההדרים הקיים. חוק זה אוסר על הפרדסנים למכור את תוצרתם שלא באמצעות מועצת ההדרים, אך אינו קובע מחיר מינימום שעל המועצה לשלם לפרדסנים תמורת יבוליהם.

200 הפרדסנים המאורגנים בעמותה רוצים, כי ייקבע בחוק, שעל המשווק יהיה למסור את כספי הפדיון ישירות להקלאי ולא לספק השירותים.

מארגני העמותה טוענים, כי בשנים האחרונות ירדה מאד רווחיות הפרדסנים, פרדסים נעקרו וייצוא ההדרים מישראל צומצם.

מועצת ההדרים טוענת כי במצב הנוכחי אין לפגוע במבנה הריכוזי של המועצה, אחרת ייפגע יצוא ההדרים. לטענת המועצה, הפרדסים רווחיים זה שנתיים, אף כי שערי החליפין של המטבעות האירופיים לעומת הדולאר עדיין מפגרים לעומת שנת 1980.

כבאי חיפה שוב בעיצומים

(ע). – כבאי חיפה פתחו אתמול בעיצומים, והם מפעילים את תחנות הכיבוי ברחבי העיר על פי מתכונת שבת, במחאה על פיגור ההידברות בינם לבין הנהלת האיגוד בעניין תשלום שכר ותוספה על עבודה בשבת.

הטור השבועי

דיון על פנסיה תקציבית

ביום 19 במאי 1986 קיימת המזכירות הפעילה דיון עקרוני במצבם של הגימלאים בפנסיה תקציבית. המשתתפים בדיון ציינו את השחיקה שחלה בפנסיה התקציבית והועלו הצעות לתיקון המצב. אחדים דרשו לעבור לחישוב הפנסיה לפי המדד המלא המקובל בפנסיה מצטברת ותשלום חד פעמי על השחיקה בתקופה האחרונה.

הוטל על האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות הגימלאים להכין הצעות אופרטיביות לשיפור הפנסיה התקציבית. ההצעות תובאנה לדיון וההחלטה במוסדות הסתדרות הגימלאים עם סיכום הדיונים יוגשו ההצעות למוסדות ההסתדרות הנוגעים בדבר. השתתפו בדיון: החרית, סתת, לאה גיחון, רבינוביץ, מגלו, אטלס, פרס, סלמור, סמולר ומשה ברעם.

פדיון מלווה של"ג לגימלאים

יו"ר הסתדרות הגימלאים א. אברהמוביץ פנה במכתב אל מר י. בראון הממונה על הכנסות המדינה בבקשה שיודיע ויפרסם בהקדם מתי יחול התשלום של מלווה של"ג לאלה שהגיעו לגיל 65 שנה החל מינואר 1986. בהתאם להבטחות קודמות בתק נאמר שהפדיון של מלווה שלג יהיה מידי לאזרחים שעברו את גיל 65.

סיור במוסדות „משען"

חברי המרכז, היו"ר א. אברהמוביץ, יו"ר אגף הרווחה מ. סמולר, מנהל אגף הארגון א. סריג, ועוד מספר חברי מזכירות ערכו סיור בבית אבות אפעל ובית החולים הסיעודי ברעננה. נתקבלו בסבר פנים והודרכו ע"י החברות אסתר יקוביץ ורבקה יעקובי. יש במפגשים אלה תרומה להעמקת שיתוף הפעולה בין הסתדרות הגימלאים, הנהלת משען והנהלות המוסדות השונים והתושבים.

חדרה

1300 משפחות גימלאים נהנו מההנחה של 33% במסי ארנונה שהוענקה לשנת התקציב 86/87 למשלמים שנה מראש. הגביה בוצעה ע"י מתנדבים ממועדון מועצת הפועלים.

הועדה לטיפול אישי ליד סניף הגימלאים פתחה במפעל אספקת ארוחות צהרים (כשרות למהדרין), לגימלאים ובמיוחד לערירים/ות. באמצעות „מילוא" שגם סיפקה מקרר. המכירה ע"י מתנדבים.

בארגון גימלאי העיריות והמועצות המקומיות

המזכירות הארצית בראשותה של הח' לאה גיחון בישיבתה מיום 12 במאי ש.ז. דנה בהוראת האוצר לא להחזיר למקבלי פנסיה תקציבית מס הכנסה שנוכה מקיצבת, הזיקנה בחודשים יולי־אוגוסט וספטמבר 1985. הוחלט: 1. להביע מחאה נמרצת על הפגיעה בגימלאים. המזכירות רואה בהוראה הפרת אימון, מאחר והממשלה הכירה, שאין להשתמש במערכת השכר בצווים אלה. 2. מזכירות הארגון פונה למזכ"ל ההסתדרות ולחברי הכנסת מכל הסיעות לפעול לביטול הוראה האוצר ולגרום לכך שסכומי מס הכנסה שנגבו מקיצבאות הביטוח הלאומי של הגימלאים התקציביים בחודשים יולי, אוגוסט וספטמבר 1985 יוחזרו להם בהקדם.

הועדה הכלכלית מודיעה על הנחות לגימלאים בבית ליסין. מנוי שנתי 55 ש"ח במקום 75 ש"ח, וכך הנחה על כרטיס בודד. יש להציג כרטיס גימלאי.

גימלאי „נשר" חיפה – חגגו את יום העצמאות במשך מסאר בבית המהנדס. ברכו יו"ר מחוז חיפה הח' יוסף בלושטיין, יו"ר גימלאי „נשר" י. פלג, ראש מועצת „נשר" תל־חנן מר ריינישׁ, מנהל מפעל „נשר" מר פאר, מזכיר ועד הפועלים ש. בלילה, יו"ר המהנדסים ש. גובר, מזכירת הפקידים צבית. חולק שי לעשרה חברים שהגיעו לגיל גבורות. ברך המנהל כח אדם מר רפפורט את הערב הינחה גימלאי צעיר הח' מורגנלנדר.

הועד הפועל של ההסתדרות
האגף לארגון ומועצות פועלים
הועדה להגנת הדייר

מועצת פועלי ירושלים
הארגון הארצי להגנת הדייר

ישיבה חגיגית

ישיבה חגיגית של הנהלת הארגון ופעילים

תתקיים בירושלים ביום רביעי ה־21.5.86 בשעה 18.00
במועצת פועלי ירושלים, רח' שטראוס 17.

בהשתתפות החברים:

גדעון בן־ישראל – חבר הועדה המרכזת ויו"ר האגף לארגון ומועצות הפועלים.
ניסן הרפז – חבר הועדה המרכזת ומזכיר מועצת פועלי ירושלים.
אברהם כחילה – מ"מ וסגן ראש עיריית ירושלים.
דוד כהן – יו"ר הועדה להגנת הדייר בועד הפועל.
לטיף חי – יו"ר הארצי לארגון הגנת הדייר.
מאיר זקן – חבר מזכירות מועצת פועלי ירושלים.

לחברנו **ראובן אבל**

השתתפותנו באבלך הכבד
במות
אחיך ז"ל

בית סולל בונה

הננו מודיעים בצער רב על פטירתו בשיבה טובה של בעלי ואבי משפחתנו היקר

טוביה כבירי

מותיקי חולון ובוניה – וההגנה

הלויה תתקיים היום, יום שלישי י"א אייר תשמ"ו 20.5.86 בשעה 3.00 אחה"צ בבית העלמין הדרום בגבול חולון בת־ים. אוטובוס יצא מבית המנוח רח' בר־יהודה 11 חולון בשעה 2.30 אחה"צ.

המתאבלים: אשתו: יפה
בנו וכלתו: עובד ותמר כבירי וב"ב
בתו וחתנו: ניצה ודן בויטנר וב"ב
אחותו: חיה קליין ומשפחתה
אחיו: ישראל כבירי ומשפחתו

דבר היום
עוד מפלגה

עם ועידת־היסוד שלו יצא המרכז הליבראלי לדרכו הפוליטית. קמה מפלגה חדשה בישראל המצטרפת ל־16 (כן, שש עשרה) מפלגות הקיימות בישראל ומיוצגות בכנסת כסיעות עצמאיות. רק ימים יגידו אם המפלגה החדשה תצליח לצבור תמיכה אלקטוראלית, ואם תצדיק בדיעבד את קימה.

טבעי הוא כי בייסודה של מפלגת מרכז חדשה הכל ייזכרו בד"ש, עלייתה ונפילתה. התנאים שאיפשרו לד"ש את הצלחתה המסחררת שלה בקלפי ב־1977, אינם קיימים עתה. אולם לקח שקיעתה והתפוררותה בעינו עומד: היה זה האופורטוניזם הפוליטי שהרס את גדולה. יש לקוות כי הדוגמה המרתיעה תעמוד לעיני מייסדיו של המרכז הליבראלי – שעיקר מרחב המחיה הפוליטי שלו הוא אצל בוחרים מאוכזבים מהליבראלים שנטמעו בליכוד.

אכן, מייסדי המפלגה החדשה הם פורשים מהמפלגה הליבראלית וספק אם יהיה לה קיום מבלי ליצור מערך כחות עם מפלגות מרכז קיימות, בין אם במיזוג ובין אם בצורת התחברות אחרת. בעיקר מדובר כאן ב"שינוי" ובל"ע, אם כי בוודאי עומדים בתור גם "טרמפיסטים" שלא יוסיפו לה כוח – כפי שהוכח כבר אמש.

מן המצע שנדון בוועידת היסוד ניתן ללמוד כי כבר בתחילת דרכה נאלצת המפלגה החדשה, הקטנה, לגשר על פני ניגודי עמדות בעניינים מרכזיים. מדיניות חוץ ובטחון מנוסחת בפרק קצר וכללי, בשעה שהפרק הכלכלי־חברתי מפורט פירוט רב ובאריכות יתירה. הזהירות ה"יוניצית" באה לביטוי גם בנאומים של ראשי המפלגה החדשה, ואולי היא מבשרת לא רק רצון לגשר על פני חילוקי דעות פנימיים אלא גם להשאיר אופציות פתוחות לעתיד. אם הנחה זו נכונה, הרי פירוש הדבר שהמפלגה החדשה רחוקה מלהיות חדשה בגישתה.

עם זאת יש לציין כי האישים העומדים בראש המפלגה החדשה נקטו צעד אמיץ בפרישתם מן המסגרת הבטוחה, בהסיקם את המסקנות מבגידתה של אותה מסגרת בעקרונותיה. שלושה מהם עמדו יפה במבחנים אלקטוראליים אישיים, שניים מהם פרשו מרצונם ממשרות בכירות, וצירוף זה מקנה להם אשראי של אמינות. אך השיבוש בעת נעילת הוועידה מלמד כי בביתם פנימה זכות זו איננה עומדת להם. עוד בחיתוליה תקפו את המפלגה החדשה מחלות זיקנה פוליטיות.

הנפש החצויה של הדמוקרט

מאת אשר מניב

עלי להודות, שאני סובל מנפש חצויה.

הנה, מצד אחד, אני בדעה נחרצת, שמנהלי הבנקים היו צריכים להתפטר מיד אחרי פרסום דו"ח בייסקי (או, בעצם, עוד לפני כן, מיד אחרי שהתפוצצה פרשת ויסות המניות), כדי לא להשאיר שום ספק לגבי עקרון האחריות של בעלי השררה על מעשיהם. בשום אופן, אין להשלים עם מצב, שאנשים המרכזים בידיהם עוצמה כלכלית ופוליטית כה רבה יהיו מחוסנים בפני עונש, לא רק במקרה של עבירה על החוק, אלא בעיקר בגלל הנזק הנורא שגרמו לציבור ולמשק הישראלי. בוודאי שאין כל מקום לאותו פסטיבל התקפות על ועדת בייסקי מפי הנפגעים ממנה, שאנו עדים לו עכשיו.

אבל, מצד שני, אין אני מוכן לקבל את התורה – המשונה מנקודת מבט דמוקרטית – שמסקנות ועדות חקירה הן קדושות, שאין לערער עליהן. אם נקבע זאת כנורמה מחייבת לעתיד, עלולים אנו עוד להצטער עליה. ואכן, רבים מהמטיפים הגדולים היום לאופי המחייב של מסקנות ועדת החקירה היו בעבר דווקא בין המתקיפים ועדה כזאת בשצף־קצף (ועדת אגרנט – ולדעתי, בצדק). תפקידן של ועדות חקירה הוא לחקור עדים, לברוק עובדות, להציע הצעות, להמליץ המלצות. תפקידה של הממשלה – למשול. אין זה תפקידה של ועדת חקירה לבוא במקום הממשלה הנבחרת והאחראית בפני העם. כמובן, ממשלות עלולות להיכשל (כמו במקרה של השארת אריק שרון בממשלה אחרי מסקנות ועדת כהן). זהו מחיר הדמוקרטיה. ובכל־זאת, דמוקרטיה עדיפה על שלטון "מומחים" ניטראליים־כביכול, אך בלתי־נבחרים.

•

דוגמה שניה: מצד אחד, הצעותיו של מ"מ ראש הממשלה, יצחק שמיר, לקצץ בסמכויות היועץ המשפטי של הממשלה, מעוררות התקוממות כמעט אינסטינקטיבית. הן נראות רק כעוד שלב במתקפה הכללית של הימין על הכלים המבטיחים את קיום הדמוקרטיה. היועצים המשפטיים שימשו בדרך כלל מבצר של שמירה על זכויות האדם, וחומת־מגן בפני החלטות שרירותיות של הפוליטיקאים, ערובה לשלטון החוק, שהכל, גם השליטים ובעלי ההשפעה השלטונית, כפופים לו. בוודאי, שיש לשמור מכל משמר על עצמאותו של היועץ המשפטי ועל אי־תלותו במוסדות הפוליטיים.

אבל, מצד שני, יש צדק מסויים בדברי מר שמיר מבחינה עקרונית (גם אם לא נעים להודות בכך): ריכוז עצום כזה של סמכויות בידי אדם אחד הוא מעשה בלתי־דמוקרטי – במיוחד כאשר זו גם עוצמה פוליטית, והיא מרוכזת בידי אדם שאין לו אחריות פוליטית בפני הציבור. דווקא למען עצמאותו של היועץ המשפטי, אין כל הגיון בהשתתפותו הקבועה בישיבות הממשלה; ועוד פחות בנהג, שהשתרש מאד אצלנו, להעביר אליו כל החלטה בלתי־נוחה, שהפוליטיקאים, המפחדים מבוחריהם, אינם רוצים להתמודד איתה והם מעדיפים להסתתר מאחורי גבו של המשפטן "הנייטראלי". דמוקרטיה, פרושה פיזור העוצמה – ולא המרת ההכרעה הפוליטית של הנבחרים על־ידי הכרעות של בעלי תפקידים ממונים (ולו גם בעלי סמכות משפטית מעולים ביותר).

•

דוגמה שלישית: מצד אחד, אוכל להתייחס באהדה לטענתו של נשיא בית־המשפט העליון, שמגר, שדרושה חוקה לישראל. המציאות הפוליטית בישראל הוכיחה שוב ושוב, שקיים איום מתמיד על זכויות האדם, שיש סכנה של עריצות הרוב, שאין בלמים מספיקים על כוחו של השלטון, ובהחלט, אין זה בריא, שהכנסת יכולה לעשות כל שעולה על דעתה, לא פעם לפי נחות פוליטית חולפת.

אבל, מצד שני, (ובניגוד למקובל בקרב חברי "המתקדמים") אין אני נמנה עם החסידים השוטים של חוקה כתובה ונוקשה. חוקה (כמו כל חוק) משקפת תמיד רק את העמדות החברתיות של אתמול, ולכן היא ביסודה כלי שמרני. ועל כל פנים, אין

לפי השמאל / חדגי

"משהו קורה בזמן האחרון לסופרים בני דור הפלמ"ח. לא מזמן יצא לי להתווכח עם אהרן מגד שנתן גם בריתות לשמאל. כעת בא היום גורי שספק אם הייתי משייך אותו לשמאל אך הוא נמנה עם תנועת העבודה".
(מארק גפן, "על המשמר" 9.5.86)

שום דבר חדש אינו "קורה בזמן האחרון לסופרים בני דור הפלמ"ח". המושג הזה "דור הפלמ"ח" כבתובת ציבורית, כמכנה־משותף ספרותי־סגנוני־רוחני הוא פשוט עניין מופרך מעיקרו, וההצטרכות לכך בהקשר הפוליטי בשנת 1986 היא תופעה מצחיקה.

אינני מוצא את ידי ואת רגלי בערבוביה הזאת – "דור הפלמ"ח", "דור בארץ", "דור 48". מה הן הקבוצות שעלו על הבמה בעת ההיא ומי הם האנשים. אני זורק שמות: ס. יזהר, יגאל מוסינזון, משה שמיר, חנוך ברטוב, נתן שחם, דוד שחם, אהרן מגד, מתי מגד, יצחק אורן, יצחק שלו, אבא קובנר, שלמה ניצן, אלעזר גרנות, אלכסנדר ויונת סנד, ע. הלל, נתן יונתן, אהרן אמיר, בנימין גלאי, עוזר רבין, שלמה טנאי, בנימין תמוז, עמוס קינן, מירד שיף, דן בן־אמוץ, יהודית הנדל, נסים אלוני, שולמית הראבן, זרובבל גלעד, יורם קניוק, עמליה כהנא־כרמון, יהודה עמיחי...

ערבוביה שרירותית, ללא ספק. וודאי שכחתי עוד שמות יקרים. האם יזהר הוא דור הפלמ"ח? דומה שלא. הוא החל לפרסם לפני כן ואולי שייך הוא לדור אחר. האם תמוז הוא דור הפלמ"ח? הוא שירת ביחידה זו אך ספק אם נכלל בחבורה האופיינית לכינוי הזה. גם קניוק ועמליה ועמיחי שירתו בפלמ"ח, עם הלוחמים, וחוויות יסוד ביצירתם אחוזות בהוויה זו, אך הם נחשבים בספרות לדור אחר. ישנם ברשימה ארוכה זו עוד כמה סופרים שהיו מבקשים אותי למחוק את שמם מהשתייכות זו: "דור בארץ", "דור 48". היו "הכנענים" ובית מדרשם, ויוצאי לח"י, שהיו באופוזיציה חריפה למה שמקובל "דור הפלמ"ח".

רוב הסופרים המשוייכים לפלמ"ח מעולם לא שירתו בו. מהם היו בצבא הבריטי, כמו חנוך ברטוב ואמיר גלבוע ז"ל, בנימין גלאי ועוד. ומאלה הנכללים בדורות אלה בשל "צבריותם", ישנם לא מעטים שהגיעו לכאן כנערים או כבוגרים.

אני אישית אינני מתנגד לעיסוק בספרות גם לפי חלוקה ל"דורות", אך זו חייבת להיעשות בהגינות מתבקשת ובדיוק וברגישות ובהבנת השונה שבדומה.

אם כך או כך, בין הנמנים אתמול והיום עם המכונה בפי מארק גפן "דור הפלמ"ח" אתה מוצא את כל גוני הקשת הפוליטית, מיונים עד ניצים, ואת מה ש... ואת מה ש... ואת מה שביניהם. כן, תבכות היא גם ההבדל הדק "הוואריאציות". לכן המושג הנ"ל "דור הפלמ"ח" הוא בעיניי, לפחות מבחינה ספרותית כהורה וכוזב לחלוטין מבחינה פוליטית. זהו ודאי מיפוי חסר שחר לגבי גילאי הזמנים ההם הממשיכים לכתוב גם היום. ולא הייתי נזקק להערות אלה אלמלא השתמש מארק גפן במינוח הזה לצורך התפלמסות, שיש בה מידה כלשהי של חמרה סלפנית.

★

אני קורא זה עשרות שנים את אהרן מגד, את הרומנים והמחזות והסיפורים הקצרים והפיליטונים והמאמרים והרשימות העתונאיות, ולא שמתי לב שמגד "נתן גם בריתות לשמאל". משהו צ'קיסטי וארכאי עולה באפי מול חלוקת הציונים הזאת. אני מסווג את מגד כאיש השמאל הישראלי בשל מאבקו למען צדק חברתי, נגד חברת הפער הנובורישית, למען מעמדו וכבודו של האדם העובד, נגד כפיה דתית, בעד סובלנות כלפי מאמיני הדתות האחרות, נגד לאומנות פראית, בעד קירוב לבבות בין יהודים וערבים בארץ וסביבתה, בעד פתרון פשרה לסכסוך. נגד שלטון עם בעם. הוא גם נקט עמדה ביקורתית חריפה נגד מלחמת לבנון וכו'.

אם כך, מתי והיכן "נתן מגד גם בריתות לשמאל"? אולי משום ששם נפשו בכפו והעז לומר כמה דברים נכונים ואמיצים על כמה ביטויים מחליאים בספרות ובתיאטרון, והגיב תגובה רגישה על תופעות הביזוי העצמי והשנאה העצמית, שהיו כאן כמעט לאופנה שלטת. הוא, מגד, בעוונותיו לא ראה בכך לא חשבון־נפש אכזרי וחושפני, "ברנרי", אלא גילויים של טקסיות סאדו־מאזוכיסטית, מאגיירייזם שקרי, לא פעם, מהדורה ישראלית מעודכנת של נטיה יהודית ויינינגרית.

עניין קשה. אנו מצויים למעשה "במרחב האיום של הטעות". זה קורה תמיד כאשר מדובר בעניני רוח, בספרות, באמנות, בתיאטרון. קל יותר להתווכח בתחום הפוליטי, בתפיסות, בדרכי פעולה, בפתרונות אפשריים לסכסוך הארסי והמתמשך כל־כך בין ערב לישראל. מי שמתקומם, למשל, על הצירוף "יודו־נאצים" אינו בהכרח אויב לשמאל.

ראיתי בטלוויזיה את א.ב. יהושע זועק בבית הגפן בחיפה נגד היעדר ה"סימטריה", נגד שתיקת רוב הסופרים הערביים אל מול זוועת הטרור כנגד הגיוס הכללי אצלנו "למען הדמוקרטיה ונגד הגזענות". הוא לא התרחק בכך מהשמאל. אולי, להיפך, הרחיב את גבולו בישראל. והוא הרי כשר למהדרין מימי "מול היערות" והוא בעד "פלשתין לצד ישראל". אך התפרצותו הנכונה בערב ההוא, בשל השתיקה על מעללי אש"ף הפאשיסטי, כבר צירפה את שמו לרשימה־השחורה המתארכת והולכת... גם עמוס עוז, שאין רבב בשמאליותו מאז "שיח לוחמים", חטף באבי אביו משום שהעז לומר דברים שלא היו רחוקים מדברי מגד. ראו אותו כ"רוויזיוניסט המעמיד פני שמאל".

★

בינואר 82' קראתי ב"חותם" המלצות מקטלוג "ארוס". בין השאר הוצעה לקוראים "בובת־אהבים מתנפחת" ושמה "ישראלה השלמה" מרגם, "חור שמח". לבאי מועצת הקיבוץ הארצי, שהתכנסה אז לדיון בשאלת "אנחנו והעם היהודי" הומלץ "חור שמח עם שימון של שמאלך וציבהלה". למעננו, מהפלמ"ח ומהקיבוץ המאוחד, הציע המחבר את החור ההוא משוח "בבושם המעודן של זעתר, אדמה וטיונדיביק".

ותמיד ההתחשבות הראויה וההבנה הסולחת כלפי מושגי ה"פרימיטיביזם" ו"הפולקלור" ו"הערכים המקודשים" ו"הדעות הקדומות" אצל שכנינו, ובוז גמור לרגישויות כאלה בקרב יהודים יוצאי ארצות־ערב.

★

לא מחלוקת פוליטית. אולי בכתיבתו זו מייצג אהרן מגד דווקא איזה שמאל מושרש ומסורתי בארץ שמפ"ם היתה חלק ממנו. אם מגד אינו שמאל היכן עובר הגבול? מארק גפן ממשיך לחלק ציונים, ואינו תופס כנראה כי מדובר כאן בתהליך הצטמקות הגובל בהתאבדות פוליטית.

מפ"ם. אני חושב על מפ"ם. גם אולי משום שכילדותי ובנעורי הייתי חבר השומר־הצעיר. תנועה כה חשובה, עתירת זכויות בחומר וברוח, "ביצירה ובבנין", בכפר ובספר ובחינוך ובתרבות; נלחמת כעת, כך אומרים, על מנדט או שניים ואולי שלושה במקרה הטוב, אם תלך לבדה לבחירות לכנסת.

אם אהרן מגד ודומיו אינם שמאל, מאין תגייס התנועה זו את קולותיה? אשר לי, הנזכר לעיל בדברי גפן, הבעיה מסובכת יותר. אדון בכך בפעם אחרת.

מחיר רפואת חינם

מאת רפאל רייס

המצב הכלכלי והשינויים ברפואה אינם מאפשרים פיצול משאבים. צריך לאחד בתי־חולים ומחלקות, לבטל שירותים אחדים ופיתוח אחרים, והעיקר – ליצור רשת אחת של אישפוז כללי־ציבורי

לנוכח המשבר הכלכלי הקשה וסכנה של קיצוצים מרחיקי לכת בשירותים בכלל, ובשירותי הבריאות בפרט, התעוררה שאלת התשלום החלקי עבור שירותים מסויימים. הגירסה שמנסים להפיץ המתנגדים עקרונית לפתרון כזה היא שאי־תשלום פירושו הרפואה שוויונית. ולא כן הוא.

בעיתות משבר, אי־תשלום בעד שירותים, לאלה שיכולים לעמוד בו, מהווה פגיעה קשה ובלתי נסבלת בשכבות החלשות ביותר.

העליה המסחררת בהוצאות לשירותים רפואיים, בעיקר ברשת האישפוז, מאפיינת, בשנים האחרונות, את כל הארצות המתקדמות. העליה נובעת, בין היתר, מתיחכום וייקור טכנולוגיות אבחונתיות וטיפוליות, הדי אם נזכיר השתלות, ניתוחי־לב שונים, יחידות לטיפול נמרץ, הפריות מבחנה ונושאים אחרים התובעים סכומי־עתק למימושם.

סיבות נוספות להתפוצצות העלויות הן הזדקנות האוכלוסיה וגידול מלאכותי של ביקושים באותן הארצות כהן הביטוח הרפואי הכולל הסיר כל מחסום כספי מהזדקקות לשירותי רופא, תרופות ושירותי אשפוז.

התייקרות שירותי הרפואה בולעת חלק גדל והולך מהעוגה הלאומית ברוב הארצות המפותחות, וכאשר היא מתנגשת עם משבר כלכלי קשה, המחייב קיצוצים בשירותים, צפויים זעזוע קשה ושינויים מפליגים ברפואה, כפי שצפוי, כנראה, ברפואה הישראלית.

נראה שעומדות בפנינו שתי דרכים להתמודד עם המצב. האחת, קלה יותר עבור הפקידות ואהובה על הפוליטיקאים, קיצוצים עיוורים ולא מתוכננים בכל המערכת, ונסיון לנוון שרותים ומוסדות בשקט וללא החלטה פורמלית על־ידי אי הקצאת משאבים. אין ספק שדרך זו תביא לירידה ברמת הרפואה בישראל, שלא יהיה קל לתקנה במשך שנים. למען האמת נראה שתהליך זה כבר החל.

השניה, דרך אלטרנטיבית, שעניינה רפורמה מהותית בשירותי הבריאות. חיסול העיוותים במבנה הקיים, ויצירת מבנה יעיל יותר. אין ברצוננו להיכנס לפרטי הנושא הסבוך הזה, אבל נציין שלוש נקודות חיוניות:

1. הקטנת הביקושים המיותרים על־ידי הטלת תשלום עבור טיפולים ושירותים מסויימים למי שיכולים לשאת בו.
2. יצירת מציאות כלכלית־פיננסית שתחייב את מוסדות האשפוז העיקריים לחסוך. מספר שיטות כאלה נכנסו עכשיו לשימוש בארה"ב – שיטת תשלום לפי פרופיל דיאגנוסטי ופיקוח קפדני חמור על תוספת מיטות אישפוז.
3. פתרון בעיית כפילות בשירותים מסויימים, עתירי ממון וטכנולוגיה. נראה שהטכנולוגיה הרפואית של היום איננה מאפשרת פיצול משאבים. יש לרכז את המיכשור היקר והמומחים יקר במספר קטן של מרכזים ושם לנצלם בצורה מקסימלית. דבר זה ידרוש איחודים של בתי־חולים, איחוד של מחלקות, ביטול שירותים מסויימים ופיתוח אחרים. כלומר, יצירת רשת אחת ויחידה של אשפוז כללי־ציבורי במדינת ישראל.

ברור לכל שעמידה בלתי מתפשרת על עקרון אי־תשלום כלשהו עבור שירות מביאה לקיצוצים מרחיקי לכת בשירותי בריאות בעיקר בשירותים יקרים, אשפוז, שרותי סיעוד, ומערכות דיאגנוסטיות וטיפוליות יקרות. ניתן לראות בבירור שמקיצוצים כאלה הנפגעים הראשונים הם חולים כרוניים קשישים. חולי סכרת, חולי סרטן, נכים וגימלאים שעברו את גיל ה־70 הם הנזקקים העיקריים משירותים אלה ומהם תימנע הרפואה שהם כל־כך זקוקים לה.

בעלי אמצעים ויכולת תשלום שעליהם יפול עיקר הנטל של תשלום ישיר בעד השירות לא ישלמו אם לא יונהג תשלום כזה, אך קשישים חולים ונכים לא יקבלו שירות. כאשר יקוצצו השירותים, כאשר יוסרו תרופות לטיפול בחולי סרטן ומקומות אשפוז, מה שמכונה העשירונים העליונים, ימצאו את דרכם לקבלת שירותים הדרושים להם בארץ ובחו"ל. הקיצוצים יתבצעו כמעט באופן אקסקלוסיבי על גבם של החלשים והנחשלים ביותר בחברה.

על מי ועל מה מגינים מתנגדי התשלום בעד השירותים? האם למען עקרון שבלאו הכי איננו תקף כדאי לנוון את מערכת הרפואה ולפגוע בשכבות החלשות, וכל זה בחברה ששואפת להיות צודקת ושוויונית?

רק שינויים מרחיקי לכת במבנה ובתפיסות יכולים להציל את הרפואה הישראלית מהידרדרות. רופאי ישראל, באמצעות נציגיהם, צריכים ליזום שינויים כאלה ולתת יד (והסכמה) ליוזמות מכיוונים אחרים אם יבואו.

פרופ' רפאל רייס הוא מנהל המחלקה הכירורגית ב' ויו"ר החטיבה הכירורגית בבית־החולים בילינסון

הבריטים, בן־גוריון ו"אף שעל"

מאת אורי שחר

ב־1955 חזרו הבריטים לתוכניתם מ־1948 להוציא את הנגב משליטת ישראל. התוכנית כללה גם את הפצצת ירושלים, חיפה ותל־אביב

ערב ביקורה של מרגרט תאצ'ר, הוא הזדמנות נאותה לאזכר את טבעם של יחסי בריטניה־ישראל, במחצית שנות החמישים. לשיאים של ממש במדיניות אנטי־ישראלית הגיעה בריטניה פעמיים. בפעם הראשונה, באביב 1948, עמדה על סף פעולה צבאית נגד ישראל בגלל החשש מהתקדמות ישראלית לצפון־סיני. אירועי אותה תקופה פורסמו בהרחבה במקורות שונים, כשהבולט ביניהם הוא יומן המלחמה של דוד בן־גוריון. תכנית הפעולה הבריטית נגזרה כנראה מתכנית רחבה יותר, שמטרתה להשאיר את הנגב מחוץ לשליטת ישראל.

שאיפה דומה, אך מפורסמת פחות, היתה לבריטניה בשנת 1955. על הפרק עמדה אז תכנית מדינית וצבאית לקריעת הנגב מריבונות ישראל. פרסום של מסמכים בריטיים מאותה תקופה, מגלה אף תכנית להפצצת חיפה, תל־אביב וירושלים.

את התכנית המדינית שהיתה משותפת לבריטניה ולארה"ב הנחתה ההשקפה הבריטית כי הסכסוך הישראלי־ערבי ייושב באמצעות פתרון כפוי על הצדדים. התכנית כללה סיפוח שטחים נרחבים מן הנגב למצרים ולירדן, ליצירת גשר יבשתי איתן ביניהן. התכנית הצבאית של הבריטים הוכנה כתגובה אפשרית להתקפה ישראלית נגד ירדן.

ב־24.4.55, בישיבת ממשלה שהוקדשה לנושאי בטחון, ניתח שר הבטחון דאז, דוד בן־גוריון את המצב המדיני, והתייחס בחומרה לעויינות המצרית והבריטית. ביומנו רשם משה שרת "לא ברור מניין לו (לבן־גוריון – א.ש.) בטחון זה שהוא מביעו בהחלטיות ובפסקנות המבוססות כאילו על ידיעות בדוקות. גם בקטרוג על אנגליה של אידן כגורם עויין לחלוטין, לקה משפטו בסיטונות יתירה".

ב־27.4.55, ערב יום העצמאות, באיצטדיון רמת־גן נשא שר הבטחון דוד בן־גוריון נאום תקיף ביותר. בן־גוריון התייחס לאיומים על הנגב כפי שנשקפו להערכתו ממצרים ומאנגליה: "ואם צאלח סאלם וחבריו, חשקה נפשם בנגב – יבואו בבקשה לקחתו, וצבא־ההגנה־לישראל יכין להם קבלת פנים חמה... מובטחני שסר אנתוני יודע היטב שגבולות ישראל לא ישונו לרעתנו בלי מלחמת דמים. מלחמה לחיים ולמוות". כאן הוסיף בן־גוריון את המשפט: "לא בזירה העולמית, אלא בפנים יתחזק ישראל ויעמוד... עתידנו אינו תלוי במה יאמרו הגויים, אלא במה יעשו היהודים".

סמוך לנאום זה, בראיון שהעניק ב"ג ל"סאנדיי טיימס" אמר: "רצונכם לקחת את הנגב – תצטרכו להלחם, צבאנו יפגוש אתכם".

משה שרת, ראש־ממשלת ישראל, אינו מקבל את הערכת ב"ג לגבי האיום הבריטי. ביומנו הוא כותב: "עודני נסער ונדוכדך כאשר הייתי עם שמיעת הדברים. אין להביע כלל את התפלצותי כאותה חוויה". הוא מכנה את נאום בן־גוריון "מעשה של בריונות מדינית, לא פחות מזה" (ביומנו, כרך ד' עמ' 579).

בפגישה בין שרת לשגריר הבריטי, שהתקיימה באותם ימים התפלא השגריר בישראל: "על דעת מי באנגליה עלתה מחשבת כסל כזו לנסות לקחת את הנגב?" כן הביע תקווה כי דברי בן־גוריון סולפו. ביומן שרת נכתב: "אילו ידע כיצד דרש בן־גוריון מאיש "סאנדיי טיימס" כי יפרסם דבריו כלשונם, וכמה שמח כשראה אותם שחור על גבי לבן!"

מברק של אבא אבן מ־14.4.55, מגלה שתמורת ההסדר המדיני ארה"ב היתה מוכנה להציע לישראל ברית הגנה. משה שרת (שם, עמ' 1021) מוסר שהרמטכ"ל דאז, משה דיין, התנגד לברית הכרוכה בוויתור על חלקים ניכרים מן הנגב: "אין לנו כל צורך בחוזה בטחון עם ארה"ב. להיפך, הוא יהיה לרועץ לנו. ממילא אין נשקפת לנו שום סכנה מיתרון כוחן של מדינות ערב עוד ל־8–10 שנים"... "אסור לספר כי אין לארה"ב או לבריטניה מזימה לקרוע מאתנו את הנגב, למען ילכו בחורים לנגב, יש להתריע על סכנה הנשקפת לו". אמר דיין, אשר בסתיו 1955 דן עם בן־גוריון במבצע צבאי מקיף להסרת האיום המצרי. תכנית המבצע כללה מכה מקדימה נגד חיל־האוויר המצרי בשדותיו, את כיבוש צמתי רפיח וניצנה וכיבוש מיצרי אילת. (על־פי הסבר שנתן בן־גוריון לקציני המטכ"ל בדצמבר 1955, דחתה ממשלת ישראל את "מבצע עומר" מחשש להתערבות הבריטים אם יפציץ חיל־האוויר הישראלי את שדות התעופה במצרים).

ב־2.11.55, בהציגו את הממשלה החדשה שעמד בראשה בפני הכנסת, אמר ב"ג, בכוונו דבריו למצרים ואנגליה: "...לא ניתן, כל עוד אנו חיים, לגזול מאתנו אף שעל אחד של אדמתנו".

וב־15.11.55 מעל אותה במה, כשהוא מפנה את דבריו לעבר אידן, אמר בן־גוריון כי משמעות מסירת שטחים מן הנגב, כמוה כ"ריסוק מדינת ישראל ומתן פרס לתוקפנים הערביים משנת 1948" (ב"ג "נצח ישראל", עמ' 742). ב־11 ביוני 1956 אמר שר המלחמה המצרי "סכנת ישראל אינה קיימת עוד. הצבא המצרי יש לו די כוח למחוק את ישראל ממפת הארץ". שוקרי אל־כוותלי, נשיא סוריה הצהיר "המצב הנוכחי דורש גיוס כל הכוח הערבי לחסל את המדינה שקמה בסביבתנו". חוסיין, מלך ירדן, הצטרף למקהלה. ובמברק ששלח ב־28.7.56 לשליט מצרים, כתב: "אנו צופים לעתיד, כשדגל הערבים יתנופף על ארצנו הגדולה".

כמה חדשים מאוחר יותר התהפכו היוצרות. בריטניה גנזה את תכניותיה, ויצאה ל"מבצע סואץ" בשיתוף פעולה עם צרפת ועם ישראל.

מדוע יצאו הבריטים מן הארץ

מאת דליה שרון, לונדון

משרד החוץ הבריטי התמיד בנסיונו "לחסל את הבית היהודי הלאומי". אפילו צ'רצ'יל לא הצליח לשנות את מדיניות החוץ

"מה שגרם לאטלי להחליט על עזיבת הארץ לא היה הטרור של אצ"ל ולח"י. הבריטים עמדו נגד כוחות התנגדות קשים הרבה יותר במלאיה ובמקומות אחרים. אולם הם לא יכלו לעמוד מול

ראש הממשלה אטלי. לחץ אמריקאי־צרפתי

ההתנגדות שגילו ארה"ב, צרפת והדומיניונים אשר לא היו מוכנים לקבל את המאבק הבריטי נגד העליה הבלתי לגלית", טוען ג'ון קמחי במאמר המנתח את הסיבות לעזיבתם של הבריטים את הארץ, ב"ג'ואיש כרוניקל".

המחבר קובע כי היו לעזיבה שתי סיבות: ראש ממשלת בריטניה, אז, אטלי, ובן גוריון. קמחי אומר כי למעשה חתמו הבריטים את גורלם עוד במאי 1939, עת פורסם הספר הלבן, אשר קטע למעשה את מדיניות יצירת הבית־היהודי־לאומי בארץ־ישראל שנמשכה מאז הצהרת בלפור, בהגבילו את העליה. למרות ההפוגה במתיחות בין הישוב היהודי ושלטונות המנדט בעת מלחמת־העולם השניה, עם התגייסות הישוב הארץ־ישראלי לשרות הצבא הבריטי, לא נטש משרד החוץ הבריטי את מאבקו בעליה. טביעתה של אניית המעפילים "סטרומה" בפברואר 1942 הכתה בהלם לא רק את יהדות העולם כי אם גם מדינות רבות, ובעיקר את ארה"ב. קמחי אומר כי ששה חודשים לאחר מכן החליט בן גוריון על קביעת היעד של הקמת מדינה יהודית.

אפילו צ'רצ'יל לא הצליח לשנות את מדיניותם של משרד החוץ ומשרד המושבות הבריטיים אשר חתרו להבטיח כי היהודים יישארו בחינת מיעוט בארץ. משנוכח אטלי כי ארה"ב לא תתמוך עוד בבריטניה בנושא זה, החליט "לחתוך" ולעזוב את היהודים לגורלם בארץ.

גם לאחר שהחליטו הבריטים לסגת מן המנדט, המשיך משרד החוץ הבריטי את מדיניותו ועודד את המצרים לדרוש את מה שכונה אז בשם "דרום פלשתינה", כולל באר־שבע, את עבר הירדן, ולהתחבר לים התיכון דרך חברון ומגדל (אשקלון היום), ואילו לבנון וסוריה קיבלו עידוד ליטול לעצמן נתחים מן הגליל – הכל במטרה לגרום לכך שרעיון "הבית היהודי" יתגמד ויקבל ממדים מגוחכים. את המהלכים המדיניים, אשר בוצעו מן הצד הארץ־ישראלי, מייחס קמחי לנחישותו של בן גוריון.

ט.וו.א חוגגת את יובל ה־40
עם הצעות של־.40$

תזמינו עכשיו את כרטיסי הטיסה שלכם לארה"ב בט.וו.א ותהנו מהצעות מיוחדות לרגל יובל ה־40 לתחילת הטיסות הטראנסאטלנטיות שלנו:

★ .40$ לשבוע בשכירת רכב "יהרץ".
★ .40$ לטיסות פנים בט.וו.א בארה"ב (מינימום 6, מקסימום 8).
★ .40$ חדר ליחיד ללילה, במלונות הילטון.
גמר תוקף ההצעות ב־12 ביוני, כפוף לתנאים מסוימים.
פנו למארגני טיולים באמצעות סוכן הנסיעות שלכם.

TWA
מובילה לאורך כל הדרך לארה"ב

صكنا من الاهل

מכתבים למערכת דבר

חד־צדדיות בשיכתוב ההיסטוריה

בתכנית־הטלוויזיה על אב"א אחימאיר ז"ל חלו כמה שיבושים מדעת ושלא מדעת ויש בהם כדי לסלף פרק טראגי בתולדות הציונות. אחד השיבושים עובר כחוט השני בכל התכנית וכוונתו להשמיץ את התנועה האידיאליסטית שחולל ז'בוטינסקי ולהזהותה זהות גמורה עם הפאשיזם הנאציזם:

א) שלא כפי שציין הקריין, לא בבית"ר ולא בהצה"ר לא נעשה השימוש מעולם ב„מועלייד".

ב) מאמריו של אחימאיר „מפנקסו של פאשיסטן" נתפרסמו ב„דואר היום" ב־1928, בעת שעדיין נמצאו לתנועה הפאשיסטית באיטליה אוהדים אפילו במחנה הדמוקרטי, דוגמת וינסטון צ'רצ'יל.

ג) „מגילת־הסיקריקין", שכמה משפטים ממנה דיקלם הקריין בדראמטיות, כאילו שימשה המגילה הסתה לרצח ארלוזורוב ערב ביצועו, נכתבה על־ידי אחימאיר כמסה פילוסופית ב־1926 (!) בעקבות התנקשות בחיי מוסוליני, ואין בה תמיכה ברעיון רצח אינדיווידואלי.

ד) צר לי על פליטת־הפה של הגב' אחימאיר בעניין ההתפייסות: כוונתה היתה לקריאתו של אב"א אחימאיר לא לחברי תנועתו לעלות לקברו של ארלוזורוב כדי לבקש ממנו סליחה, אלא לראשי מחנה המעלילים לעלות לקברו של אברהם סטבסקי, כדי לפתוח בכך את הדרך לפיוסין ולמחילה.

ה) תנועת־החירות לא ראתה כל כתם בקריירה של אחימאיר בעניין פרשת ארלוזורוב, כפי שטען הקריין, אלא, להיפך, מאז 1955 תבעה התנועה במפגיע את הקמתה של ועדת־חקירה כדי לקעקע אחת ולתמיד את עלילת־הדם שטפלו על התנועה.

אני, שהכרתי את אב"א אחימאיר שנים רבות, מעיד עליו שעד סוף ימיו לא התחרט על דרכו הציונית, אלא שהיה שלם עם עצמו ועם אמונתו ועם האידיאלים אשר להם הטיף.

השיבוש החמור ביותר בתכנית־הטלוויזיה היה נעוץ בחד־צדדיותה, בנסיון להשחיר את פני המפלגה הרוויזיוניסטית במחנה הציוני. נתראיינתי שעה ארוכה בשביל התכנית בתור משפטן והיסטוריון שעקב אחר פרשת רצח ארלוזורוב בתחילתה, למן החקירה המוקדמת ואילך. ערכתי את ספרו של אחימאיר „המשפט" ואת אסופת מאמריו על „ברית־הבריונים" וכתבתי להם הקדמות. הכרתי את „הנפשות הפועלות" בעלילה ומסרתי עדות בפני ועדת החקירה שהוקמה על־ידי ממשלת בגין ב־1982. המראיין אמר לי במפורש שאני אמור לשמש „משקל־נגד" ליצחק בן־אהרון, נציג תנועת־הפועלים, ולייצג את התנועה הרוויזיוניסטית שעמה נמניתי מנעורי. זאת עשיתי, אך, למרבה הסילוף, בשל עמדתו החד־צדדית של „מבשל" התכנית, ניתן לי לומר רק כמה משפטים, כדי דקה אחת בלבד, בעוד שלידידי הפוליטי ניתנה אפשרות להשמיע את דבריו לכל אורך התכנית. צר לי שהצופים בישראל ראו את מסכת חיי אב"א אחימאיר בראי עקום. מובן, שכמה מן המעורבים בעריכת התכנית ייאחזו בעקרון חופש־הביטוי־והיצירה המקובל בדמוקרטיה, אך שימוש מסולף כזה בערך המקודש עושה את תורת הדמוקרטיה פלסתר.

פרופ' יוסף נדבה
ירושלים

שוחד בחירות מטעם המפד"ל

הבחירות הפנימיות המקדימות במפד"ל הולכות וקרבות וועידת המפלגה עומדת בפתח.

את המועצה המקומית אלקנה שבשומרון החליטו לבצר כמעוז איתן של המפד"ל. אך מה עושים כשחלק מהתושבים ערקו עם הזמן למפלגות אחרות, חלק סתם פרש וחלק אחר מעולם לא גילה עניין במפלגה? נותנים שוחד בחירות.

בתחילת חודש אפריל פורסם באלקנה חוזר שקרא לתושבים להצטרף ל„פרוייקט" גביה מרוכזת של מיסי חבר לקופת החולים הכללית. ההסבה העיקרית בשיטת תשלום זו היא העלות הנמוכה של המס. התשלום עבור משפחה עם ילדים (ולא חשוב עד כמה מקיימים את מצוות הפרו ורבו) עד גיל 18, 25 ש"ח בלבד. בן מעל גיל 18, עובד, משלם מחצית הסכום (לא חשוב גובה השכר). בן מעל גיל 18, לומד, משלם לפי תעריף סטודנט, ובן בצבא פשוט פטור. ועוד מציינים בחוזר, כי יכולים להצטרף למבצע כל מי שיש לו פנקס כחול (של המפלגה כמובן) ומי שאין בידו יצרף 2 תמונות לצורך הכנת פנקס. התשלום יבוצע אך ורק באמצעות הוראת קבע בבנק לפקודת המועצה המקומית אלקנה. המבצע החל ב־6.4.86 והסתיים ב־11.4.86, כלומר חמישה ימים בלבד.

הצעה מפתה זו לתושבי אלקנה מעוררת מייד שאלות ותהיות רבות כמו: מדוע מצמצמים את המבצע לפרק זמן כה קצר? התשובה: ועידת המפלגה הולכת וקרבה. באלקנה מתגוררות כ־300 משפחות, רובן נמצאות בעשירונים העליונים מבחינה סוציו־אקונומית. אם כך, מדוע אין גביה פרוגרסיבית? מי מממן את הפרש התשלום? התשובה: חלק מסבסדת המפלגה וחלק אחר מושג על ידי דיווח שקרי לקופת החולים תוך אי הצגת מיסמכים מתאימים המעידים על גובה שכר וגודל המשפחה.

על פי המשתמע מהחוזר שהופץ גם כל החברים במפלגות אחרות יכולים להצטרף למבצע רק אם יוציאו פנקס חבר תוך פרק הזמן המצויין. זאת כמובן בניגוד מוחלט לתקנון המפלגה. די כנראה שיתקבל הרושם שרוב (או אולי כל) תושבי אלקנה נימנים עם מפלגת המפד"ל (מי יוותר הרי על מבצע חינם שכזה) ולא חשוב אם יש אמת בכך או אם לאו.

עכשיו מתחילה להתבהר התמונה: כיצד מגיעה קופתה המרוטשת של קופת החולים הכללית לגרעון ושפל חסרי תקדים שכאלה. עוגמת נפש נגרמת השכם והערב לציבור החברים. הממשלה נאלצת להדפיס כספים על מנת לא לתת למוסד לקרוס. ובאלקנה חוגגים. אולי גם בעוד כמה מעוזים פוטנציאליים של המפד"ל.

מאיר פינטו
תל־אביב

עתיקות דיין: צרימה

אינני זוכר ראיון טלוויזיוני שכה הסעיר את רוחי, כמו זה עם רחל דיין (11.4) לרגל פתיחת התערוכה של „עתיקות דיין" במוזיאון ישראל. כוונתי בעיקר לשתי תשובות לשאלות המראיין, המתייחסות למכירת העתיקות שלפחות בחלקן – אולי אף בחלק הארי שלהן – הגיעו לבעלה המנוח בדרך בלתי־חוקית. מתשובות אלה נעדרה רגישות ציבורית מינימלית.

„משה הוריש לי את העתיקות, כי דאג לבטחוני הכלכלי". מעניין לאיזה סוג של בטחון כלכלי התכוונה המראיינת. האם גימלה נכבדת של אלמנת שר (1500 ש"ח), המתעדכנת על פי השכר הממוצע במשק לכל ימי חייה, אינה בגדר של בטחון כלכלי? יש במדינת ישראל אלמנות רבות של אישים עתירי זכויות ומעש, ששירתו את המדינה־בדרך ואת מדינת ישראל עשרות שנים, המתקיימות על קיצבה של עשירית מזו.

בתשובה אחרת אמרה הגב' דיין שמכרה את העתיקות במחיר זול בהרבה מערכן. אכן נדיבות לב כלפי מדינת ישראל, שרכשה את „מרכולתה" במיליון דולר בלבד. את הנעשה אין להשיב, אך עצה לי לרחל דיין, שתואיל לרשום כבר עתה עזבון בגובה של מיליון דולר לזכות מוזיאון ישראל, לפדיון „לאחר 120". ייתכן שצעד כזה יהיה בו כדי לרכך במידה מסויימת את ההתייחסות לנושא העתיקות, הרווי כיעור ותחושה לא נעימה.

שלמה דיאן
ירושלים

הליכודניק החדש ד"ר חיים וייצמן

בראש המדור אנשים, אנשים („דבר" 6.5), מובאת אימרת שפר מפיה של ח"כ שרה דורון, בשבחה, בישיבת ועדת החוץ והבטחון של הכנסת, את הופעתו של ראש הממשלה שמעון פרס במועצת אירופה על תשובתו של נציג הליכוד בפרלמנט האירופי „עוד לפני שהיה בארץ המנדט הבריטי היה פה התנ"ך". זה הרשים מאוד את חברת הכנסת הנכבדה משום „שזו ממש תשובה ליכודית".

ואני כלל לא ידעתי כי פרופ' חיים וייצמן, נשיאה הראשון של מדינת ישראל ונשיא ההסתדרות הציונית בהופיעו לפני ועדת האו"ם בירושלים בשנות השלושים בנושא גורל המנדט, זו הוועדה שהחליטה על החלוקה ולמעשה סייעה להקמת מדינת ישראל, אמר לאנגלים כי „אנו היינו כאן בארץ כאשר אתם עוד הייתם על העצים באנגליה" (ציטוט פחות או יותר מן הזכרון), היה ליכודניק.

הנה כי כן, הכשירה ח"כ שרה דורון את פרופ' וייצמן, האם הליכוד יאהב את זה?

שלום זבולוני
אושה

כשלון ברגן

מודע אני להעזתי לכתוב ולו שורות מספר על נושא שאני מודה בבורותי הגמורה בו. נזכר אני בכשלוני בצעירותי, כאשר אבי ז"ל הגיש אותי למבחן בפני חזן בעיירתי, אדם בעל כישורים מוסיקאליים ברמה גבוהה. לאחר המבחן קרץ החזן לאבי ז"ל לאות כשלוני בבחינה בהוסיפו באידיש: „ער האט נישט קיין כלים – אין לו כלים". „כלים" משמע של מתאים לחזן.

סדי פריס ברשימתו: „תוקם ועדת חקירה לאירוויזיון" („דבר" 5.5.86) מפשט את העניינים יתר על המידה בסברו, כי האנטישמיות היתה בעוכריה של הלהקה שלנו. אין אני תמים דעים עמו. לפי ענ"ות דעתי הסיבה העיקרית לכשלון ברגן נעוצה בכך, כי לקבוצה שלנו חסרו „הכלים" על כל המשתמע מכך. גישתו של ס.פ. מזכירה את הסיפור־הבדיחה על אותו רופא, שרשם ללקוחותיו לכל סוגי תחלואיהם תרופה סטנדרטית אחת: „שמן קיק".

כשם שהתרפיה של הרופא הנ"ל מסכנת את חוליו כן מסוכנת גישתו של ס.פ. לבריאות העם ולחוסנה המוסרי של מדינת ישראל.

אין הדעת סובלת ש־16 מדינות עימן אנו מקיימים יחסים דיפלומטיים סירבו להעניק ללהקתנו נקודות מחמת „שנאת ישראל נחשפה בכל מערומיה בברגן".

שלמה גוראל
תל־אביב

פטור ממס נסיעות – דבר בעיתו

בתגובה למאמרו של טוביה מנדלסון „תעוזה ישראלית" („דבר", 4.5.86), ברצוננו להעיר את הדברים הבאים:

תיירות היא ענף יצוא מובהק עליו מתנהלת תחרות קשה בעולם. בדומה למדינות אחרות, משתדלת גם ישראל ליצור תנאים אשר יביאו להגדלת מספר המבקרים כאן מתוך ידיעה ברורה שכל מבקר כזה רוכש שירותים ומוצרים מקומיים ותורם בכך להכנסות המדינה במטבע זר.

למרות הפוטנציאל הטמון בה, לא מיצתה עדיין מדינת ישראל את כוח המשיכה שלה (מבחינת אתרים היסטוריים, תנאי האקלים והנוף). לצערנו, אפילו תיירים יהודים אינם מגיעים לכאן במספרים גדולים.

בנסיבות כאלה אפשר וצריך להתמקד גם בישראלים המתגוררים או עובדים בחו"ל ורוצים לשמור על קשר עם משפחותיהם ע"י ביקורים תכופים יותר בארץ. למרות המישקע הריגשי הקיים כאן נגדם, אין לערב תגובה כזו – מוצדקת ככל שתהיה – עם עידוד תנועת המבקרים בישראל, ובמיוחד אין אנו יכולים להרשות לעצמנו לנהוג כך בתקופה שבה ספגה תנועת התיירות לארץ מכה קשה בגלל סיבות ידועות.

גם אם דבריו של מנדלסון „מדברים אל הלב", אין זו השעה הנאותה „להתחשבן" עם ישראלים השוהים דרך קבע בחו"ל, וטוב עשה שר התיירות, אברהם שריר, שנענה לפניית חברות התעופה הסדירות והעלה את שאלת הפטור לנוסעים אלה על סדר היום.

אדוארד פרנקפורט
יו"ר ועדת המשנה
מאגד מנהלי חברות
התעופה הזרות
הפועלות בישראל

האם יש תקוה?

אחד הרבנים נשאל, למה חותרים החרדים להתערב בחייו של החילוני. תשובתו היתה כי הדבר דומה לשניים החותרים באותה סירה ואחד מהם קודח בה חור ומסכן את חברו.

על כך יש להעיר: החולין הישראלי בא בעקבות שלילת הגולה. מהחולין יצרו רגש של עליונות עליה. החלפת שמות המשפחה לשמות עבריים היתה מלווה הרגשת התחדשות. רגשות של שיתוף האחווה ושל התמכרות לתחיית העם והארץ צמחו במוסדות נוער שבאותן שנים היו אליטיסטיים: בן־שמן, כדורי, מקווה־ישראל ומוסדות של תנועת העבודה וההתיישבות העובדת. בתנועות הנוער פרח נוער עברי.

כל אלה היו למלאכת אדירים של עיצוב עם חדש, חברה ומדינה. צבא לוחם, מעמד עובדים ומתיישבים. יצירת תרבות, מיזוג גלויות והחייאת לשון אחת. באחת, להגשים את שיבת־ציון ואת בנין העצמאות.

בעיני החרדים, כל אלה הם 'השני' לספינה, זה שקודח את החור.... היש תקוה פה, אחיי כל עוד אנחנו „קודחי החור"?

אברהם גל
גני־יהודה

הנפש החצויה

(סוף מעמוד 7)

קשר הכרחי בין קיום של חוקה לבין שמירת הדמוקרטיה. אחת החוקות הדמוקרטיות היפות ביותר, חוקת ויימאר, לא מנעה את עלית הנאציזם – ואילו העדר חוקה כתובה באנגליה לא מנע ממנה להיות מבצר הדמוקרטיה. שכן מה שקובע איננה האות הכתובה בחוק, אלא הנורמה החקוקה בלב.

●

אכן, רק לקיצוניות פתרונות פשטניים. לכל מטבע דמוקרטי שני צדדים לפחות. ואף על פי כן, לא כדי לפאר את הדילמה הבאתי את הדוגמאות הללו, אלא כדי להצביע על שתי מסקנות [illegible]

ראשית, הדמוקרטיה לא במשפט תיפרה. החוק, החוקה, המשפט, הדין, התקנה, התקנון עשויים להיות כלים חיוניים בידי המשטר הדמוקרטי, אבל הדמוקרטיה הנה יותר מכל אלה. דמוקרטיה היא אידיאולוגיה, מערכת נורמות, סולם ערכים, אמונה במטרה ובדרך – ואם אלה אינם, כל החוקים והמשפטים שלכם לא יועילו במאומה. ולכן הדמוקרטיה נבחנת לא בשיטת הבחירות, ולא במבנה המשטר, ולא בכל סוגיה ארגונית ומשפטית אחרת, אלא ביחס לחירויות האדם ולשוויון (לפחות הפוליטי) בין בני האדם.

שנית, בכל שיש ערך בהסדרים חוקתיים, הרי הערובה החשובה ביותר לחירויות האדם היא בהגבלת כוחם של השליטים, בפיזור העוצמה השלטונית ובפיקוח הציבורי עליה. לשם כך דרושים מה שהאמריקנים קוראים ריסונים ואיזונים בין מוסדות שלטון שונים. משמע, לא ריכוז סמכויות בידי מעטים – לא בידי הממשלה או גורמים פוליטיים אחרים, אף גם לא בידי גורמים משפטיים כלשהם – אלא פיזור.

למרבה הצער, היכרה הציבורי בישראל בסוגיות אלו אינו מעיד על קיומה של מנטליות דמוקרטית, לא אצל הפוליטיקאים ולא אצל חסידי המשפטנות.

מרחב התכנון מקומי כפר סבא

הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965 בדבר בקשה להקלה ושימוש חורג

הועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר־סבא מודיעה בזה כי הוגשה בקשה להיתר על מגרש 102א' בגוש 7599 (בנה ביתך) הקלות כלהלן: 1) 8% משטח הבניה המותר 2) 10% בקו בנין צדדי.

כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה הנ"ל ובתוכניות המצורפות אליה, במשרדי הועדה המקומית כפר־סבא, רח' ויצמן 137 בשעות קבלת־קהל, ללא כל תשלום. וכן רשאי להגיש התנגדות למתן ההיתר המבוקש. התנגדויות מנומקות ובשני העתקים אפשר להמציא לועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר־סבא עד לתאריך שבועיים מיום הפרסום.

יצחק ולד
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה כפר־סבא

הועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בנית מגורים לבית על חלקה 226 בגוש 7932 רח' ישעיהו מס' 22 בחריגה מאושרת בהקלה: 55 ס"מ מקו בנין קדמי. תכנית מס' 118/86.

את התכנית ניתן לראות במשרדי הועדה.

ההתנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

י. אלהאי
יו"ר הועדה המקומית

אלמקס
לכל השכחה!

תל־אביב
הקריה – אבן גבירול 19 – 226686
קופת חולים כללית – אמסטרדם 7 – 225142
ירושלים
נוה יעקב – מ. מסחרי נוה יעקב – 852243
חיפה
מוזר – הבנקים 97 – 524113
פתח־תקוה
מרכז השרון – אהרון קציר 40 – 911078
בני־ברק – רמת־גן
הדסה – כצנלסון 151 גבעתיים – 722271
בת־ים חולון
אהרון – הופיין 52 חולון – 889153
רחובות
הנשיא – הנשיא הראשון 34 – 461342

מוקד מידע טלפוני

של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה על מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי־חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת ובחג וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל.

בתל־אביב
בימים א' עד ה' מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב. ביום ו' מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ – טל' 03־433300, 03־433500.

מרפאת שיניים
לעזרה ראשונה
אזור תל־אביב
רחוב בר־כוכבא 49 ת"א – 03־284649
בימים א'־ה' בין 21.00 עד 23.00, בימי ו' וערב חג בין 18.00 עד 24.00, שבתות וחגים – בין 15.00 עד 21.00.
חיפה
רחוב הגפן 26, קומה ג' – 04־523566
יום יום כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00.

טבע תעשיות
פרמצבטיות בע"מ

התזמורת הפילהרמונית הישראלית
מנהל מוסיקלי זובין מהטה

רסיטל
מס' 4 ב„סדרת רסיטלים"
גדעון קרמר
כנר
אנדראס שיף
פסנתרן
התכניות: שוברט: „רונדו בריליאנט"
שומאן: סונטה מס' 2
ברטוק: סונטה מס' 1
היכל התרבות ע"ש פרדריק ר' מאן
יום ד', 4 ביוני 1986 בשעה 8.30 בערב
כרטיסים מהיום בקופת התזמורת (היכל התרבות) בכל יום בשעות 10–1; ובסוכנות „קסטל", אבן גבירול 153, טל. (3)444725.
הנחה למנויי התזמורת לפי תלוש מס' 108

ניר בע"מ

ניתנה בזה הודעה כי ביום שישי 30 במאי 1986 בשעה 10.00 תתקיים במשרדי החברה ברחוב ארלוזורוב 111, בתל־אביב האסיפה הכללית השנתית של החברה.

על סדר היום:
1. דין וחשבון המנהלים.
2. אישור המאזן ודו"ח רווח והפסד ליום 31.12.85
3. חלוקת רווחים לשנת 1985
4. מינוי רואה החשבון

בהעדר קוורום, האסיפה תתקיים כעבור שבוע, באותו מקום ובאותה שעה בכל מספר של משתתפים.

בעלי המניות המבקשים להשתתף באסיפה הנ"ל מתבקשים להפקיד את שטרי מניותיהם במשרדי החברה לפחות 48 שעות לפני המועד הקבוע לקיום האסיפה.

ר. פלג, עו"ד
מזכירת החברה

דבר
של היום
הוא דבר
חדש

רכוש ספר
מספרית
דבר

בתי קולנוע

תל־אביב
אסתר: נאדיה 7.15 ,9.30
אורלי: מורשת הלקרופט 7.15 ,9.30
אלנבי: השוטר ממנהטן 7.30 ,9.30
בן־יהודה: נפגש בסיבוב 7.15 ,9.30
גורדון: הסיפור האמיתי 7.15 ,9.30
גת: פעמים במשך החיים 7.15 ,9.30
דקל: בעקבות אוצר הנילוס 7.15 ,9.30
דרייב־אין: מחץ הדלתא 7.15 9.30
חצות – הפה הלוהט
הוד: רמו 7.15 ,9.30
בית ליסין: פנדאנגו 11.15
חן 1: סילברדו 7.20 ,9.45
שבת 11.00 היפהפיה והיחפן
חן 2: שורת המקהלה 7.20 ,9.40
שבת 11.00 נסי גאן
חן 3: מרגלים שכאלה 7 ,9.40
שבת 11.00 עליסה בארץ הפלאות
חן 4: נסי גאן 7.25 ,9.40
שבת 11.00 תינוק מזור במשפחה
חן 5: תרגיל לרופאים מתחילים 7.30 ,9.40
שבת 11.00 הגוניס
לימור: שכרון חושים 7.15 ,9.30
לב 1: גבירתי המאמן 7.30 ,9.45
לב 2: סיפורו של גלן מילר 7.15 ,9.30
מוזיאון תל־אביב: חיוך הגדי 7.15 ,9.30
מוגרבי: נשר הברזל 7.15 ,9.30
מקסים: הכבוד של פריצי 7.00 ,9.30
סינמה 1: מחץ הדלתא 7.00 ,9.30
סינמה 2: פירמידת הפחד 7.15 ,9.30
סטודיו: ספורה של אגנס 7.15 ,9.30
פאר: יחסים אסורים (סרט הונגרי) 7.15 ,9.30
פריז:
9.30, 7.15 מסע עסקים של אבא
11.30 זכוכית שבורה
צוותא: חייל לילה 8.00
צפון: אלגי 7 ,9.30
תמוז – רמת־אביב: מים מים 7.15 ,9.30
פינק פלויד החומה 11.30
שחף: זכרונות מאפריקה 5.45 ,9.15
תבליט: להב משונן 7.15 ,9.30
תל־אביב: שודדי השחקים 7.15 ,9.30

יפו
הבירה הישראלית: הכבוד של פריצי 9.50

ירושלים
אדיסון: שכרון חושים 7.30 ,9.30
אורדיון: אור 1: בעקבות אוצר הנילוס 7.30 9.30
אור 2: צוחק מי ששוטר אחרון 7.30 9.30
אורנע: גבירתי המאמן 7.15 ,9.30
בית אגרון: שלגיה ושבעת הגמדים 4 משנה מקום משנה מזל 5.30
טיסה בעימה 12 חצות
האולם הקטן בבנייני האומה:
הסיפור האמיתי 7.30 ,9.30
הבירה: נפגש בסיבוב 7.00 ,9.00
אוריגיל: שורת המקהלה 7.15 ,9.30
כפיר: זכרונות מאפריקה 8.30
סמדר: הכל ולא כלום 9.00
עדן: רמו 7.30 ,9.30
רון: נאדיה 7.30 ,9.30
מיטשל: אלגי 7.15 ,9.30

חיפה
אורה: זכרונות מאפריקה 6.00 ,9.00
אורלי: שורת המקהלה 7 ,9.15
אמפיתיאטרון: רמו 7 ,9.15
ארמון: נשר הברזל 7.00 ,9.00
עצמון: נפגש בסיבוב 7 ,9.15
קן: גבירתי המאמן 7.00 ,9.00
פאר: מרגלים שכאלה 7.00 ,9.00
קריה: מסע עסקים של אבא 6.00 ,9.00
רב גד – 1
בעקבות האוצר הנילוס 7.00 ,9.00
רב גד – 2
נאדיה 7.00 ,9.00
רון: פירמידת הפחד 7.00 ,9.15

קרית־ביאליק
ספיר: צוחק מי ששוטר אחרון 7.00 ,9.15
סביון: מרגלים שכאלה 7.00 ,9.00

קרית־חיים
בית העם: משאלת מוות III 7.00 ,9.15
היובל: נפגש בסבוב 7.15 9.30

קרית־ים
ניצן: זכרונות מאפריקה 6 ,9

קרית־מוצקין
אורות: הסיפור האמיתי 7.00 ,9.30

אשדוד
אסתר: נפגש בסבוב 7.15 ,9.30
אשדוד: בי"ס לאסירים מתחילים 7.15 ,9.30

אשקלון
אסתר: הבז ואיש השלג 5 ,7.15 ,9.30
מאור: נפגש בסיבוב 7.15 ,9.30
רחל: צוחק מי ששוטר אחרון 7.15 ,9.30

באר־שבע
חן: פירמידת הפחד 7.15 ,9.30

בת־ים
אורנים: נפגש בסיבוב 7.15 ,9.30
עצמאות: לחיות ולמות בלוס אנג'לס 7.15 ,9.30

הרצליה
היכל: לחיות ולמות בלוס אנג'לס 7.15 ,9.30
מלון דניאל: מסרה 7.15 ,9.30

עפולה
מוסהרין: נפגש בסיבוב 7.30 ,9.30

חולון
ארמון: נשר הברזל 5 ,7.15 ,9.30
מגדל: פעמים במשך החיים 7.15 ,9.30
מתנ"ס קרית שרת:
העולם לפי גארפ 7.15 ,9.30
לצעוד פלמנגו קיד ב־4.30
ספיר: זכרונות מאפריקה 6.00 ,9.00
רינה: סילברדו 7.15 ,9.30

טבריה
אביב: נפגש בסיבוב 7.15 ,9.30

כפר־סבא
עמל: נפגש בסיבוב 7 ,9.15
חן: סוניה האדומה 7 ,9.15

לוד
אורלי: השוטר ממנהטן 7.15 ,9.30
בית זית: צוחק מי ששוטר אחרון 7.15 ,9.30

נהריה
הוד: משאלת מוות III 7.00 ,9.15

נתניה
סטודיו: פעמים במשך החיים 7.00 ,9.15
אסתר: מחץ הדלתא 7.00 ,9.15
שרון: תרגיל לרופאים מתחילים 5 ,7 ,9.15

פתח־תקוה
שלום: נפגש בסיבוב 7.15 ,9.30
היכל 1 זכרונות מאפריקה מוצ"ש 6 ,9.00
היכל 2 האהוב 7.15 ,9.30 מוצ"ש
היכל 3 שכרון חושים מוצ"ש 7 ,9.30

קרית־שמונה
שניר: קומנדו 7.15 ,9.30

קרית־מלאכי
צמרת: נפגש בסיבוב 7.15 ,9.30

ראשון־לציון
נעמה: מחץ הדלתא 7 ,9.30
ראשון: נפגש בסיבוב 7.15 ,9.30

רחובות
בית העם: אל נהרה 7.15 ,9.30
הוד: זכרונות מאפריקה 6 ,9
חן: נאדיה 7.00 ,9.15

רמת־גן וגבעתיים
אואזיס: נשר הברזל 7.15 ,9.30
ארמון: גבירתי המאמן 7.15 ,9.30
לילי: שכרון חושים 7.00 ,9.30
הדר: זכרונות מאפריקה 6 ,9
רב גן 1 שורת המקהלה 7.30 ,9.40
רב גן 2 מסע עסקים של אבא 9.30 6.50
רב גן 3 פעמים במשך החיים 7.30 ,9.40
רב גן 4 להב משונן 7.20 ,9.45
שביט: בירדי 7.15 ,9.30

רמת־השרון
כוכב: רוקי 4 – 7.15
אינדיאנה ג'ונס המקדש הארור 4
רוקי 4 ב־7
גולג 9.30

רעננה
אחוזה: מעבר להוד 8.15

רמלה
אורן: מחץ הדלתא 7.00 ,9.30

טלוויזיה

5.30 „זהב לחרשושות".
6.00 „התלת־רגליים" – פרק חמישי.
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 „טלוויזיה" – פרק שלישי: „וגעבור בשידור חי אל..." (תרגום ערבי עברי).
7.30 חדשות (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 „משפחה במבחן" – סידרה משעשעת חדשה בת 13 פרקים. בלש בדימוס במשטרת ניו־יורק ואשתו נהפכים להורים אומנים לחמישה ילדים בעייתיים. לבלש קשה להסתדר איתם ועם הפסיכולוג הצמוד להם. משחקים: אייב ויגודה ופלורנס סטנלי. בארי גורדון. פרק ראשון: „היום הארוך ביותר".
8.30 כלבוטק.
9.00 מבט לחדשות.
9.40 „מבט שני".
10.20 לקראת פתיחת „פסטיבל ישראל – ירושלים 86" יסקור כמה מנושאיו.
11.00 „האחיות המכוערות" – דרמה קומית בהפקת הטלוויזיה הסקוטית. קתרין לוסי צרקאבסקה כתבה את התסריט.
11.30 „פסוקו של מקום" – מבט אל הצור, המוזכרת במקרא. חדשות.

טלוויזיה לימודית

08.15 חשבון פשוט ד': חילוק ארוך.
08.40 כלי סרוות: הולם 2.
09.00 אנגלית ה.
09.20 מדעי הטבע ה'־ו': התפקוד והמבנה של מערכת העיכול.
10.10 אנגלית ד.
10.30 הגיל הרך: רחוב סומסום.
11.00 צרפתית.
11.15 חשבון ה': מוצי כפל שברים.
11.30 גיאוגרפיה ו'־ט': אקלימה של ארה"ב.
12.00 ארץ מולדת: תצלצל ספתנו בפעמון הכסף.
12.25 ספרות ועל יסודי: הזקן, שלום עליכם.
1.00 מוסיקה ע"י, העשרה: קונצ'רטו ברנדנבורגי מס' 4 מאת באך.
2.00 הסועל – סרטו של אריק אשבי, חוקר בריטי המצלם שועלים במשך 40 שנים.
2.25 לודל הודי.
2.45 הלו ישראל: הצד הסטורי.
3.00 רחוב סומסום: צמאים ועייפים.
3.30 קשת וענן: ומה אומר רש"י.
3.50 פרפר נחמד: צמיחה.
4.15 דיק טרפין, פרק 15: השועל וב"ג.
5.00 ערב חדש. מנחה: רפי רשף.

רדיו

קול המוסיקה

07.07 בקר טוב – טוקקלי: סונטה בה', לצ'לו ופסנתר, אופ. 3 מס. 6 (ר. כהן / ג'. פארטנסו).
07.30 שחרית מוסיקלית – רוסיני: אנדנטה ווריאציות לחליל ונבל (ר. צוקרמן / ר. מעיין); ארנולד: מחולות אנגליים (הסימפ. מבורנמות / סר צ'. גרובז); מנדלסון: קונצ'רטו מס. 1, בסול מינור, לפסנתר ותזמורת (מ. פרסלר / תז. פסטיבל וינה / ה. סברנדרסקי); סטרווינסקי: סימפוניה במי במול, אופ. 1 (הפיל. הקלבלנדית / ד. אבלסו); מוצרט: שלישיה מס. 2 בסי במול מג'ור, לפסנתר, כנור וצ'לו, ק"502 (מ. ברזיאר / ר. הראל / א. וולקוב).
09.30 קונצרט בוקר פרנק: פרלוד, כורל ופוגה (מ. סנדל – פסנתר); באך: קנטטה מס. 133 וסולנים (מקה. הנערים מתנוער / קלניום וקלה / קונצרטוס לאונהרדט / ג. לאונהרדט); מוצרט: קונצ'רטו מס. 5, בלה מג'ור, לכנור ותזמורת (פ. צוקרמן / תז. קאמ. מוידסנברג / י. פרטר); ברוקנר: סימפוניה מס. 7 במי מג'ור (תז. סימפ. של רדיו ברלין / ר. שאיי).
12.05 מוסיקה קאמרית – מוצרט: רביעיית כלי־מיתר בפה מג'ור, ק. 590 (רביעיית גוארנרי); דבוז'ק: רביעיית כלי־מיתר בלה במול מג'ור, אופ. 105 (רביעיית גוארנרי).
13.00 קונצרט צהריים – היידן: „אריאנה מנאקסוס" (ג'. בייקר / ר. לפארד); היידן: קונצרטו לאורגן בדו מג'ור (ו. חרומפה / תז. סולני באך של מערב גרמניה / ה. וינשרמן); היידן: רביעיית כלי קשת בסי במול מג'ור, אופ. 76 מס. 4 („זריחת השמש") (הרביעיה האיטלקית); היידן: סימפוניה קונצרטנטה בדו מג'ור (פ. צוקרמן / ה. ליאנהרד, צ'לו / ב. ווינטרס, אבוב / ד. בריידה, בסון / הפיל. של לוס אנג'לס / פ. צוקרמן); היידן: סימפוניה השעון, מס. 101, ברה מג'ור (סנט מרטין / נ. מרינר).
16.00 קונצרט מנחה – היידן: קונצ'רטו לכנור ותזמורת מס. 1 בדו מג'ור (פ. צוקרמן / התז. הפיל. של לוס אנג'לס / צוקרמן); „עונות השנה" אורטוריה (ג. יאנוביץ / פ. שרייר / מ. טלאוולה / אגודת הזמר הוינאית / מנצח התז. הסימפ. הוינאית / ק. בהם). קיצור התמליל של יאן סיטן בתרגום עדה ברודסקי. קריאה: גליה נתיב.
18.30 אתנחתא, וס.ת. נועם סוכמן – חליל / כימה קמינקובסקי – כנור / יובל קמינקובסקי – ויולה / אלכסנדר קגנובסקי – צ'לו: באך: סרבנד מתוך הפרטיטה בלה מינור לחליל סולו; בטהובן: סרנדה ברה מג'ור, אופ. 25, לחליל, כנור וויולה; רגר: סרנדה בסול מג'ור אופ. 141 א', לחליל, כנור וויולה; בן חיים: סרנדה לחליל, כנור, ויולה וצ'לו.
20.05 ערב טוב – היידן: סונטה מס. 33 בדו מינור לפסנתר (א. וויס).
20.30 באולמי הקונצרטים שלנו – התז. הפיל. הישראלית [illegible] · סולו: אריה ורדי – פסנתר. ברליוז: הפתיחה לקורזר; ראבל: קונצרטו בסול מג'ור; ברהמס: סימפוניה מס. 2.
22.30 פעם ועוד – וויליאם תומאס מקינלי: אקורד מס. 1 (1973) (סוזאן אלן – נבל) ותנובן 3 פעמים.
23.00 „ברק הברוק ודיסקי רנסנס" (ש.ט.)

רשת א'

11.30 הסכלה ודעת לכל – „קהילות ישראל" – „סוריה".
12.05 מצלילי המזרח בכקסתנו.
14.06 תכניות לילדים: „מי ראה את יעל" „האופנ"ים של אסנת" מתוך ספרה של נירה הראל. „אסנת האנ"ל: „מזק הדוד הקוסם" – „באת אריקה מן": „ילדי הבית המוזר".
14.45 „חתול בשק".
15.25 השכלה ודעת לכל: נדבר אנגלית – למתחילים שעור מס. 14.
16.05 „חוקי נירנברג" (ש.ט.)
17.20 „האוניברסיטה המשודרת" – „תורת ההגה": „תרומת מחקר ההיסטוריה של העברית על הבנת העברית של ימינו".
19.05 שעור בתלמוד – מסכת „ברכות".
22.05 שניר ביחד וכל אחד לחוד.

רשת ב'

10.05 עניני בריאות ורפואה.
15.05 עניני יהדות ותפוצות.
17.10 שידור משותף חצי גמר גביע המדינה בכדורגל.
21.05 פרקי חזנות בכקסתנו.
22.05 „דרדר" – מסדר מיותר במלאת 10 שנים למותו חלק ראשון (ש.ט.)
23.05 קפה ראשו – חידונים בגוונים.

רשת ג'

18.06 מקום בצמרת.
21.05 ארוח עתיק.
23.05 פניני ג'ז.

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת – „מדד יצירה והגלות הגיבור המוצא". מרצה, פרופ' עליזה שוחט.
17.50 זמן ספורט.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
23.55 „שיחת חצות" – עם מנכ"ל „תאטרון הקאמרי" עודד פלדמן.

וילות ובתים

● סלפון מיוחד לסגירת מודעות: 03 885-885, לשירותך 24 שעות ביממה "פרסום אור".

קבלנים מציעים

ת"א–יפו

דירות למכירה 4 חדרים ויותר

דירות למכירה 3–3½ חדרים

דירות למכירה 2–2½ חדרים

ח

דירות למכירה 4 חדרים ויותר

שרון

דירות למכירה 4 חדרים ויותר

חולון/בת ים

דירות למכירה 4 חדרים ויותר

משרדים

דירות למכירה 3–3½ חדרים

דירות למכירה 2–2½ חדרים

דרום

דירות למכירה 3–3½ חדרים

מגרשים

דירות למכירה 2–2½ חדרים

בקשו דירות

דירות בשכירות

דירות מרוהטות

דירות בדמי-מפתח

עסקים

אולמות

חנויות

אבני תעשיה

הצעות עבודה

עבודות ומכללות

גננות/מטפלות

מנהלות חשבונות

מכנאים/הנדסאים

חשמלאים

פקידים/ות

עובדי מתכת

עובדי רחבות

ספרים/ות

נגרים

בקשו עבודה

מכונות

מהנים

מחסנאים

מוכרים/ות

פועלים/ות

שומרים

פנסיונים

שליחים

אמריקאיות

ב.מ.וו.

דייהטסו

וולבו

אאודי

אוטוביאנקי

אופל

אלפא רומיאו

איסוזו

סובארו

מרצדס

מזדה

טלבוט

מיני-מינור

לנציה

סוזוקי

פורד

פיאט

שקודה

סיטרואן

פולקסוואגן

ביוק

משאיות

סאאב

סוחרי

לשירות להזנית בגין דירת/ה הנדסאי/ת לתכנון ושרטוט קונסטרוקציה עם נסיון.

03-223064

שוברינקס (ישראל) בע"מ
דרושה
חשבת שכר ותשלומים
למשרה מלאה
הכישורים:
* מנהלת חשבונות סוג 3 * נסיון מוכח של שנתיים בנושא עיבודי שכר עם לשכת שירות.
לראיון להתקשר לאורי, טל. 03-820142.

חברה מובילה בענף הקייטרינג
דרוש
מקדם מכירות
מבוגר ובעל נסיון במכירות בענף המזון המוכן למכירת שרותי מזון מוכן ומסעדה לוקנים ולקשישים.
נא לפנות בכתב יד לת.ד. 11029 ת"א 61110.

להברה פיננסית
דרוש איש שיווק + רכב
בעל נסיון
תנאים טובים למועמד המתאים
טלפונים: 03-245517, 03-230376

לסוכנות ליבוא רכב
דרושה
פקידה / מזכירה
* למשרה מלאה
* הדפסה עברית אנגלית
* נסיון בעבודה משרדית
* נכונות לעבוד שעות נוספות
להתקשר טלפונית לכ"א
03-330971.

לכפר הנוער של
ויצו בנהלל
דרושים:
1. מורה למתמטיקה
2. מדריך חברה
לשנת הלימודים הקרובה.
מועמדים יפנו בכתב למזכירות ביה"ס
כפר הנוער נהלל מיקוד 10600.

לתנועת עליה
מחלקת-העליה
דרושים/דרושות
מדריכים, מורי דרך, חובשים ומלווי נשק.
העבודה היא בקיץ 1986 עם קבוצות נוער ומבוגרים מצרפת ומארצות דוברות אנגלית.
הכישורים הדרושים:
— מוטיבציה גבוהה.
— נסיון בעבודה עם יהודים מחו"ל.
— לאחר שרות צבאי או לאומי.
— שליטה טובה בשפות צרפתית או אנגלית.
המעוניינים יפנו לטלפונים:
02-233271, 247799
או לכתובת: רח' הלל 27 ירושלים

לסטראוס שיווק בע"מ בפ"ת
דרוש/ה
מפעיל/ה למחשב דטה פוינט
בעל/ת נסיון.
בקר מבדים, פ"ת או הסביבה לשעות אחה"צ 16.00—20.00
נא לפנות בצירוף פרטים אישיים ושכר נדרש לת.ד. 3396 פ"ת.
מיקוד: 49130 עבור „מפעיל למחשב".

ש.ת.פ. ישראלי
דרושים
* מחסנאים מכניים (ספטים)
* קלדניות
נא להתקשר בשעות הבוקר עד 13.00
03-234036

RS
שירותי כוח אדם
דרושים
לאו.אר.אס. תל-אביב
★ מחוותות - מלחימות
• בעלות נסיון של שנתיים לפחות במשמרת שניה
• העבודה באזור חולון
★ פקחים / שומרים
• בעלי 12 שנות לימוד • פרופיל צבאי גבוה
לפנות לאו.אר.אס. כיכר אתרים 134 תל-אביב טל. 03-202460

להברת תקליטים פונוקול
דרושה
מעצבת חלונות ראווה
ל-5 שעות עבודה
להתקשר לאבי 03-483169, 483257

לסנו — מפעלי ברונוס בע"מ בהוד השרון
דרוש/ה
מפעיל מחשב IBM - S/38
* עדיפות לבעלי ניסיון.
* ולמתגוררים בסביבת הוד השרון, או פ"ת וכפר-סבא.
העבודה 3 פעמים בשבוע בשעות הערב
• לפנות לטלפון — 052-38111
ליחידת המחשב.

טמפו
לטמפו תעשיות בירה בע"מ
דרוש
בקר מערכת התחשבנות
הכישורים הנדרשים:
מנה"ח סוג 3, ניסיון בעיבוד נתונים אוטומטי, המעלה תיפעול צוות עובדים, מגורים בגוש דן.
מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות למח' כח-אדם מטפו רח' המלאכה 9, חולון 58850 או בטלפון 03-888131.
סודיות מובטחת

שופר-סל
לסניפנו בקרית הרצוג
דרושות
קופאיות
אין צורך בניסיון קודם — הכשרה תינתן במקום
לפנות למנהל הסניף,
קרית הרצוג פרדס כץ.

מטבחי דניה
דרוש
איש מכירות
חרוץ, מסודר ומסור. רצוי נסיון במכירות בענף הריהוט. עדיפות לבעלי ידע בשרטוט. רכב חובה.
לפנות למפעל: טל' 786694; (03)782357

אבני הטכניון אילת
דרושה
מנהלת יחסי ציבור
הכישורים:
נסיון מוכח וידיעת אנגלית.
ידיעת צרפתית — יתרון.
להואם ראיון נא לפנות
03-224176/7

טמפו
טמפו תעשיות בירה
סניף ירושלים
דרוש מלגזן
בעל רשיון נהיגה ונסיון בעבודת מלגזנות רצוי בתעשיה.
מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות לשר ראובן בלילי טלפון
02-855583, 02-855453

להברת נסיעות בתל-אביב
דרוש
מנהל עסקים - מומחה לתיירות
בעל נסיון וקשרים בענף
לפנות בכתב-יד בצרוף קורות חיים והמלצות לת.ד. 939 רמת-גן.
— סודיות מובטחת —

לחברת בן זאב את אחיהו סוכנות מכס בע"מ
דרוש/ה
פקיד/ת רישוי
מוסמך לעבודה במשרד ובתב"ע
טלפונים 383743, 03-313875
לבקש את מר בן זאב (לשבתיין)

המועצה המקומית **אור-יהודה**
דרוש/ה
מפקח/ת בניה
גמרין/ת ומהימן/ה בעל/ת ידע בתוכניות בנין עיר ובעל/ת רכב אישי.
לפנות בצירוף קורות חיים בכתב יד לת.ד. 30 אור-יהודה — עד 26.5.86
יצחק בוקובזה, יו"ר
ראש המועצה המקומית

למרפאת שיניים — באזור השרון
דרושים
1 — רופאי/ות שיניים מנוסים/ות
2 — אסיסטנטית
3 — מזכירה
03-9224229

לחברה מסחרית
דרוש
מנהל - חשבונות מדופלם
נסיון 5 שנים
03-374848

לפריני דפנה דרושים
סורגים
לתקופות עבודה למשמרת
תנאים מצויינים למתאימים
טלפון 03-820586

מזכירה
עברית אנגלית
לוצי ים
רצוי אוהה"צ
03-227177

דרוש
מסגר מעולה
בעל נסיון לאחזקת מכשל מזון
לפנות: „מריטיה" חברה לביסקוויטים רעננה, הרצליה
טל' 052-558748

לחברת תעבורה באזור הצפון
דרוש
מנהל תחבורה/ משק
רק בעלי נסיון יפנו לטלפון 04-728625 לקביעת מועד ראיון.

למפעל בענף הדפוס
דרושים:
דפסים, עוזרי דפסים ועובדי חיתוך
עבודה מגוונת כולל במשמרות.
תנאים טובים לעובד המתאים.
03-478225

דרושה
מרכזנית/מזכירה
בעלת ידע בהדפסה ליום עבודה מלא.
טל': 04-211321

להברת כייר רציף
דרושים
* עובדים עם/בלי נסיון
תנאים מצויינים, רק לאחר שרות צבאי
(עד גיל 25)
03-812505

לבנק בתל-אביב באזור המרכז
דרושים עובדים לבנק הלואות ולגביה
מעוניינים בעלי תעודה בגרות או השכלה אקדמאית יפלחו קורות חיים ופרטים נסיון קודם בעבודה לת.ד. 29050 תל-אביב

למלון מגדל אילון בירושלים
דרושה
סגנית מנהלת משק בית
טל' 02-233281
לבקש את אירה

לסוכנות ביטוח גדולה בתל-אביב
דרושה
פקידה ראשית
בעלת נסיון. ידע רוחב.
טל': 5-2-4-258461
לבקש את ברוך.
— סודיות מובטחת —

לדפוס דרושים:
1. דפס אופסט
למכונת גליון.
2. עוזר דפס
למכונת גליון.
3. פקידה כתבנית
03-258633
03-217616

תור נתור
דרושים
1) כתבנית/מפעילת מעבד תמלילים אנגלית עברית
בעלת נסיון מוכח של 3 שנים לפחות למשרה מלאה 08.30—16.00, יום ו' 08.30—13.00, שפת אם אנגלית. ידע בהפעלת טלקס — יתרון.
2) TELEX OPERATOR
שפת אם אנגלית, בעלת נסיון מוכח של 3 שנים לפחות למשרת אחה"צ 14.00—20.00.
נא לפנות לחנה, 03-654320.

דרושים
קציני צה"ל משוחררים
תושבי גוש דן מדרגת רס"ן ומעלה
לשותפות במחלקות ובמקצועות הבאים:
1. מומחה בענף חשמל ביתי ותעשייתי.
2. מומחה בענף מתכות וחומרי גלם.
3. מומחה בענף עץ ולבידים.
4. מומחה בענף ציוד מוסכים וטכני.
5. מומחה בענף מכונות תעשייה.
6. מומחה בענף חומרי בניין.
7. מומחה בענף מיכשור אלקטרוני.
8. מומחה בענף טקסטיל.
9. מומחה בענף הפלסטיקה.
להתקשר טלפונית לקביעת ראיון: 03-333924
03-335924 לאוסנת.

בקשה. מכירה
להיות ובעלי עסקים עם יחסי צבור מעולים, השעה „זה כושר בישיר, דוברת אנגלית.
03-220513
בע"ב 052-450537

דרושים
מנפחי זכוכית
(לזכוכית פיירקס)
תנאים טובים
„בוכ באריך"
בע"מ 581253

למושב נהלל
דרוש
מנהל מכון תערובת
בעלי רקע מתאים יפנו בכתב בצירוף תולדות חיים למזכירות המושב.

לבריית פקוח האבר דרוש
מבקר חשבונות
למשרה מלאה אפשרות להתמחות
נסיון יתרון.
טלפון 03-218816 מיום ד'

למפעל באזור עפולה
דרוש
גנן נוי
מועמדים יפנו בכתב לת.ד. 4094
חיפה 31040 עבור „גנן".

למוסד רפואי ציבורי גדול
דרושים
רוקחים ועוזרי רוקחים
באזורי ירושלים והמרכז
תנאים טובים למתאימים.
סודיות מובטחת.
לפנות בכתב לת.ד. 4927 תל-אביב
(עבור רוקחים) או בטלפון:
03-288145

למוסד ציבורי גדול
דרוש
מהנדס תעשיה וניהול
* לטיפול במגוון רחב של עבודות בתחום הארגוני.
* נסיון של 2—1 שנים.
* מקום העבודה: תל-אביב.
המעוניינים מתבקשים לשלוח קורות חיים (בכתב-יד) בציון דרישות שכר אל ת.ד. 4927 תל-אביב עד סוף החודש.

דרוש
קבלן שיפוצים
לשיפוץ סניף מק דויד
באילת
העבודות: הריסה, בניה, קרמיקות, חשמל, אינסטלציה ועוד.
להתקשר לטל': 03-220826

למפעל אריגה
באיזור הדרום
דרוש
אומן (מייסטר) לנולי זולצר
נא לפנות בצרוף תולדות חיים ונסיון קודם.
ת.ד. 50408 ת"א 61004

לחברת ספנות
דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות סוג 3
לעבודה עם לקוחות
נא לפנות טלפונית 03-664971

מרכז קהילתי נוה-ישראל / חברת מתנסי"ם תרבות הנוער והספורט הרצליה
דרושים
רכז נוער וילדים — מלאה
רכזת גיל הרך — חצי משרה
מדריכי מתנ"סים. התעמלות, גלגיליות, ספורט ואלקטרה.
לפנות אישית עם תעודות המלצה ביום שישי 23.5 8.00—12.00, ביום רביעי 28.5 8.00—11.00
במשרדנו: רחוב אהרון 1 נוה-ישראל, הרצליה
052-554784

עסים
למפעלנו בנתניה
אזור התעשיה החדש
דרושים/ות
1. פקיד/ת „יצוא-יבוא"
הכישורים הנדרשים:
נסיון מוכח ביצוא ויבוא
שליטה מלאה באנגלית
2. מנהל/ת חשבונות
סוג 2
מועמדים מתאימים יפנו לטלפון
053-59191 לרבקה.

טמפו
טמפו תעשיות בירה בע"מ
מבשלת שיכר לאומית בע"מ
דרושים
★ מחלקי תוצרת
בעלי רשיון נהיגה לבהמות.
★ מחסנאי תוצרת ומלאי
רצוי בעלי הבנה. תושבי גוש דן.
★ מלגזן
בעל רשיון נהיגה ונסיון בעבודה במלגזות.
רצוי בתעשייה.
תנאים מצויינים למצטיינים בעלי הכישורים המתאימים.
המועמדים מתבקשים לפנות מיקום למחלקת כח אדם, מטמפו, אזור התעשייה חולון
רח' המלאכה 9 או בטלפון 03-800131

לסוכנות ביטוח גדולה
למחלקת תביעות דרוש/ה
פקיד/ה
נסיון חובה. יום עבודה מלא.
למוטי 03-251014

שופר-סל
לסניף רמת אביב
רח' ברזיל 15
דרושים
* קופאיות
* סדרני סחורות
מועמדים מתבקשים לפנות למנהל הסניף במקום.
אוטובוסים: 24, 27, 45, 49.

לבית קירור בחולון
דרוש/ה
פקיד/ת מחסן
לניהול מערכת מלאי ממוחשבת
טל. 03-803216-8

בס"ד
לביה"ס התיכון המקיף הדתי ע"ש הגתין — ראשל"צ
דרושים לשנה"ל תשמ"ז
מורים למקצועות: חשמל — אלקטרוניקה — פקידות — מחשבים
נא לפנות למזכירות ביה"ס
טל': 9360469, בשעות הערב
טל': 910093 או 9362050
מנהל המוסד

דרושים בדחיפות
קפה דורית - חדש
★ סגן מנהל עם נסיון מוכח
★ ברמנים מנוסים
★ מלצרים/יות
★ עובדי ניקיון ומטבח
טלפון בערב 08-462855. ראיונות לעבודה בקפה דורית הרצל 191 רחובות.

מלונות אילת
מורית
דרושים
* מלצרים
* חדרניות
* טבחים
* פקידי קבלה
תנאים טובים למתאימים
לקביעת ראיון נא להתקשר למחלקת כח-אדם במלון טלפון: 059-72151

שרותים
הגים
חיפה
מגרשים
הצעות עבודה
מכוניות
מכוניות
שרותים
חניה
דירות
כלי נגינה
הוראה
מכונית
תקלאות
מציעים למכירה
בתי כנסת
מקצועות
מלונות
מזגי אויר
מי מצא?
ריהוט ודירה
רכב
אופנועים וקטנועים
השכרת רכב
חלפי רכב ומשומשים
מציעים למכירה
שרותים כלליים
נקיון ואחזקה
רוצים לקנות
צילום
נדרשים לנישואין
דרושים
שרותים
בן זוג
הברות
ידועות
דירות
קבלנים מציעים
דירות למכירה 4 חדרים ויותר
עסקים
חנויות
הצעות עבודה
מקודים
רדיו טיב
מערכות קול
חפש בית

[illegible]

היום במשחקי חצי־הגמר בגביע המדינה בכדורגל

מכבי ת"א ובית"ר ירושלים מחפשות נחמה לאבדן האליפות

מאת אשר גולדשלגר ומשה כהן

קבוצות מכבי תל־אביב ובית"ר ירושלים יצאו הערב ב־7 להתנחם בעלייה לגמר גביע המדינה לאחר כשלונן במאבק על תואר האליפות. משחק זה יעמוד במוקד משחקי חצי־הגמר, כאשר קודם לכן (ב־5) תתמודד ה"סינדרלה" מליגה א', קבוצת מכבי חדרה, מול שמשון תל־אביב בתקוה לעשות היסטוריה ולהעפיל לגמר־הגביע.

מנהלי מכבי ת"א עשו אתמול מאמצים רבים לשפר את המוראל בקרב שחקניהם. אתמול כונסו השחקנים הספופים לארוחת צהריים ב"גן־האורנים". מאמנם שנהר ניסה להחדיר בהם רוח התלהבות לקראת המשחק.

"ההפסד לחיפה לא משפיע על כל השחקנים במידה שווה. אני מקווה, שהיום לא ירגיש ההפסד הזה", אמר שנהר, שהוסיף: "צפוי משחק צמוד".

כוכב הקבוצה, מוטי איוניר, שיסיים הערב את פעילותו, היה יותר אופטימי: "ההפסד לא ישפיע עלינו. כל אחד מאיתנו ייתן את הכל כדי לנצח".

גם בית"ר ירושלים בצרות אחרי תבוסתה בשבת האחרונה 4:0 מול הפועל כפר סבא. יו"ר הקבוצה, משה דדש, אמר: "רק אחד יכול למחוק את הבושה של ההפסד בכפר־סבא: נצחון על מכבי תל־אביב".

במצב רגלו של אלי אוחנה חל אתמול שיפור משמעותי. ההנחה היא, כי אוחנה ישחק במשחק החשוב ביותר של קבוצתו בעונה זו.

"קפטן" אורי מלמיליאן מול "קפטן" אבי כהן. השניים יתמודדו היום בחצי־גמר הגביע מתוך כוונה להתנחם בעליה לגמר על אובדן האליפות. מי מהם יעלוז הערב?

שמשון נזהרת מהסינדרלה

שמשון תל אביב מקווה לצפות בשעה 7 ביריבתה בשלב הגמר. קודם לכן עליה לגבור על נציגת ליגה א' מכבי חדרה. ויקי פרץ מדאיג את ראשי קבוצתו בגלל פציעתו, אולם החלוץ הוותיק יהושע. השמשונים ציינו, כי הם מתייחסים למשחק במלוא הרצינות על מנת שלא להיות מופתעים כמו הקבוצות האחרות שמכבי חדרה גברה עליהם.

ה"סינדרלה" מליגה א' מתרגשת לקראת הופעת הבכורה שלה באיצטדיון רמת גן. מאמן הקבוצה, אלי תג'ג, הביע תקוה, כי הניבים ישחקו מבלי להתרגש ויותירו רושם חיובי על הקהל.

מכבי חיפה והפועל ת"א יתמודדו שלוש פעמים רצופות

מאת אשר גולדשלגר

לקבוצות מכבי חיפה והפועל תל־אביב ייפגשו ביניהן שלוש פעמים רצופות החל מהשבת הקרובה, שתכריע את גורל האליפות.

אתמול הוקרבו משחקי האינטרטוטו, שבו נוטלות חלק שתי הראשונות בטבלת הליגה הלאומית. לאחר משחק בשבת הקרובה במסגרת הליגה, ייפגשו שתי הקבוצות ב־31 במאי בקרית אליעזר במסגרת האינטרטוטו, ובעבור שבוע, ב־7 ביוני, יתקיים משחק הגומלין בבלומפילד, רק אח"כ ייפגשו שתי הקבוצות הישראליות עם יריבותיהן באירופה.

ברזיל ניצחה בקושי אטלנטה 1:2

נבחרת הכדורגל של ברזיל ניצחה בקושי את קבוצת אטלנטה המקסיקנית 1:2, במסגרת הכנותיה בגביע העולם. נבחרת עיראק, שאף היא מצוייה כבר במקסיקו, ניצחה את נבחרת הנוער של מקסיקו 0:1.

1000 ספורטאים במפעל של אס"א

ב־1000 ספורטאים, נציגי 13 המוסדות להשכלה גבוהה ואורחים מאירופה ומברזיל, יטלו חלק במפעל הספורט הבינלאומי השנתי ה־18 של אס"א ע"ש אייזיק כהן, שייפתח היום ונסחר במתקני הספורט של אוניברסיטת ת"א.

את האטרקציה במפעל יהוו, ללא ספק, שחקני הקטרגל מהמכללה בלוהרוונטה מברזיל, שיפגינו את היכולת הוירטואוזית של הכדורגל הברזילאי. בטורניר הקטרגל ישתתפו 12 נבחרות והוא יגנוב, כנראה, את ההצגה מ־21 הענפים האחרים, לגברים ולנשים, הכלולים בתוכנית התחרויות.

במוקד יעמדו גם המאבקים בכדורסל, בהם יטלו חלק שחקנים בצעירים מהליגה הלאומית; ושתי נבחרות מחו"ל — בלוהרוונטה מברזיל ואינסברוק מאוסטריה. נציגי ברזיל שתשתתף גם בתחרויות הטניס והכדורעף לגברים ובתחרויות השחיה לנשים. במשחקי הטניס לגברים יתמודדו גם נציגי מכללת אנטוורפן מבלגיה.

התחרויות שיתפרסו על פני יומיים, יהוו סיום לפעילות הספורטיבית של אס"א. הניקוד בתחרויות יהיה קבוצתי.

לאחר 17 שנים, בהן נערך המפעל מדי שנה באוניברסיטה העברית בירושלים, הוא הועתק לראשונה לאוניברסיטת ת"א, ויעדו מפתח ברוטציה בכל סניפי אס"א. בשנה הבאה יתארח המפעל באוניברסיטת בן־גוריון בבאר־שבע.

אורח הכבוד של המפעל, הבלגי רוש קספנה, מזכ"ל ההתאחדות הבינלאומית לספורט אקדמאי (פיס"ו), הגיע לארץ. ראשי אס"א ינהלו עמו שיחות בדבר שילוב פעילים מישראל בוועדות בינלאומיות שונות.

אדום וירוק — מתמרקים

המצרך המבוקש: כרטיס לקרב ההכרעה בבלומפילד

מאת ניסן פרידמן

השאלה לכרטיסים בתל־אביב נמשכת, בעוד שההנהלה סוחרת ההכנות, ארגון אחרון וקביעת קפות, החל המאמן דוד שוייצר להעביר בפרך את הביקורת, שלא היכום לשחק בבאר־שבע.

לשוייצר ברור, כי הקבוצה צריכה לשחק הרבה יותר טוב בשבת. כוכב הקבוצה, משה סיני, טרח להתראיין לפני המשחק. "זה לא עוד משחק. זה צו הלב". סיני: "היה נראה נוצחת, אך השאב לי "לא נדבר עד מוצאי שבת". לא מוכן להצהיר שום דבר. הן להתכונן כמו שצריך ולדבר במגרש".

גילי לנדאו לא שיחק בשבת, אך מהצד צפה בחבריו כותשים: "היה קרב קשה בבאר־שבע וברור לכולם, שצריך לתפקד טוב יותר נגד חיפה. אני משוכנע שתהיה מוטיבציה גבוהה יותר ולהילחם על כל כדור. אני מקווה להיות כשיר בשבת ולהיות שותף למשחק ההכרעה".

יעקב אקסוף [illegible] מפציעה ברגלו. הוא מתאמן בזהירות ובקבוצה מקווים, כי יהיה כשיר מאה אחוז ויתגבר את ההגנה מול חלוצי חיפה המצוכנים. "גם יש לרהב. אני מקווה ורוצה לשחק. יהיה משחק קשה מאד, והכל פתוח".

רק אני מנחה במשחקי השבוע

אוהדי מכבי חיפה מתכוננים להציף את "בלומפילד" בצעיפים, הדגלים, [illegible] והכובעים הירוקים [illegible] שהמשחק. נגד מכבי ת"א [illegible]

● אבי רן, אתה מתכונן לעבודה קשה בשבת?

"אני מקווה שלא, אבל צריך להבין [illegible]. אבל מובן שיכולת שלי תשפיע על כל הקבוצה. אם יוקפו אותנו, אעשה הכל כדי להציל ולשמור על השער נקי".

● אתה מרגיש [illegible] במעמדים גדולים?

"אבן לנרוי נסיון כבר בנבחרת ישראל, ועברתי הרבה משחקים קשים ומסעירים בשלוש העונות האחרונות. אני מרגיש, שיש לי היום נסיון. יש לי בטחון עצמי גבוה".

● [illegible] במשחק נגד מכבי ת"א?

[illegible]

שוער אבי רן

[illegible] במשחק [illegible] מכבי ת"א [illegible], כי לשוערים יש תפקיד מכריע במאבקים גורליים.

מילצ'ן מציע חופש הצבעה בנושא צמצום מבנה הליגות

מאת אשר גולדשלגר

עזריקם מילצ'ן, ממלא מקום יו"ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל, הודיע אתמול בישיבת ההנהלה בשם מרכזי הספורט של מכבי ובית"ר, כי יש מתנגדים לאשרור ההחלטה לצמצום הליגות הלאומית והארצית.

מילצ'ן הציע לקיים דיון חופשי ולקיים הצבעה ללא הכתבה של מרכזי הספורט. כ"מ יו"ר ההנהלה טען, כי ישנם בשלושת המרכזים חברים, שאינם מסכימים לצמצום המרכזים. ועל כן, יש לקיים הצבעה פתוחה.

יו"ר ההתאחדות, שאול סדירי, הודיע אתמול בישיבת ההנהלה, כי הוחל בעיצוב המשחקים 1986 '87. יורדו 4 קבוצות מהליגה הלאומית ויעפילו אליה רק שתיים. כל זאת כדי לייצב את החלטת הנהלת ההתאחדות בדבר צמצום מבנה הליגה הלאומית ל־12 קבוצות בתום עונת 88 1987.

סדירי לא ניהל אתמול מו"מ עם ראשי מרכזי הספורט האחרים וגם לא העלה את נושא צמצום הליגות לדיון בישיבת ההנהלה. לפיכך קיבל כ"מ יו"ר ההנהלה עזריקם מילצ'ן היתר לומר את דבריו לפרוטוקול. מילצ'ן, שהוא הנציג הבכיר של מכבי בהתאחדות לכדורגל, דיבר בשם מרכזי הספורט של מכבי ובית"ר ואמר: "אנו מתנגדים להחלטה זו".

סדירי לא התייחס לדבריו של מילצ'ן ובתום דבריו נעל את הישיבה.

יו"ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל אמר אמש כי הוא מקוה שלא יהיה משבר בין הפועל ושאר מרכזי הספורט, וכי החלטת הנהלת ההתאחדות לכדורגל לצמצם הליגות תתקבל על דעת כל מרכזי הספורט.

גראף ניצחה את נאווראטילובה

הטניסאית שטפי גראף בת ה־16 ממערב־גרמניה השיגה הנצחון הגדול בקריירה שלה, כשגברה ב"משחק הגמר" במערב־ברלין על הטניסאית מספר 1 בתבל, מרטינה נאווראטילובה 2:6, 3:6.

גראף הצעירה זכתה בפרס כספי ראשון בסך 29,000 דולר, אמרה: "לא האמנתי שאוכל לנצח את נאווראטילובה תוך 65 דקות".

בנים: ארה"ב־ארגנטינה 1:2

ביום הראשון של משחקי גביע העולם בטניס לנבחרות בדיסלדורף, גברה ארה"ב על ארגנטינה 1:2.

האלופה החדשה בכדורגל תשחק עם אלופת אירופה

אלופת ישראל בכדורגל ל־1986, שתוכתר בשבת במשחק המכריע בין מכבי חיפה והפועל תל־אביב, הוזמנה לנפוש במשך שבוע ימים בעיירת הקיט המפורסמת פויאנה בראשוב, בהרי הקארפטים, ברומניה בקיץ.

במסגרת ביקור הנופש הוזמנה האלופה הישראלית להתמודד במשחק רעים בבוקרשט עם קבוצת סטיאואה המקומית, שהוכתרה בתואר אלופת אירופה.

קבוצת סטיאואה בוקרשט מהווה זה שנים קבוצת הצמרת ברומניה.

את ההזמנה לאלופת ישראל לנפוש במשחק הוקרה ברומניה, יזמה חברת "הל־ירות" הישראלית־רומנית־קרפטורס. ההזמנה היא ל־20 איש: 17 שחקנים, מאמן, מנהל הקבוצה וראש המשלחת.

השתוללות שחקני תורכיה לא מנעה מישראל נצחון רביעי 77:81

מאת יצחק ויסהוף שליחנו לאליפות

נבחרת ישראל זכתה אמש בנצחון רביעי רצוף בבית ב' באליפות אירופה ודרג ב' בליאז', כשגברה על תורכיה בתוצאה 77:81. היום ב־4:30 אחה"צ (שעון ישראל) תקיים נבחרתנו את משחקה האחרון בליאז' ותעבור לגמר באנטוורפן.

כשחק כדורסל לא ראינו אמש בת"אטר־דה־ספורט. את מה שהתרחש על משטח העץ לעיני 500 צופים תורכים אחוזי טירוף ניתן לכנות רק במילה אחת — מ ל ח מ ה. במלחמה זו ניצחה ישראל. שחקנינו לא הציגו כדורסל מבריק. המשחק היה אפור, אך מול יריב שעמד מולנו אמש אי־אפשר היה לשחק כדורסל.

התורכים לא בחלו בשום אמצעים לעצור את הישראלים. הם דחפו, התפרצו לא אחת לעבר המזכירות והשופטים אוזומקי (פינלנד) והובר (אוסטריה) כל זאת ללא תגובה הולמת. לשיאם הגיעו התורכים בפתיחת המחצית השניה, כשישראל הובילה 45:55 בדקה ה־24. הקהל התורכי החל לזרוק חפצים והספסל התורכי התפרץ למגרש. תורכיה ספגה על כך עבירה טכנית והשוטרים הבלגים נאלצו לאיים על הקהל שיצא.

נבחרת ישראל לא התרגשה יותר על המידה, אך השחקנים סבלו מחוסר דיוק מאחר שספגו מכות על הידיים.

הנצחון הישראלי הושג למרות שלאוואן מרסר, המצטיין עד כה בנבחרת, לא שיחק 22 דקות. מרסר יצא בדקה ה־15 לאחר שצבר שלוש עבירות: חזר בדקה ה־33 ותוך חצי דקה ספג שתי עבירות דמיוניות שהוציאוהו מהמשחק.

מחליפו ניר רכליס גילה יכולת נאה, כשלחם ללא פשרות בתורכים וקלט 6 כדורים חוזרים (4 בהתקפה). המצטיינים בישראל היו הווארד לאסוף, ששיחק 39 דקות, קלע 19 דקות וקלט 10 כדורים חוזרים. כן הצטיינו חן ליפין, שידע להחזיק את המשחק הישראלי ולא איפשר לו לגלוש למהירות מופרזות. ליפין קלע 11 נקודות כשאת הסל החשוב ביותר קלע עם שריקת השופטים למחצית. היה זה סל של 3 נקודות שהעניק לישראל יתרון — 39:42. כמובן בלט דורון שפע.

ישראל פתחה את המשחק היטב והוליכה עד לדקה ה־17 — 34:35 כשיתרון השיא במחצית היה בדקות 12 ו־14 — 20:29 ו־24:33. התורכים הצליחו בסלי 3 נקודות לנצל רפיון ישראלי, שלווה באיבודי כדור מרגיזים, להשוות ל־34:34 ולהוליך — 35:36 ו־37:39 דקה למחצית. דניאל השווה בקליעת המסך — 39:39. התורכים איבדו כדור בהתקפה וליפין עבר את כל המגרש בארבע שניות ועם השריקה קלע סל של 3 נקודות.

מחצית השניה שיחקה ישראל עם ליפין, זלוטיקמן, דניאל, רגלים ולאסוף. הנבחרת לא שמטה את יתרונה והפרש השיא היה בדקות 29 ו־48:64 וה — 38 — 63:81. חילופים שביצע שרף, וכניסתם של שטינהאואר ופרישמן, במקום לאסוף וליפין, גרמו לצמצום היתרון.

ישראל זרקה מהשדה 54 כדורים ודייקה ב־23 (42 אחוז) בסלי 3 נקודות האחוז היה טוב — 5 ב־6 וליפין — 3 ושפע — 2: בעונשין 20 מ־30. התורכים דייקו ב־22 מ־44 (50 אחוז) בזרי 3 נקודות — 7 מ־20 ובעונשין — 9 מ־11.

ישראל קלטה 36 כדורים חוזרים (20 בהגנה) לעומת 29 של תורכיה (18 בהגנה). ישראל איבדה 15 כדורים לעומת 12 של תורכיה.

התורכים ביצעו 27 עבירות לעומת 17 של ישראל. בתורכיה יש לציין את השחקן הוותיק איידן (2.05), בן ה־31, שקלע 17 נקודות ובן את קונסור, בן ה־30, שקלע 16 נקודות.

המאמן הלאומי, צבי שרף סיכם: "שיחקנו טוב למרות שהשיפוט היה שערורייתי. שפע, ליפין ולאסוף עשו עבודה מצויינת. גם בסיום איכזבו אותי הצעירים שקיבלו הזדמנות אך לא ניצלו אותה. היום נגד איסלנד נשאף לנצחון מאחר שאינני רוצה להפסיד באף משחק. ברור לי שהסיכויים להופיע בשנה הבאה בדרג א' הם מצויינים. יתכן שיספיק לנו נצחון באנטוורפן כדי להחזיר אותנו למקומנו הטבעי באירופה".

● לישראל קלעו: שפע 24 (9־15; 2־2; 1:0); לאסוף 19 (4־10; 11־13); ליפין 11 (1־2; 3־4; 2־0); דניאל 10 (5־13; 0־1); זלוטיקמן 7 (2־6; 3־6); מרסר 4 (2־4; 4); רכליס 4 (0־1; 4־4); גורדון 2 (2 מ־3 בעונשין).

● לתורכיה קלעו: איידן 17 (8־15; 1־2); קונסור 16 (4־5; 2־5; 2־2); אונור 14; טוראן 8; לבאנט 5; אינוק 4; ארבינ'זאן 3; ליטונגוגלו 3; סגול 2 וקורדיז 2.

משחקי היום

● בליאז': ישראל — איסלנד 16:30 (שעון ישראל); תורכיה — שוודיה (19.15); הונגריה — פולין (21.15).

● באנטוורפן: אוסטריה — הולנד 16.30; פינלנד — בולגריה (19.15); רומניה — בלגיה (21.15).

תוצאות נוספות

פולין — שוודיה 60:78; בולגריה — בלגיה 76:83; הולנד — פינלנד 42:86.

פולין לקחה שני "תיירים"

משלחת הכדורגל של פולין יוצאת היום למקסיקו עם 24 שחקנים. שניים מהם ב"תיירים". הקשר ואלדמאר פרושיק והקיצוני קריזהוף באראן.

מאמן הנבחרת, אנטוני פיצ'ניצ'ק אמר בוארשה, כי כל 24 השחקנים שיגיעו למקסיקו, ראויים להיכלל בסגל, וזה יהיה בלתי אנושי להשאירם בבית, לאחר כל כך הרבה מאמץ שהשקיעו.

נערי הפועל זכו בטורניר כדורגל בגרמניה

נבחרת הנערים של הפועל בכדורגל זכתה בטורניר בגרמניה לאחר שגברה במשחק הגמר על קבוצה מחוזקת של נוער בהעיר לילהיים ממחוז בוואריה בתוצאה 0:5.

את השערים הבקיעו: יואב שלום (פתח־תקוה) שלושער ואורי כהן (תל־אביב). שפט במשחק צבי שריג.

נבחרת הנערים, שהורכבה זו הפעם הראשונה, מונה 17 נערים מקבוצות הנערים של הפועל מכל הארץ. מאמנם הוא ג'נו ברג'ג.

קילפטריק וולס הוחתם בקבוצת הפועל חיפה

מאת י. ציביק

הכדורסלן שחום־העור קילפטריק וולס יחזק בעונה הבאה את קבוצת הפועל חיפה.

וולס, שהופיע במדי הקבוצה החיפאית לפני שתי עונות, יקבל 30,000 דולאר.

המו"מ עם חברו רונלד יוסטון נמשך, אך טרם הושג סיכום. יוסטון תובע 45,000 דולאר לעונה. הסיכויים להצטרפותו לקבוצה טובים.

אירופה השיבה בשלילה לשחיה

התאחדות השחיה האירופית דחתה את בקשת ישראל להתקבל כחברה בהתאחדות זו.

המזכ"ל האירופי, נורמן סרספילד, הודיע לאיגוד השחיה הישראלי, כי אירופה לא תוכל לפתוח את שעריה בפני שחייני ישראל מאחר שהיא תיאלץ לצרף אחריהם מדינות נוספות מאגן הים התיכון.

באיגוד השחיה התקבלה ההודעה באכזבה. עם זאת, נמסר, כי יימשכו המאמצים לשכנע את מדינות אירופה לחזור בהן מסירובן.

דרושה מזכירה לחברת יבוא
אנגלית/עברית
בדבר פרסים טלפון 442162

חברת השמירה בע"מ
סניף באר־שבע
דרושים
מפקחי נקיון אזוריים
הכישורים הדרושים:
* נסיון בניהול צוות עובדים גדול.
* כושר ארגון.
* בעל רשיון נהיגה.
* בעל טלפון בביתו.
* בעל נסיון קודם בענף — יתרון.
העבודה רבת אתגר וענין, בלתי שגרתית ומצריכה להעסק בה בסיורים, נאמנות ושעות עבודה מרובות.
[illegible] ת.ד. 3101 תל־אביב 61030, בציון "עבור משרה בבאר־שבע".
— סודיות מובטחת —

אגודת אכסניות נוער בחסות משרד החינוך והתרבות
למחלקת הדרכה ותיירות פנים דרוש מיד
אחראי לתאום וריכוז פעולות המשרד
[illegible]
לפנות בכתב: לת.ד. 1075 מיקוד 91009 ירושלים

למפעל תעשייתי בשטח התמרוקים באזור השרון — דרושים
● מנהל־חשבונות
לעבודה בכל תחומי הנה"ח, כולל הפעלת מחשב. נסיון קודם בתעשיה — חובה.
● מנהל מפעל
[illegible] אזור המרכז. בעל ידע בתיכנון, ייצור והדרכת עובדים. נסיון קודם של 3 שנים לפחות במפעל תעשייתי.
נא לפנות בכתב בצירוף קורות חיים [illegible] ת.ד. 23044 תל־אביב

דרושה
עובדת למלון
עם ידע בהנהח"ש ממוחשבת
למשרה מלאה
להתקשר למזכירה
טל: 04־388731

U-MAN®
עבור אחד מלקוחותינו — חברה מובילה בתחום השעונים והאלקטרוניקה.
דרושים
סוכני מכירה בכל הארץ
בעלי מרץ רב והתמדה.
נסיון והצלחה מוכחת במכירות.
נסיון קודם בענף — לא הכרחי.
דרושים רכב ויושר אישי גבוה.
הכנסה גבוהה ותנאים טובים למתאימים.
להתקשר 03־292949 לשוש

טמפו תעשיות בירה בע"מ
מבשלת שכר לאומית בע"מ
סניף נתניה
דרושות
פקידת ייצוא —
* ניסיון של שנה בייצוא (כולל טיפול בתעודות ומסמכים).
* ידע וניסיון בהפעלת טלקס.
* הדפסה בעברית ואנגלית.
* ידיעה טובה באנגלית הכרחי.
מזכירה
* ניסיון בעבודות מזכירות.
* ניסיון וידע בהדפסה בעברית ואנגלית.
* ידיעה טובה באנגלית הכרחי.
בדבר פרטים נא להתקשר (כח אדם) 053־58131

מכללת בית ברל
דרושה
מזכירה
לחוג ללימודי ארץ ישראל
הכישורים הדרושים:
* בעלת השכלה רחבה וקרבה לנושא עדיפות.
* יכולת לנהל משרד באופן עצמאי
* הדפסה טובה בעברית
אופי העבודה: טפול בסיורים ובתלמידים
שעות העבודה: בקר, ופעמיים בשבוע עד שעה 16.00.
המועמדות העומדות בדרישות מתבקשות לפנות לאגף כ"א
טלפון 052־25151, או 052־450952.

לנעלי עזורי
במרכז פנורמה חיפה
דרושים
* מנהל בעל נסיון בניהול חנות נעלים
* מוכרים/ות עדיפות לבעלי נסיון
לעזורי ברמת־גן
* מוכרים/ות בעלי נסיון
טל: 03־296601 ; 03־296795 לאליהו

משרד החינוך והתרבות — מינהל החינוך — היחידה לדיור ולתמריצים
משרד העבודה והרווחה — מרכז ההכוונה לערי פיתוח ולהתיישבות
מורים לבית־שאן
לשנת הלימודים תשמ"ז
דרושים בבית הספר תיכון מקיף כללי "אורט" מורים
במקצועות הבאים:
* אלקטרוניקה * מתמטיקה/פיסיקה
* מחשבים * פיסיקה
* מדריך של"ח
המעונינים מתבקשים לפנות ישירות למנהל ביה"ס טלפונית ובכתב:
בבוקר — 065־88522, 065־87382
בערב — 065־88754
למורים העוברים לבית שאן מובטחים הטבות, מענקים ותמריצים.
ערי־פיתוח — חיים של איכות

אלתדירקטור
בעל נסיון של שנתיים לפחות
רצוי בוגר ויצ"ו חיפה או "בצלאל"
טלפון: 03־733203

עירית ראשון־לציון
דרושים:
א. מורים לחטיבות העליונות
במקצועות הבאים:
לתחום עיוני — אנגלית, כלכלה, גרפיקה, אזרחות, צרפתית, ערבית, ביולוגיה, תורה שבעל־פה/הלכה, גאוגרפיה, חינוך גופני לבנים, תנ"ך, ספרות, מוסיקה, פיזיקה (כולל תורת החשמל).
לתחום הטכנולוגי — בוגרי הנדסה — [illegible] מגמת מחשבים, [illegible] — לבגרות ע.ב.א. תורת החשמל, מיתוג ובקרה — מיתקני פיקוד, מזכירות (בנהל, כלכלה ומשק), הצבתאות, כתבנות עברית ואנגלית.
המעונינים בעלי הכשרה ונסיון מתבקשים לפנות למחלקה לחינוך על־יסודי רח' הרצל 42 [illegible] טלפון 941630 בשעות 08.00—13.00.
ב. חובשים בעלי תעודת חובש
[illegible] לעבודה בחוף הים. [illegible] רח' הרצל 24 [illegible] טלפון 994111 [illegible] בשעות 08.00—13.00.
מאיר ניצן ראש העיריה

לשתפים סוכנויות לביטוח בע"מ
דרוש
מנהל חשבונות צעיר סוג 2
עם נסיון של 3 שנים לפחות
נא להתקשר לרוני 611402־7.

פר"ח
פרויקט החונכות של הסטודנטים בישראל
דרוש
מנהל פר"ח
באוניברסיטה העברית בירושלים
הכישורים הדרושים: נסיון ארגוני־מנהלי ויכולת מוכחת בהפעלת צוות עובדים גדול; הבנת והכרת מערכת החינוך, ויכולת לפתח מגעים עם גורמי חינוך רבים; בעל תואר אקדמי במדעי הרוח והחברה.
תחילת העבודה: 1.7.86
נא לפנות בכתב, בצרוף קורות חיים ונסיון קודם אל מנהלת פר"ח, מכון ויצמן למדע, ת.ד. 26 רחובות 76100 (יש לציין מספר טלפון לתשובה). פרטים נוספים ניתן לקבל בטלפון 08־482329.

לחברת ארועים ונופש
דרוש/ה
מנהל/ת אירועים
לארגון ארועים באתרי נופש והפעלה בשטח, בכל רחבי הארץ.
עדיפות לבעלי תואר בתחומי החינוך או פסיכולוגיה
שעות עבודה לא שגרתיות
נא לפנות בפרטים מלאים לת.ד. 9211 ת"א מיקוד 61091

GENERAL INSTRUMENT DATA ISRAEL LTD
דרושים:
* מנהל/ת משמרת תפעול מערך מחשבי
כישורים:
תואר ראשון במדעי המחשב, מנהל עסקים או בוגר בי"ס טכני למדעי המחשב.
3—4 שנות נסיון בתפעול מערכות מחשב.
1 שנת נסיון בתפקיד ניהולי/פיקוחי בתפעול מערך מחשב
נסיון בעבודה עם מחשבי דטה ג'נרל, IBM P.C. ותקשורת נתונים.
* מזכירה
● שליטה מלאה בשפה האנגלית כולל הדפסה.
פניות בצרוף קורות חיים בכתב יד יש לשלוח לת.ד. 21535 תל־אביב 61215

לחברת ציוד למחשבים בת"א
דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות
* סוג 3 עם נסיון (בחברה מסחרית).
* בקיאה בהתאמות.
* מנוסה בהכנת משכורות.
מרכזנית
* עם נסיון.
* לעבודה בשעות מ־13.00—19.00.
לפנות טלפון 03־253350 03־219730, אילן.

לחברה קבלנית
דרושה
מזכירה כתבנית
ידע בסיסי בהנהח"ש
לפנות בין השעות 8.00—16.00
טלפונים: 7518440, 7519029

קופת חולים מכבי
לקופ"ח מכבי דרושות:
1). עובדת מעבדה באשדוד
3 שנות נסיון לשלושת רבעי משרה.
2). פקידת כח־אדם
בוגרת תיכון, בעלת נסיון של 3 שנים ובעלת ידע טוב בחשבונות.
לפנות למחלקת כח־אדם, טלפון 292911 שלוחות: 363, 365.

היפרכל קניון איילון
דרושים
* קופאיות/ים
* עובדת קפיטריה
מועמדים מתבקשים לפנות למנהל ההיפרכל במקום

לאלומית אריזות בע"מ
דרוש
מכונאי אחזקה
בוגר בי"ס מקצועי, בעל נסיון 5 שנים לפחות בתעשיה — רצוי בקווי יצור, [illegible] אוטומטיקה ומסגרות מכניות.
לפנות 03־803615 ליוסף

صكنا من الاجل

כל העולמות

„אקונומיסט" מיוחד ל„דבר"

האיום החדש על קורי

צבאה של הנשיאה אקינו, למדו הקומוניסטים, מאורגן טוב יותר מאשר בימיו של מרקוס. כוחות הגרילה נהנים מתמיכה לא־מבוטלת

לקומוניסטים בפיליפינים יש ביטוי ציורי ומפחיד, כדי לתאר את המצב הנוכחי, שלדעתם הוא שלב־מעבר. הם מדברים על „חלל דמוקרטי".

„החלל" הזה נוצר ב־25 בפברואר, כשקורי אקינו הדיחה את הנשיא מרקוס. העצירים הפוליטיים שוחררו מבתי־הכלא ומגלים את השקפותיהם בשידורי הטלוויזיה ומעל דפי העיתונים. הצבא נמנע מ„טיהור" (רצח) אנשים, החשודים במתן עזרה לקומוניסטים. אופוזיציה חדשה ובוטחת בעצמה קמה בקרב תומכיו של מרקוס בעבר ובהווה, אשר מנצלים את החופש שמתירה להם הממשלה מבלי חשש לפעולות דיכוי.

בעיני הקומוניסטים, מצב זה לא יוכל להימשך. אבל אם את מקום ממשלת אקינו תתפוס דיקטטורה צבאית, אף שזה נראה בלתי־סביר, קומוניסטים רבים לא יצטערו על כך. במקרה זה, הם יוכלו להוסיף ולדבוק במשימה היקרה, ללבם – כינון המהפכה – במקום לפעול תחת הליבראליות של אקינו. מהי סיכוייהם?

הקומוניסטים רואים, בצדק, את אקינו כמכשול. הם קראו להחרמת הבחירות, שהעלו אותה לשלטון. הם גם האמינו שמרקוס יברח, ונכשלו בהבנת הלך־הרוח במדינה – הלהט הכמעט דתי בקרב ההמונים, תומכי אקינו. כשהיתה אקינו לנשיאה, הסתפקו הקומוניסטים בגילוי־דעת מתריס, באומרם כי לדעתם היא „בנה".

הקומוניסטים שבו והכריזו, כי הם מוכנים להיכנס למשא־ומתן עם ממשלת אקינו במטרה לסיים את פעולות „צבא העם החדש", הזרוע הצבאית שלהם. עד כה, התקיימו „מגעים לא רשמיים", אבל לא נערך משא־ומתן רשמי. ב־16 באפריל היה נדמה כי מגעים שכאלה יתחילו, אולם הסתבר שלנציג הקומוניסטי לא היתה סמכות מספקת.

ממשלת אקינו רוצה פגישות רמות־דרג עם תוצאות חד־משמעיות. כלומר, הלוחמים יניחו את נשקם ויבטיחו לחיות בשלום. בתמורה מבטיחה הממשלה לאנשי הגרילה חסינות מרדיפות, ועזרה בקליטתם מחדש בחיים האזרחיים. הקומוניסטים, כנראה, חוששים בדיוק מפני עסקה מסוג כזה.

אין זה ברור מי מפקד על אנשי הגרילה. שני מייסדי ה„צבא העממי החדש" (נפ"א), חוזה־מריה סיסון וברנאבה בוסקאינו, נתפסו בשנות ה־70. מאז שוחררו על־פי פקודתה של אקינו, הם מטיפים בפומבי נגד האימפריאליזם האמריקאי, הפיאודליזם והקפיטליזם. המנהיגים

תומכי מרקוס. לא יריבים יחידים

שנשארו בהרים הם חבורה מסתורית. המוכר ביותר ביניהם הוא אנטוניו זומל, עיתונאי לשעבר, שכבר הספיק לשלול את רעיון הסגרת הנשק שבידי הגרילה.

עוד פחות ברור כמה מונים אנשי הגרילה. נראה שהאמריקאים מקבלים את המספר 15,000. הקומוניסטים מעולם לא ציינו מספרים מדוייקים ורק טענו, כי בכל פרובינציה עומדים לרשותם לוחמים. ממשלת אקינו אומרת, באופטימיות, כי היא מקווה לקלוט 25,000 אנשי גרילה בחיים האזרחיים. אך אלה הם „נתוני תקציב", המיועדים להקצבת כספים ליישובם של ה„חוזרים בתשובה" העתידיים. נתונים אלה זוכים גם לאישור מצד הכוחות המזויינים, שהצדקה להיקפם – 250,000 איש – שאובה מהיקף ההתקוממות שנגדה הם נלחמים.

מספרם הממשי של הלוחמים המאומנים והחמושים אינו עולה כנראה על 2,000. אלא שיש להבין שני דברים בנוגע לנתון זה: ראשית, אין זה מספר מגוחך. 2,000 אנשי גרילה מאומנים ומחומשים היטב, המאמינים בצדקת דרכם, הם כוח שאין לזלזל בו. שנית, זהו מספרם של הלוחמים האקטיביים. אלה נהנים מתמיכת אלפי בני פיליפינים – שחלקם נותנים את תמיכתם מתוך אהדה וחלקם מתוך החשש לצאת נגד קומוניסטים – אשר סיפקו לקומוניסטים מזון, ביגוד, תחבורה ואף שימשו כמסתור הסוואה או גם כבשר־תותחים, ובקיצור כל קשת הפעילות הלא־צבאית, המופקת בצבא סדיר בידי חיילים. לכן, הערכת „צבא גרילה" ב־15,000 איש נראית סבירה כהלכה.

כתוצאה מנצחון אקינו, פחת מספר האוהדים הללו. הכנסיה הרומית־קתולית לא היתה מעולם „הארץ המובטחת" של הקומוניסטים. מצב זה אף יחמיר עבורם, אם אקינו תצליח להתמודד באומץ עם הבעיות, שמהם נבנה הקומוניזם: אבטלה, עוני, שחיתות ואי־צדק.

ככל שאקינו תתאמץ, קשה להאמין שתצליח לפתות את הקומוניסטים המושבעים לחזור לחיים אזרחיים. הם רוצים שיטה פוליטית חדשה: ביטול חוות הסוכר העצומות (שאחדות מהן נמצאות בבעלות משפחת אקינו), קץ הבסיסים האמריקאיים, וטיהור המערכת הצבאית והאזרחית מתומכיו לשעבר של מרקוס. אלה מספקים עתה לאקינו בסיס־כוח יעיל. אנשים אלה לא ישבעו נחת מחצי דונם של שדה אורז ומבקתה קטנה בקצה השדה.

אקינו מבינה זאת מן הסתם. ב־20 באפריל היא אמרה, שאם אנשי הגרילה לא יפסיקו להרוג את „החיילים שלי" – היא רמטכ"ל אמהי למדי – היא תשסה בהם את הצבא. מאז היותה לנשיאה, פתח הצבא באש, ברוב המקרים, רק בתגובה להתקפות הגרילה. אבל שלושה ימים לפני נאומה, נהרגו 51 חיילים במארבים. מאז ה־25 בפברואר, נמסר על מותם של יותר מ־300 חיילים.

מספר הנפגעים נופל כנראה ממספרם בתקופה המקבילה אשתקד. חלק מההתקפות נערכו במסגרת חיסול חשבונות, כפי שאירע בתום מלחמת־העולם־השניה באירופה. אך חלק מהן כאילו מזמין תגובה צבאית. אפשר שהקומוניסטים מקווים, כי האזרחים שייקלעו בתווך, ייצאו נגד הצבא ונגד ממשלת אקינו.

אם זוהי הטקטיקה הקומוניסטית, היא עלולה להתגלות כמוטעית. צבאו של מרקוס נכשל בלחימה, משום שאימונו היה גרוע. החייל הפשוט יצא לקרב כשנעליו קרועות, כשהוא רעב ולעתים אף חולה במלריה כשהוא חמוש ברובים שאינם יורים ורכוב על משאיות שיצאו מכלל שימוש. אם הנפ"א יחליט להמשיך בקרבות, הוא עשוי לגלות, שצבאה החדש של אקינו הוא יריב קשה יותר.

אחרי הנשף

ניגריה ערכה מסיבה נהדרת, אבל סוחרי היין שכחו לתבוע את כספם מראש. עכשיו הגיעו הנושים והם מגלים שהחגיגה נגמרה, הבקבוקים והכוסות נשברו או נגנבו בידי האורחים, והחיילים שהובאו כדי לשמור על הסדר יורים זה בזה. סיפור על אומה עם „הנג־אובר"

כעשור שנים זרם הנפט החוצה והכסף זרם פנימה. בתקופת השיא נשאבו מהביצות הטובעניות בחופה הדרומי־מזרחי של ניגריה שני מיליון חביות ביום. כל אחת מהן נמכרה בכ־40 דולאר. כעת מפיקה ניגריה מעט יותר ממחצית הכמות דאז ומחיר החבית קטן פי ארבעה משהיה. המשבר לא נגרם באשמת ניגריה, אבל גם ההצלחה לא נזקפה לזכותה. חברות מערביות סחטו את הבארות וניהלו את השיווק. החברות הערביות באופ"ק דחפו את המחירים כלפי מעלה. לניגרים נפלה מתנה משמיים, אבל הם לא ידעו איך לנצל אותה.

לכאורה, בזכות „בום" הנפט הועברו לידיים ניגריות סכומי־כסף, שהיו אמורים לשמש בסיס למהפכה כלכלית במדינה זו, שהיא המאוכלסת ביותר באפריקה. הניגרים החליטו שהמהפכה תהיה קפיטאליסטית. הם שכרו מומחים, סללו דרכים, פתחו בנקים, הכניסו חשמל לכפרים, בנו מערכת מיסוי פרוגרסיבית ובחרו את ממשלתם על־פי חוקה פדראלית בסגנון אמריקאי. כעת נותרו בידיהם חוב חיצוני אדיר, שאיש אינו יודע את גודלו, ערימות של ציוד יקר, שאינו פועל בדרך כלל, ודיקטאטורה צבאית.

מפח־הנפש הוא כמעט כללי. הניגרים רצו להיות מעצמה אזורית, שתעמוד בראש הקהילה הכלכלית של מדינות מערב אפריקה; במשך 22 חודשים, מאז ההפיכה האחרונה ועד מארס 1986, היו גבולות היבשה של ניגריה סגורים, כדי למנוע הברחות (שלא נמנעו אף־על־פי־כן). הם רצו להתמודד עם דרום־אפריקה: היום הם מוכרים נפט ל„סיטרא אוּדרא" הלבנים. הם רצו להקים את מפעל הפלדה הראשון באפריקה השחורה, הם רצו לגלות ולנצל את הגאז הטבעי, הבוער כעת בלא תועלת, הם רצו לבנות עיר בירה חדשה ומאורגנת יותר במרכז המדינה. כל התוכניות האלה יעלו אבק במשך עשר או עשרים השנים הקרובות.

אפשר שניגריה היתה נכשלת בכל מקרה. מדינות אפריקאיות אחרות התמוטטו בלי עזרת הנפט, וכמה מהן נהנו מראש מרמת חינוך משופרת ומיציבות גדולה יותר. למשל, גאנה העניה וטנזניה העניה עוד יותר. לאחר שנות ה„בום" נותרו בניגריה כמה דברים טובים־למחצה. המדינה מרושתת בכבישי אספלט (אבל חלק ניכר מהכבישים האלה נהרס עקב אי־אחזקה). עומדים על תילם הבניינים, שבזכותם יכולים כל ילדי ניגריה לקבל חינוך יסודי ורבים בהם גם חינוך אוניברסיטאי (אף שרמת ההוראה במוסדות אלה היא עלובה למדי, ואין משרות לבוגרי האוניברסיטאות). לראשונה באפריקה התפתח בניגריה מעמד סוחרים של ממש (אבל אנשי מעמד זה רוצים להיות עובדי מדינה, לאכול מזון מיובא ולייבא מוצרי צריכה).

בניגריה חיים כ־115 מיליון איש. רובם המכריע לא נהנה מכספי הנפט. הם מתקיימים בדוחק מחלקת אדמה קטנה. למעשה, התקופה שבה נדמתה המדינה כעשירה, היתה תקופה גרועה לחקלאים. היצוא שלהם נהרס, יובאו כמויות אדירות של מזון זול – מה שהקשה על השוק הפנימי – והצעירים עזבו את הכפרים כדי לחיות חיי דלות בפרברי הערים. מצב האיכרים כיום יכול רק להשתפר, וזו אולי פתח־התקווה של ניגריה. המובטלים חוזרים מן הערים הביתה, לכפר, ואין זה סביר שהם יאותו לחיות כפי שחיו אבותיהם. לראשונה נראים סימנים מעוררי תקווה בכלכלת הכפרים. ההכנסות של הכפריים גדלות ומשתפרים תנאי המחיה של מיליוני בני־אדם, הודות לשיתוף פעולה בין־לאומי זול למדי, המתבצע בעזרת הבנק העולמי.

אבל השאלה העיקרית היא איך נכשלו הסקטורים המתקדמים יותר בחברה הניגרית בניצול 100 מיליארדי הדולאר שזרמו למדינה החל ב־1973 – כשהתברר היקף ה„בום" – ועד 1981 – כשה„בום" חלף עבר. אומה חקלאית, שלטה בה כת של חיילים, אומה שזה אך נחלצה ממלחמת־אזרחים עקובה־מדם ושלרשותה עמדה רק שכבה דקה של בוגרי אוניברסיטאות – קשה להניח שלא תעשה שגיאות. סוחרים שמעבר־לים ושותפים פינאנסיים סייעו לה בחפץ־לב בעשיית שגיאות אלה.

בימי השגשוג הגיעו לניגריה אנשי מכירות מכל קצוי תבל. הם ניסו בכל הדרכים למכור לה ציוד, שניגריה לא היתה יכולה למצוא לו שימוש. ממשלת ניגריה היתה הלקוח הפתי ביותר בעולם: הממשלות הזרות פעלו כסוחרים חסרי כל מצפון. אפשר למנות רשימה של מוצרים שניגריה תיאלץ לוותר עליהם, ואף לא תשלם בשבילם, ככל הנראה. כבר ב־1975 מכרה הממשלה הרוסית לניגריה מפעל יציקה, מהמסד עד הטפחות. התכוונו לבנותו הרחק ממכרות הברזל או הפחם המתאימים, אי־שם על נהר הניג'ר. יחד עם הרוסים ניסו סוכנים צרפתים להשלים את המפעל והתייאשו. המערב־גרמנים עדיין מועסקים במקום. מיליארדים רבים עוד יושקעו לשווא במפעל, עד שיוותרו עליו.

ב־1984, כשהיה ברור שניגריה נמצאת במשבר, הורשתה חברת התעופה „בריטיש אירוספייס" לספק לניגריה 18 מטוסי־קרב משוכללים מדגם „יגואר", שהניגרים אינם זקוקים להם, אינם יכולים לתחזקם (שניים מהם כבר התרסקו) ואין ביכולתם לשלם תמורתם כעת. ממשלת בריטניה אישרה את העיסקה, אך לא ביטחה את המכירה; משלם המיסים הבריטי עלול לשלם כעת את החשבון בסך כ־200 מיליון ליש"ט.

הסוכנויות הממשלתיות לאשראי־יצוא בעולם הקפיטאליסטי אף גרמו נזק חמור יותר, אם כי בממדים קטנים יותר. הן עודדו את היצואנים להעסיק ולמכור סחורות חסרות־ערך ללקוחות הניגרים, שכלל לא התכוונו לשלם בעדן. לא עלה על דעתם שהם מרמים את הספקים שלהם, משום שהספקים יקבלו בכל מקרה פיצוי מממשלותיהם. החוב לסוכנויות האלה מסתכם היום ב־1.4 מיליארד דולאר, והוא מורכב מתביעות על אי־תשלום, שהגישו היצואנים שבשמם פעלו הסוכנויות. ניגרים רבים חושבים, ובצדק, כי אלה שנתנו בטחונות הסוכנויות אחראיות חייבים לשלם את מחיר הטעויות שלהם.

על רקע טעויות אלה לא רק הניגרים לבדם מצטיירים כטפשים, כחסרי אחריות או כנוכלים. אבל הניגרים לבדם הם הנותנים את הדין. הם פיתחו ענף יצרני, שהתבסס על פעולות־גימור יקרות של מוצרים, שיובאו חצי־מוגמרים לניגריה. עתה, כשמטבע החוץ אזל, המפעלים סגרו את שעריהם. בניגריה קיימים חמישה מפעלים להרכבת משאיות ומכוניות: באמצע מארס 1986 היו סגורים כל החמישה. כמה מהם טענו, כי שילחו את עובדיהם לחופשה; אחרים עצרו את הייצור, עד שהממשלה תאשר העלאת מחירים, כדי לפצות על עליית המסים על רכיבים מיובאים. הפועלים לא עבדו, הזעם בקרבם הצטבר הלך.

הודות ל„בום" אפילו בערים הקטנות הורגלו האנשים לכסף ולדברים הטובים שאפשר לקנות באמצעותו מחו"ל – לחם ואורז ומכשירי רדיו, משאבות זולות לשם שאיבת מים מהבארות, ואוטובוסים קטנים ונוחים, שאיפשרו נסיעות אפילו לעניים תמורת מעות ספורות. הערים צמחו ללא הכר – בלאגוס יושבים לפחות שבעה מיליון איש ולפחות ארבע ערים נוספות מונות יותר ממיליון – והאוכלוסיה העירונית החיה מהיד אל הפה, אין היא יכולה להתקיים בלי כסף מזומן או מוצרים מיובאים, אך תמורתם אי־אפשר לשלם כעת.

הסימפטום של אי־השקט בערים, בניגריה ובאחרות, הוא הפשיעה העירונית. בנושא זה המצב גרוע והוא מחמיר והולך. הממשלה הצבאית יורה בשודדים חמושים, אבל שודדים אחרים ממשיכים במלאכתם. חיילים שנפלטו מהשירות, עובדי מדינה שהתרוששו, בעלי עסקים כושלים (ובעלי־החוב של בעלי עסקים שכשלו) – כל אלה, נוסף על שכירים רבים, שאינם מוצאים עוד דרכים אחרות להתקיים, זורמים לשורות העבריינים.

בשנים הקרובות לא יוכל השלטון בניגריה ללכת בדרך הפשרות. כבר עתה הוכיחו החיילים השולטים במדינה, כי הם מעדיפים לצוות על הריגת עמיתיהם, ובלבד שלא יספגו ביקורת. גם אין זה ברור מה יהיו תוצאות העסקות הבין־לאומיות שמקיימים כעת בעניין החוב החיצוני שהצליחה ניגריה לצבור – באורח פאראדוקסלי – בשנות השפע שלה.

לידה מחדש בוונציה

שיפוץ ונציה. חשוב מכדי שיופקדו אותו בידים ונציאניות

ב־3 במאי התכנסו כל המי־ומי – החל ברוטשילדים ובאגה חאן וכלה בהנרי קיסינג'ר ובאנשי בית־המלוכה באירופה – כדי לחגוג מתן תשורה יקרת־ערך לוונציה – ארמון גראסי, אחד הארמונות האחרונים והגדולים ביותר, שנבנו על שפת הגראנד קאנאל. את הארמון קנה ושיפץ – בסכום כולל של לפחות 23 מיליארד לירטות – 15 מיליון דולאר) – ג'יאני אניילי, יו"ר חברת המכוניות „פיאט". הארמון ישמש „מרכז תרבותי וטכנולוגי" בעיר חסרת־המכוניות. לפי תגובתם של חלק מהוונציאנים, נראה כאילו „פיאט" הציעה להם מוסך.

אזרחי העיר חוששים כי אניילי, המכהן היום כמעין דוכס פיימונט בצפון־מערב איטליה, רוצה להשתלט על כס הדוג'ה, שהתפנה ב־1797. ונציה זקוקה לדוג'ה חדש או לפחות לאיש־עסקים כמנהל העיר. את העיר, הסובלת מכ־50 הצפות מדי שנה, מנהלים פוליטיקאים, שהאיום הנשקף מהם לשלום העיר חמור לעתים יותר מהאיום שמציב גובה פני־הים.

ב־1973 הקציב הפארלמנט האיטלקי 300 מיליארד לירטות, כדי לפתור את בעיות המים והדיור בעיר. הכספים הושקעו, אבל לא בוונציה. ב־1984 העניק הפרלמנט לעיר 600 מיליארד נוספים, תוך הבטחה כי אם ייעשה שימוש בכל הסכום עד סוף השנה, יקבלו מענק נוסף. אף אגורה אחת מהסכום לא הוצאה, אף שקונסורציום בן 50 חברות (שבראשן עמדה „פיאט") הכין תוכניות לשם ניצול יעיל של הכספים.

ונציה חשובה מכדי שיפקידו אותה בידיים ונציאניות. כשנודע למועצת העיריה, כי אניילי ישלים את שיפוץ ארמון גראסי בתוך פחות משנתיים, הסיקה מסקנה שהוא עקף ככל הנראה את הסבך הביורוקראטי. אם כך קרה – ביקשו פרנסי המקום לדעת – מי קיבל תמורה על משוא־פנים זה? האשמה המרומזת שיקפה יפה את המנטאליות של הפוליטיקאים המקומיים.

הפלישה הידידותית הנוכחית לוונציה יש בה אירוניה מתוקה. הונו של אניילי בא לו בעיקר מתעשיית המכוניות. מכוניות אסורות בכניסה למרכז העיר, כמובן. בשנה שעברה רכש אחד מאורחיו, אגה חאן, את רשת מלונות היוקרה צ'יגה, שבסיסה נמצא בוונציה. מאחר שוונציה חייבת את רוב הונה האדיר לסחר עם (ולמסעות צלב נגד) המזרח המוסלמי, זה מתאים לתמונה שהמלונות „יפלו" לידיים מוסלמיות – ולא סתם מוסלמיות אלא לידי אחד מצאצאיו של הנביא מוחמד. אניילי יוכל להיעזר בכשרונו העסקי ובהונו של אגה חאן, לשם ביצוע התוכניות שהוא יוזם בוונציה.

ארמון גראסי יפתח מחדש את שעריו בתערוכה „פוטוריזם ופוטוריסטים", ההולמת יפה את האירוע. אחת הסיסמאות הפוטוריסטיות היתה: יש לקבור את העבר – האדם והאמן חייבים להעריץ את המכונה. המכונה הפופולרית ביותר במאה הזו, המכונית, נהפכה לפטרונית של הפוטוריזם ולפטרונית של ונציה.

עד כמה תרחיק האופוזיציה לכת

למרות התחזקותה, האופוזיציה בדרום־קוריאה מעדיפה שלא להסתבך בפעולה צבאית. הנשיא מוכן לשיחות אך לא למשא ומתן

בימים אלה מגלה נשיאה של דרום קוריאה, צ'ון דו הואן, שהדרך לדמוקראטיה זרועה פחתים. מתחילת 1985 מתלבט הנשיא בין שתי גישות – יד רכה או יד קשה – ונכשל בשתיהן. לא עולה בידו להסות את הקולות הקוראים להרחקת הצבא מהפוליטיקה ולשינוי שיטת הבחירות והמרתה בבחירות ישירות, דבר המחייב הכנסת שינוי בחוקה.

בכל פעם שמתחממים העניינים מזמין הנשיא את ראשי שלוש המפלגות הפוליטיות העיקריות לארוחת צהריים. כך נהג גם ב־30 באפריל השנה, זו הפעם השלישית בתוך שישה חודשים. הבעיה היא שהיו לו ויתורים מעטים מאד להציע להם כמנה אחרונה.

מאז סילוקו של פרדיננד מארקוס מהפיליפינים – בדרום קוריאה יחסו חשיבות רבה למאורע זה – העמיקה האופוזיציה והרחיבה את אחיזתה באוכלוסיה. שוב אין היא נשענת על סטודנטים משולהבים בלבד או על שני הקימים – המנהיגים הדיסידנטים, קים דאה ג'ונג וקים יאנג סאם; במארס הצטרפו שתי הכנסיות, הקאתולית והפרוטסטנטית, למפלגת האופוזיציה העיקרית, „המפלגה הקוריאנית הדמוקראטית החדשה", הפועלת לשינוי החוקה. במשך תשעה ימים ערך ראש הכנסיה הקתולית, הקרדינל קים סן הואן, תפילה למען הדמוקראטיה. יותר מ־600 מרצים באוניברסיטה הכריזו על תמיכתם במסע.

הנשיא נרתע לפיכך מלאסור על המפלגה הדמוקראטית איסוף חתימות לעצומה הקוראת לקיום בחירות ישירות, או כינוס עצרות תמיכה בהן. מאז 23 במארס מקיימת האופוזיציה כינוסים בערי קוריאה השונות בכל סוף שבוע. בגדול שבהם, זה שנערך בקוואנג'ו ב־31 במארס, נכחו 50,000 איש. כינוסים דומים צפויים עוד בארבע ערים לפני שיתקיים הכינוס במקום הרגיש ביותר, בעיר הבירה סיאול. הכינוסים עצמם שקטים, בדרך כלל, אך מדי פעם פורצות אחריהם התנגשויות בין סטודנטים למשטרה.

יעדה העיקרי של האופוזיציה הוא שינוי שיטת הבחירות, אך העימות שלה עם השלטון פוסה גם לתחומים אחרים. כך, למשל, יצאו הכנסיות בהתקפה על רשות השידור הקוריאנית, שרשת הטלוויזיה שלה, על שלוש רשתותיה, נשלטת על־ידי הממשלה ביד ברזל. קריאה הופנתה אל הצופים שלא לשלם את אגרת הטלוויזיה, במחאה על דיווחיה המגמתיים.

זה עוד לא מרד, אבל המצב מאד לא נוח לנשיא צ'ון. כמוהו גם חברי מפלגתו, „מפלגת הצדק הדמוקראטי", ותומכיו בקרב הצבא, אינם רוצים בקיום בחירות ישירות לנשיאות ב־1988. בבחירות כאלה הם עלולים להפסיד. הם טוענים שהפיכת המשטר לדמוקראטיה ישירה צריכה להתרחש בהדרגה, אך בו בזמן הם סותרים את עצמם כשהם טוענים שהשיטה העכשווית היא דמוקראטית לא פחות מעריכת משאלי עם.

על־פי שיטתו הבלתי־ישירה של הנשיא צ'ון נבחרים 5,200 אלקטורים (בוחרים) באזורי־בחירה קטנים, ואלה בוחרים אחר־כך את הנשיא. קים דאה ג'ונג טוען, שהשיטה אינה הוגנת, ראשית, מפני שהאלקטורים אינם חייבים להצביע בעד המועמד שבו הבטיחו לתמוך (דבר שאפשר לומר גם על שיטת הבחירות האמריקאית); שנית, מפני שלאופוזיציה הקטנה אין די נציגים כדי לפזור על אזורים הרבים כל־כך של המדינה (אגב, בארה"ב יש רק 538 אלקטורים על אוכלוסיה הגדולה פי שישה מזו של קוריאה); שלישית, משום שאסור לנהל מערכת בחירות כללית, והדבר מקנה יתרון לשולטים בטלוויזיה, כלומר לממשלה. לשיטה הנוכחית יש עוד חסרון, שאותו אין קים מזכיר מטעמים של נימוס: הגשת המועמדות אסורה על מי שלא שהה בקוריאה בחמש השנים שלפני הבחירות. קים, הדמות הפופולארית ביותר באופוזיציה, היה בגלות עד תחילת 1985.

הנשיא הציע כבר, אמנם, לשוחח, אך עוד לא לשאת ולתת. בסעודת הצהריים האחרונה שקיים לראשי האופוזיציה הוא הצהיר, שלא יתנגד לתיקון החוקה עוד לפני 1988, אם תסכים לכך האסיפה הלאומית. אך חברי האופוזיציה טוענים, שחברי מפלגתו של הנשיא יזדקקו להוראה מפורשת ממנו כדי שיצביעו עם האופוזיציה על עניין כלשהו.

פשרה אפשרית אחת היא שינוי שיטת הבחירות הבלתי־ישירה לשיטה צודקת יותר. הצעה ברוח זו, אם תבוא מצד הנשיא, עלולה לפצל את האופוזיציה. הסיכוי לכך קטן, משום שכל שינוי בחוקה ייתקל בהתנגדות מצד בעלי הקו הנוקשה באסיפה הלאומית. ברירה אחרת בידי הנשיא היא להבליג ולא להגיב על פעולות האופוזיציה עד שיהיה מאוחר מדי, ממילא, לשנות את החוקה לפני הבחירות, האמורות להתקיים בסוף 1987 או בתחילת 1988. אם ינהג כך יסתכן בהחרמת הבחירות על־ידי האופוזיציה, והן עלולות להיראות אז בלתי־חוקיות, וכן בהפגנות רחוב המביכות בשנת המשחקים האולימפיים בסיאול.

עד כמה תרחיק האופוזיציה לכת? מן הצבא אין נשמעים עדיין קולות המבשרים על פעולה דרמאטית, אם כי שמועות ברוח זו גרמו עצבנות בבורסה ב־25 באפריל. מצבה של האופוזיציה טוב היום מכדי שתסתכן בפעולה מצד הצבא או בהכרזת משטר צבאי. ועם־זאת עליה להוסיף ולקיים את להטה. מה הם האמצעים שבידה לכך, אין איש יודע.

צ'ון דו הואן. לפתור בעיות בארוחת־ערב

שפל המדרגה נמצא למעלה

הבעיה התורכית במערב־גרמניה. ספר חדש שמביך את השלטונות

תיאור ציורי של היחס שצפויים לו פועלים זרים במערב־גרמניה נהפך במפתיע לרב־מכר באירופה. 2.15 מיליון עותקים מהספר „גאנז אונטן" („בשפל המדרגה") נמכרו במערב גרמניה מיום צאתו לאור בקלן בשנה שעברה. בעשר מדינות אירופיות, בארה"ב וביפאן הופיעו – או יופיעו בקרוב – תרגומים לספר. סרט שעשה מחבר הספר על הפועלים הזרים יוקרן בטלוויזיה המערב־גרמנית, אם יאשרו זאת השלטונות. הוצאת־הספרים „קיפנאואר/ויץ'", שהדפיסה לראשונה את הספר, פירסמה מהדורה תורכית – ויש טעם לדבר, משום שהספר מתאר את קורותיו של גינטר ואלראף במשך השנתיים שבהן התחזה למהגר תורכי בשם עלי לוונט.

ואלראף מוכר בגרמניה המערבית כאיש מצפון. בעבר הוא התפרסם בעיקר בזכות חשיפתו את עיתונות השערוריות, לאחר שעבד בעיתון רב־התפוצה „בילד". כשהתחזה לעלי לוונט – לבוש בפיאה, חובש עדשות מגע כהות ומדבר במבטא תורכי – הצליח ואלראף לאסוף יבול עשיר ועגום של סיפורים על ניצולם של העובדים הזרים.

הספר זיעזע את המצפון הגרמני. אף שהמערב־גרמנים מתחמקים מכך, הם חיים עם בעיה תורכית חמורה בתוך חברתם המשגשגת. האבטלה בקרב המהגרים גדולה כפליים ממוצע האבטלה הכללי. בערים כמו מערב־ברלין, חיים התורכים בחברה סגורה, מנותקת מסביבתה, מדברים על־פי רוב תורכית וצופים בסרטי וידיאו תורכיים. בעקבות ספרו של ואלראף יצאו בגרמניה שלושה ספרים על הנשים התורכיות במערב־גרמניה, על נישואים בין גרמנים למהגרים ועל מצב הנשים השחורות ברפובליקה הפדראלית.

לא את כולם הצליח ואלראף להביך. חברה מסויימת, שעליה הוא מתח ביקורת בגלל סידורי הבטיחות הלקויים לעובדים זרים, הגישה נגדו תביעה משפטית. רשת מסעדות של מזון מהיר תובעת להוציא קטעים מסויימים מהספר. ואלראף אומר, שמנהיג מפלגת „האיחוד הנוצרי־סוציאלי" בבוואריה מנסה למנוע את שידור סרטו ברשת הטלוויזיה המקומית בטענה, כי כלולים בו קטעים שצולמו במצלמה נסתרת.

לשלטונות בוואריה יש סיבות טובות שלא לחבב את ואלראף. עלי לוונט לא הורשה לקנות בירה באסיפת מפלגת „האיחוד הנוצרי־סוציאלי", שבה נאם ראש ממשלת בוואריה, פרנץ יוזף שטראוס. עובדה זו רק הגבירה את סיפוקו של ואלראף, לאחר שהשיג את חתימתו של שטראוס, בתוספת המלים: „לעלי, במיטב הברכות".